

ผลของการจัดกิจกรรมตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกัน
ด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

**RESULTS OF LEARNING ACTIVITIES BASED ON COOPERATIVE
INSTRUCTIONAL MODEL BY STUDENT TEAMS ACHIEVEMENT
DIVISIONS TO DEVELOP LEARNING ACHIEVEMENTS IN
BASIC THAI DANCING ART OF STUDENTS GRADE 4**

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ปีการศึกษา 2557
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ผลของการจัดกิจกรรมตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกัน
ด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

มยุรี สุขมา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ปีการศึกษา 2557
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ผลของการจัดกิจกรรมตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกัน
ด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
Results of Learning Activities Based on Cooperative Instructional
Model by Student Teams Achievement Division to Develop Learning
Achievements in Basic Thai Dancing Art of Students Grade 4

ชื่อ-นามสกุล

นางสาวมธุรี สุขมา

สาขาวิชา

เทคโนโลยีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์สรวิมล เจริญใจสง.ศ.ศ.

ปีการศึกษา

2557

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุทธิพร บุญส่ง, ศน.ศ.)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์โกศล มีคุณ, กศ.ศ.)

.....กรรมการ
(อาจารย์บรรดิ พรววิยะสกุล, ศ.ศ.)

.....กรรมการ
(อาจารย์สรวิมล เจริญใจสง.ศ.ศ.)

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อนุมัติวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโททางการศึกษาศาสตรบัณฑิต

.....คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุทธิพร บุญส่ง, ศน.ศ.)

วันที่ 8 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2557

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ผลของการจัดกิจกรรมตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกัน ด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
ชื่อ – นามสกุล	นางสาวมยุรี สุขมา
สาขาวิชา	เทคโนโลยีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์สริน เจริญสง, ค.ศ.
ปีการศึกษา	2557

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้นของนักเรียนในกลุ่มทดลองก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียน การสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้นของนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู และ 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้นของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่ม ควบคุมหลังการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผล สัมฤทธิ์และการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนคลองเกลือ ปีการ ศึกษา 2556 จำนวน 66 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียน การสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ เรื่อง นาฏศิลป์ไทย เบื้องต้น และแบบประเมินทักษะการปฏิบัติทำรำนาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ สถิติค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสถิติทดสอบ t-test

ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนในกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง นาฏศิลป์ไทย เบื้องต้นสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักเรียนในกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) นักเรียนในกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น สูงกว่านักเรียน ในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การเรียนรู้แบบร่วมมือกัน เทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น

Thesis Title Results of Learning Activities Based on Cooperative Instructional Model by Student Teams Achievement Division to Develop Learning Achievements in Basic Thai Dancing Art of Students Grade 4

Name – Surname Miss Mayuree Sukma

Prorame Teachnology in Curriculum Research and Development

Thesis Advisor Mrs. Rossaarin Jermtaisong, Ph.D.

Academic Year 2014

ABSTRACT

This research aimed to study 1) the students' learning achievement in the basic Thai dancing art of the sample group before and after using student teams achievement divisions as a cooperative learning technique, 2) the students' learning achievement in the basic Thai dancing art in the control group before and after the instruction in the teacher's manual, and 3) the students' learning achievement in basic Thai dancing art in the sample group and the control group before and after using student teams achievement divisions as a cooperative learning technique and the instruction in the teacher's manual.

The sample group in this research was consisted of 66 fourth grade students from Khlong Kluea School in academic year 2012. The research instruments were student teams achievement divisions as a cooperative learning technique lesson plans, the basic Thai dancing art learning achievement test and the basic Thai dancing art skill test. The data were analyzed using mean, standard deviation, and t-test.

The research showed that 1) the students' learning achievement in the basic Thai dancing art of the experimental group after using student teams achievement divisions as a cooperative learning technique had a statistically significant increase at .05 level, 2) the students' learning achievement in the basic Thai dancing art of the control group had a statistically significant increase at .05 level, and 3) the students' learning achievement in the basic Thai dancing art of the experimental group was higher than of the control group at .05 level of significance.

Keywords: cooperative learning, student teams achievement divisions, basic Thai dancing art

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาจาก ดร.รสริน เจริญไชย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.โกศล มีคุณ และ ดร.รินรดี พรวิริยะสกุล กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะ และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ อย่างดียิ่ง ตลอดจนให้ความเมตตา ความเอาใจใส่ และกำลังใจแก่ผู้วิจัย จนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ในสาขาวิชาเทคโนโลยีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ และให้ความเอื้อเฟื้อแก่ศิษย์ด้วยดีเสมอมา

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประนอม พันธุ์ไสว ดร.อุทุมพร ชื่นวิญญา และนางสมชื้อ กอปรคุณุประการ ผู้เชี่ยวชาญ ที่กรุณาตรวจสอบแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทดสอบภาคความรู้ และแบบประเมินทักษะปฏิบัติ และแนะนำการปรับปรุงแก้ไขเพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือวิจัยได้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการ โรงเรียนคลองเกลือ และคณะครู ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างดี รวมทั้ง ขอขอบคุณพี่ๆ และเพื่อนๆ นักศึกษาศาखाวิชาเทคโนโลยีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ คำปรึกษา และแนะนำเรื่องต่างๆ พร้อมทั้งให้ความรัก ความอบอุ่น และเป็นกำลังใจด้วยดีตลอดมา

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่ คุณน้า และญาติพี่น้องทุกๆ คนที่คอยส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาด้วยดีตลอดมา และให้ความรัก ความห่วงใย ให้แรงจูงใจ และให้ชีวิตที่ดั่งงามแก่ผู้วิจัย อีกทั้งคอยเป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

คุณความดีและประโยชน์ทั้งมวลอันบังเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องสักการะคุณแต่บิดา มารดา ญาติพี่น้อง ครูอาจารย์ และผู้ที่มีความช่วยเหลือทุกท่าน

มยุรี สุขมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(3)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(4)
กิตติกรรมประกาศ.....	(5)
สารบัญ.....	(6)
สารบัญตาราง.....	(8)
สารบัญภาพ.....	(9)
บทที่ 1 บทนำ.....	10
1.1 ความเป็นและความสำคัญของปัญหา.....	10
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	15
1.3 สมมติฐานการวิจัย.....	15
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	16
1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	17
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	17
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	18
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	19
2.1 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	20
2.2 นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น.....	27
2.3 รูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์.....	31
2.4 วิธีสอนตามคู่มือครู.....	44
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	45
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	49
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	50
3.2 แบบแผนการทดลอง.....	51
3.3 ขั้นตอนดำเนินการวิจัย.....	51
3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	52

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	56
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	57
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
4.1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่จัดการเรียนรู้ตาม รูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์.....	60
4.2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น ของนักเรียนกลุ่มควบคุมที่จัดการเรียนรู้ โดยวิธีการสอนแบบปกติตามคู่มือครู.....	61
4.3 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียน เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น ที่จัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอน แบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์และจัดการเรียนรู้ โดยวิธีการสอน แบบปกติตามคู่มือครู.....	61
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล.....	63
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	64
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	64
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	67
บรรณานุกรม.....	69
ภาคผนวก.....	72
ภาคผนวก ก ราชานามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	73
ภาคผนวก ข หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	75
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	79
ประวัติผู้เขียน.....	113

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 ความแตกต่างของการเรียนรู้แบบร่วมมือกับการเรียนรู้แบบดั้งเดิม.....	35
ตารางที่ 3.1 จำนวนห้องเรียนและนักเรียน.....	50
ตารางที่ 3.2 โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น.....	54
ตารางที่ 4.4 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้นของนักเรียนกลุ่มทดลองที่จัดการเรียนรู้ตาม รูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์.....	60
ตารางที่ 4.5 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้นของนักเรียนกลุ่มควบคุมที่จัดการเรียนรู้ โดยวิธีการสอนแบบปกติตามคู่มือครู.....	61
ตารางที่ 4.6 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียน เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น ที่จัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอน แบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์และจัดการเรียนรู้โดยวิธีการสอน แบบปกติตามคู่มือครู.....	61

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	15
ภาพที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย.....	50

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนามนุษย์ และการพัฒนาประเทศ ให้มีความเจริญก้าวหน้า สอดคล้องควบคู่ไปกับสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทั้งด้าน ความรู้ และเทคโนโลยี การพัฒนาในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นภายในประเทศหรือภายนอกประเทศจะ เกิดขึ้นหรือส่งผลมากน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับคุณภาพของประชากรภายในประเทศ การศึกษาจึง เป็นสิ่งที่ทำให้คนมีคุณภาพชีวิตที่ดี เพราะถ้าคนได้รับการศึกษาและได้รับการพัฒนาอย่างครบถ้วน ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญาแล้ว คนในประเทศก็จะมีคุณภาพก่อให้เกิดความรู้ ทักษะ และมีความ รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ประเทศไทยก็ถือเป็นประเทศหนึ่งที่ทำให้มีความสำคัญต่อการจัด การศึกษาเป็นอย่างมาก จึงมีการพัฒนาและปรับปรุงงานทางการศึกษามาอย่างต่อเนื่อง มีการ นำเอาวิชาความรู้ในศาสตร์สาขาต่างๆ มาบูรณาการเข้าด้วยกัน นำเอาเทคนิควิธีการสอนใหม่ๆ และ หลากหลายเข้ามาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ.2542 มาตรา 22 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542, น. 13) กล่าวว่า การจัดการ ศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมี ความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและ เต็มศักยภาพ มาตรา 24 กล่าวว่า กระบวนการจัดการศึกษาให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการดังต่อไปนี้

- 1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดย คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
- 2) ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อ ป้องกันและแก้ปัญหา
- 3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง
- 4) จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วน สมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งมีความสามารถในการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการต่างๆ

6) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

จากพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ.2542 กระทรวงศึกษาธิการจึงได้จัดทำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรดังกล่าวเป็นหลักสูตรที่เกิดจากการทบทวนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อที่จะพัฒนาให้มีความเหมาะสม ชัดเจนทั้งเป้าหมายของหลักสูตรในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และกระบวนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา โดยได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่ชัดเจน เพื่อใช้เป็นทิศทางในการจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนในแต่ละระดับ นอกจากนั้นได้กำหนดโครงสร้างเวลาเรียนขั้นต่ำของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ในแต่ละชั้นปีไว้ในหลักสูตรแกนกลาง และเปิดโอกาสให้สถานศึกษาเพิ่มเติมเวลาเรียนได้ตามความพร้อมและจุดเน้น อีกทั้งได้ปรับกระบวนการวัดและประเมินผลผู้เรียนเกณฑ์การจบการศึกษาแต่ละระดับ และเอกสารแสดงหลักฐานทางการศึกษา ให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ มีความชัดเจนต่อการนำไปปฏิบัติ และมุ่งส่งเสริมผู้เรียนมีคุณธรรม รักความเป็นไทย ให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, น. 2)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ประกอบด้วย สาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเป็นกลุ่มสาระหนึ่งที่สำคัญ เนื่องจากเป็นการพัฒนาผู้เรียนให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพ ความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตมนุษย์ กิจกรรมทางศิลปะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนการนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพ สาระนาฏศิลป์พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบนาฏศิลป์ แสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ ใช้ศัพท์เบื้องต้นทางนาฏศิลป์วิเคราะห์วิพากษ์ วิจัยคุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ สร้างสรรค์การเคลื่อนไหวในรูปแบบต่างๆ ประยุกต์ใช้นาฏศิลป์ในชีวิตประจำวัน เข้าใจ

ความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์กับประวัติศาสตร์วัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, น. 182)

นาฏศิลป์ไทยถือเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติอย่างหนึ่งที่มีคุณค่า เป็นมรดกทางวัฒนธรรม เช่นเดียวกับมรดกทางวัฒนธรรมด้านอื่น ศิลปวัฒนธรรมทางด้านนาฏศิลป์นี้เป็นสิ่งที่บรรพบุรุษไทย ได้รับความและสืบทอดกันมาแต่โบราณนับเป็นส่วนประกอบหนึ่งแห่งความเจริญของชาติ และนาฏศิลป์ไทย ยังถือว่าเป็นศาสตร์ทางศิลปะที่สำคัญยิ่ง เป็นที่รู้จักกันดีในรูปแบบของการแสดงที่มีลีลาอันอ่อนช้อยงดงาม บ่งบอกถึงความประณีตรักสวयรักงาม แฝงด้วยจินตนาการและศิลปะอันละเอียดอ่อนของคนไทย (วรสรวง สุทธิสุวรรณค์, 2541, น. 1) อาจกล่าวได้ว่า ศิลปะทางด้านนาฏศิลป์ เป็นศิลปะที่สร้างสรรค์ความสุข ความบันเทิง มุ่งเน้นให้ผู้ชมเกิดความสุขจากการชมความงดงามหรือสุนทรีย์ของศิลปะการแสดงประเภทนั้นๆ ซึ่งสุนทรีย์ทางนาฏศิลป์ไทย มีความหมายถึงความงดงามของศิลปะการแสดงไม่ว่าจะเป็นความงามของแบบแผนการรำร่า การร้อง การแสดงละคร ตลอดจนความไพเราะของท่วงทำนองดนตรี และความเหมาะสมกลมกลืนในการเลือกอุปกรณ์ประกอบการแสดงต่างๆ ซึ่งสุนทรีย์ภาพของบุคคลมีความสำคัญต่อการรับรู้ด้านความงามทางนาฏศิลป์ไทย และมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม ความต้องการของสุนทรีย์ภาพ คือ ความงาม ความพอเหมาะพอดีและความคิดสร้างสรรค์ ถือได้ว่าเป็นพื้นฐานทางจิตใจของมนุษย์และสังคมในอารยประเทศไม่น้อยไปกว่าความต้องการทางด้านวัตถุและปัจจัยการดำรงชีวิต (ชุตติกาญจน์ รุ่งเรือง, 2552, น. 2) นอกจากนี้ นาฏศิลป์ยังเป็นกิจกรรมที่สามารถเสริมสร้างนักเรียนให้มีวินัยในตนเอง รู้จักระเบียบวินัยในการแสดงร่วมกับผู้อื่น มีสมาธิ มีความพยายามอดทนในการฝึกซ้อม มีความรับผิดชอบ รู้จักความไพเราะของเสียงเพลงและการแสดง เสริมสร้างความรู้และความสามารถในการวิพากษ์วิจารณ์และตัดสินใจได้อย่างมีเหตุผล ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ ที่สำคัญคือ ช่วย让孩子ได้รู้คุณค่าของคนตรีและนาฏศิลป์ รู้คุณค่าของศิลปวัฒนธรรมประจำชาติอีกด้วย (อรรธรณ บรรจงศิลป์ และ อภรณ์ มนตรีศาสตร์, 2527, น. 460 - 461)

การเรียนรู้สาระนาฏศิลป์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในระดับประถมศึกษานั้น ถือได้ว่าเป็นรากฐานในการเรียนนาฏศิลป์ในระดับที่สูงขึ้นไป หากผู้เรียนได้รับความรู้ในระดับรากฐานที่ถูกต้องแล้ว ก็จะส่งผลให้ผู้เรียนก็จะสามารถปฏิบัติกิจกรรมทางด้านนาฏศิลป์ได้เป็นอย่างดี ดังนั้นในการเรียนนาฏศิลป์ให้บรรลุเป้าหมายตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ ผู้เรียนจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะพื้นฐานทางด้านนาฏศิลป์ เนื่องจากกิจกรรมทางด้านนาฏศิลป์ จะเน้นการปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่ ต้องใช้ส่วนต่างๆ ของร่างกายเคลื่อนไหวอย่างมีลีลา จังหวะที่อ่อน

ช้อยและงดงาม และต้องอาศัยแบบแผนหรือการเลียนแบบเป็นหลัก รจนา สุนทรานนท์ ([ม.ป.ป], น. 3) กล่าวว่า การฝึกหัดนาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น เป็นการปูพื้นฐานการปฏิบัตินาฏศิลป์ไทยให้ผู้เรียนเข้าใจในหลักทฤษฎี ซึ่งผู้สอนจะต้องบรรยายให้ผู้เรียน พร้อมสาธิตทำท่าไปด้วยเพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจ ตั้งแต่เบื้องต้น วิธีการฝึกหัดนาฏศิลป์ไทยเบื้องต้นเป็นการเตรียมกล้ามเนื้อส่วนต่างๆ ของร่างกายให้มีความพร้อมในการฝึกหัดท่ารำในกระบวนท่าที่ยากขึ้น นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการ (2542ข, น. 117) ได้กล่าวว่า การสอนดนตรีและนาฏศิลป์ ถึงแม้จะส่งเสริมด้านการพัฒนาแต่ความรู้และทักษะก็ยังคงมีความจำเป็นต่อการเรียนการสอน เพราะดนตรีและนาฏศิลป์ต้องอาศัยทักษะพื้นฐาน เพื่อนำไปแสดงออกในทางที่ถูกต้อง จึงควรใช้การปฏิบัติให้มากที่สุด

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัย พบว่า ในการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์ นักเรียนโดยส่วนใหญ่มีปัญหาในด้านของทักษะปฏิบัติพื้นฐานทางด้านนาฏศิลป์ กล่าวคือ นักเรียนขาดพื้นฐานทางด้านความรู้ ความเข้าใจ และทักษะปฏิบัติ รวมทั้งขาดความมั่นใจในตนเองจึงไม่กล้าแสดงออกในการปฏิบัติท่ารำ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ไร่ไพ บุญเลิศ (2549, น. 2) ที่กล่าวถึงปัญหาในการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์ว่า ปัญหาสำคัญในการจัดการเรียนการสอนนาฏศิลป์คือ ครูผู้สอนทำการสอนโดยการสาธิตผ่านไปแล้ว นักเรียนแต่ละคนมีความสามารถและศักยภาพในการจำท่ารำและฝึกท่ารำได้ต่างกัน บางคนจำได้แม่นยำและรวดเร็วจึงทำให้สามารถนำท่ารำต่างๆ มาฝึกต่อให้สวยงามได้ แต่นักเรียนบางคนอาจไม่มีความสามารถในด้านนาฏศิลป์ จึงทำให้จดจำท่ารำไม่ได้หรือได้ช้าจึงทำให้นักเรียนกลุ่มดังกล่าวไม่กล้าแสดงออกและทำให้เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน และยังคงสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศิริรัตน์ ทองคำดี (2549, น. 2) ที่กล่าวว่า นักเรียนส่วนใหญ่ขาดทักษะพื้นฐานทางด้านนาฏศิลป์ไทย และนักเรียนไม่สามารถจดจำชื่อเรียกของท่ารำได้ จึงเป็นเรื่องยากที่จะเปลี่ยนแปลงท่าทางให้สวยงามถูกต้อง และยังพบว่านักเรียนบางส่วนไม่กล้าแสดงออก รำไม่ถูกจังหวะ นอกจากนี้ยังพบว่า ในการจัดการเรียนการสอนไม่น่าสนใจยังคงใช้รูปแบบเดิม ทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายขาดความสนใจต่อกิจกรรมการเรียนการสอน จึงทำให้ไม่สามารถปฏิบัติทักษะทางด้านนาฏศิลป์ไทยได้ คิดว่าการปฏิบัติทักษะทางด้านนี้เป็นเรื่องที่ยากไม่สามารถทำได้ จึงไม่ชอบการเรียนในวิชานี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชุตติกาญจน์ รุ่งเรือง (2552, น. 2) กล่าวว่า ครูผู้สอนวิชานาฏศิลป์ไทยมีจุดมุ่งหมายในการสอนเพียงให้ผู้เรียนเป็นฝ่ายรับความรู้ และท่าทางการรำจากครูแต่เพียงฝ่ายเดียว โดยไม่มีการพัฒนาวิธีการสอนที่แปลกใหม่ขึ้นมาใช้สอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะ สามารถปฏิบัติท่ารำได้ถูกต้องสวยงาม และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เฉิดฉั่น โคตรมา (2551, น. 5-6) กล่าวว่า พื้นฐานนาฏศิลป์เบื้องต้นนักเรียนส่วนใหญ่ขาดทักษะในการปฏิบัติท่ารำ ไม่สามารถปฏิบัติท่ารำได้

จึงทำให้ผู้เรียนเบื่อหน่ายและไม่ชอบเรียนวิชานาฏศิลป์ ไม่มีกิจกรรมที่ทำให้เกิดความสนุกสนาน มีแต่การปฏิบัติตามครูผู้สอนเท่านั้น

จากปัญหาที่กล่าวมานั้นทำให้ผู้เรียนขาดความรู้ ความเข้าใจและทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ เบื้องต้น ขาดความมั่นใจ ไม่กล้าแสดงออก จึงเป็นที่มาที่จะเรียนในวิชานาฏศิลป์ ดังนั้นในการจัดการเรียน การสอนเพื่อช่วยแก้ปัญหาและช่วยให้ผู้เรียนเกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น ครูผู้สอนควรมี การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีรูปแบบที่หลากหลาย น่าสนใจ นักเรียนไม่เกิดความ เบื่อหน่าย ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงออก มีประสบการณ์ด้านต่างๆ รวมถึงให้ผู้เรียนได้รู้จักคิดได้ ปฏิบัติ และค้นพบ ซึ่งเป็นการเรียนรู้ด้วยตนเอง การจัดการเรียนการสอนจึงควรเลือกใช้วิธีที่เน้น ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และเหมาะสมกับวัยและความต้องการของผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันและ นำไปฝึกปฏิบัติเองได้ โดยครูจะมีบทบาทหน้าที่ในการช่วยเหลือนักเรียนให้นักเรียนได้เรียนรู้และ นำไปสู่แนวทางในการแก้ปัญหา

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า แนวทางในการแก้ปัญหา คือ การจัด การเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (Student Teams Achievement Divisions : STAD) เนื่องจากจากจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้ร่วมมือกันเรียนรู้และฝึกการปฏิบัติ จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ได้เป็นอย่างมาก (ทศนา แฉมณี, 2540, น. 155) และถือเป็นวิธีการสอนแบบหนึ่งที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญโดยผู้เรียนจะเรียนรู้ ร่วมกัน ช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกัน ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม การคิด และการ ดำเนินการต่างๆ ในชั้นเรียน และยังส่งเสริมให้นักเรียนทำงานเป็นทีม เพื่อเป็นการฝึกการทำงาน ร่วมกันผู้อื่นได้

รูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (Student Teams Achievement Divisions : STAD) เป็นรูปแบบการสอนแบบหนึ่งพัฒนาขึ้นโดยอาศัยหลักการเรียนรู้ แบบร่วมมือแบบกลุ่มสัมฤทธิ์ เป็นรูปแบบที่ สลาวิน (Slavin) ได้เสนอไว้เมื่อปี ค.ศ.1980 นั้น มีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ประการ คือ 1) การนำเสนอสิ่งที่ต้องเรียน (Class Presentation) 2) การ ทำงานเป็นกลุ่ม (Teams) 3) การทดสอบย่อย (Quizzes) 4) คะแนนพัฒนาการของนักเรียนแต่ละคน (Individual Improvement Score) และ 5) การรับรองผลงานของกลุ่ม (Team Recognition) โดยในการ จัดการเรียนการสอนจะแบ่งกลุ่มนักเรียน 4 - 6 คน เป็นกลุ่มนักเรียนที่ความสามารถกัน นักเรียน ทุกคนจะต้องร่วมกันเรียนรู้โดยมีวิธีง่ายๆ คือ ครูสอนเนื้อหาสาระทั้งกลุ่มใหญ่ อาจมีการสาธิตหรือทำ แบบให้ดูประกอบการสอนและการบรรยาย ต่อจากนั้นให้นักเรียนเข้ากลุ่มกันศึกษา ครูจะเป็นผู้คอย แนะนำเมื่อนักเรียนมีปัญหา รูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์มี

ลักษณะสำคัญคือ เป็นการเรียนที่สร้างแรงจูงใจให้นักเรียนช่วยเหลือเพื่อนสมาชิกในกลุ่มให้เกิดการเรียนรู้ หลังจากครูนำเสนอบทเรียน นักเรียนจะทำงานร่วมกัน อาจจะทำงานเป็นคู่แล้วเปรียบเทียบคำตอบอธิบายเมื่อมีความเห็นไม่ตรงกัน และช่วยอธิบายเมื่อเพื่อนไม่เข้าใจ ความรับผิดชอบของแต่ละบุคคลที่มีต่อเพื่อนสมาชิกจะเป็นแรงจูงใจให้เพื่อนเข้าใจ เนื่องจากกลุ่มประสบผลสำเร็จต่อเมื่อสมาชิกทุกคนเกิดการเรียนรู้

ด้วยเหตุผลสนับสนุนในเชิงทฤษฎีและผลการวิจัยที่ได้กล่าวในข้างต้น จึงสมควรศึกษาผลการจัดกิจกรรมตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 ซึ่งคาดว่ากิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ จะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถขั้นพื้นฐานทางด้านนาฏศิลป์ที่จะนำไปสู่การพัฒนาขั้นสูงต่อไป ตามที่กำหนดไว้ในเป้าหมายของหลักสูตร

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้นของนักเรียนในกลุ่มทดลองก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้นของนักเรียนในกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู

1.2.3 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้นของนักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์และแผนการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู

1.3 สมมติฐานการวิจัย

1.3.1 นักเรียนในกลุ่มทดลองที่จัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

1.3.2 นักเรียนในกลุ่มควบคุมที่จัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

1.3.2 นักเรียนในกลุ่มทดลองที่จัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น สูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุมที่จัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู

1.4 ขอบเขตการวิจัย

1.4.1 ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.4.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 138 คน โรงเรียนคลองเกลือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

1.4.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนคลองเกลือ อำเภอปากเกร็ด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำนวน 66 คน โดยใช้การสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

1.4.2 ด้านเนื้อหา

1.4.2.1 เนื้อหาการจัดกิจกรรมตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น มีสาระความรู้และการปฏิบัติทักษะทำรำสำคัญ ได้แก่ นาฏยศัพท์เบื้องต้น และภาษาทำนาฏศิลป์ไทย

1.4.3 ตัวแปรที่ทำการศึกษา

1.4.3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) คือ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้

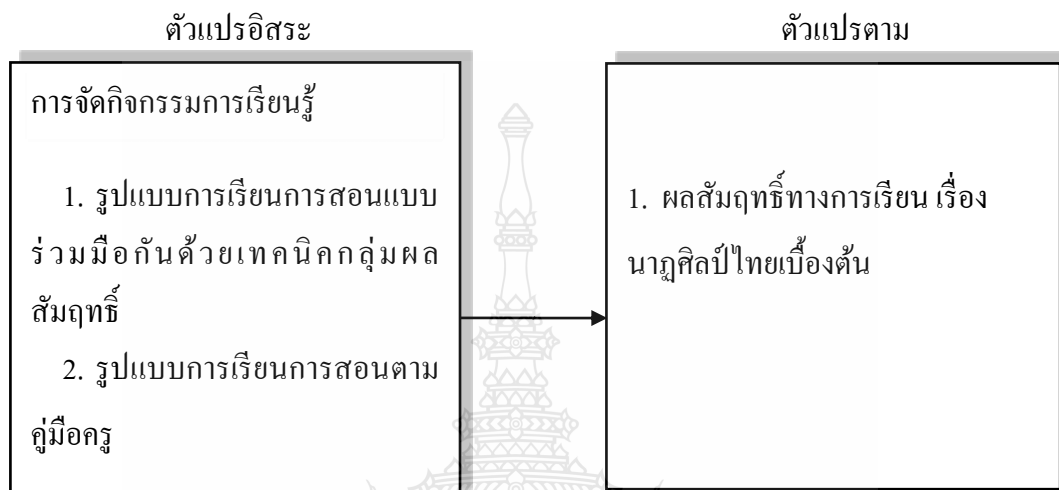
1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์

2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู

1.4.3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น

1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้ให้ความหมายคำศัพท์เฉพาะการวิจัย ดังนี้

1.6.1 การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่จัดให้แก่ผู้เรียนตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ มีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ประการ คือ 1) การนำเสนอสิ่งที่ต้องเรียน 2) การทำงานเป็นกลุ่ม 3) การทดสอบย่อย 4) คะแนนพัฒนาการของนักเรียนแต่ละคน และ 5) การรับรองผลงานของกลุ่ม ซึ่งประกอบด้วย กระบวนการเรียนรู้ 5 ชั้น ได้แก่ ชั้นที่ 1 ครูนำเสนอบทเรียนและเนื้อหาสาระ ชั้นที่ 2 ครูจัดนักเรียนเข้ากลุ่ม แบบคละความสามารถ ชั้นที่ 3 สมาชิกกลุ่มช่วยกันปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย ชั้นที่ 4 ร่วมกันอภิปรายงานที่ได้รับมอบหมายจนแน่ใจว่าสมาชิกทุกคนรู้และเข้าใจถูกต้องตรงกัน และ ชั้นที่ 5 ทดสอบความรู้ความเข้าใจของสมาชิก

1.6.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่จัดให้แก่ผู้เรียนตามคู่มือครูที่มีขั้นตอนสำคัญ 4 ชั้น ได้แก่ 1) ขั้่นนำเข้าสู่บทเรียน 2) ขั้่นกิจกรรมการเรียนการสอน 3) ขั้่นสรุปบทเรียน และ 4) ขั้่นวัดและประเมินผล

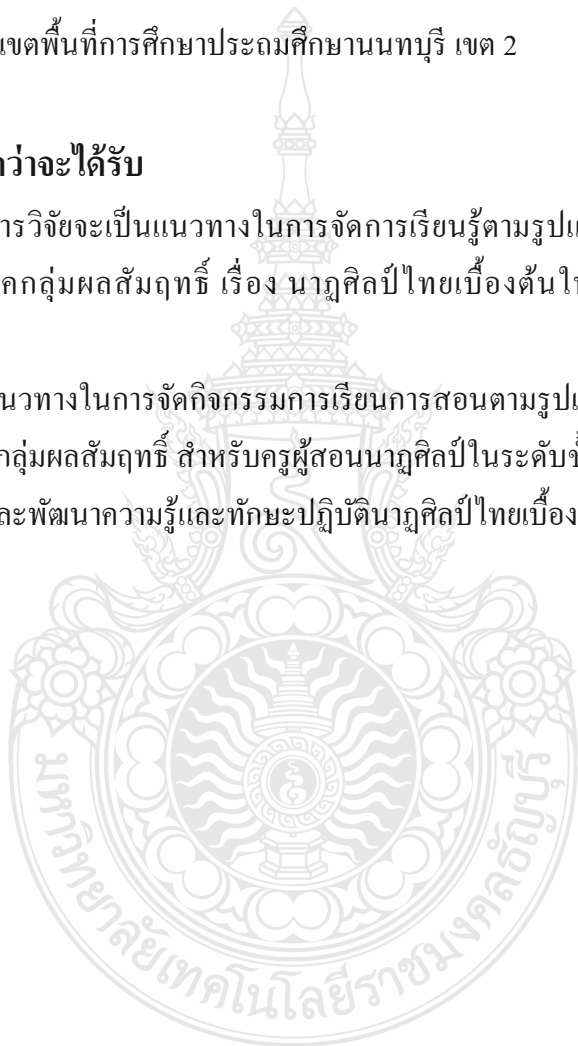
1.6.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น หมายถึง ความรู้ และทักษะ ปฏิบัตินาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น ที่จะทำให้เกิดความรู้เกี่ยวกับนาฏศิลป์ ที่ประกอบด้วย ความหมายของ นาฏศิลป์ ที่มาของนาฏศิลป์ องค์ประกอบของการแสดงนาฏศิลป์ และประเภทของการแสดงนาฏศิลป์ ไทย เมื่อศึกษาความรู้เบื้องต้นแล้วจึงจะนำไปสู่การปฏิบัตินาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น ได้แก่ นาฏยศัพท์ เบื้องต้น และภาษาทำนาฏศิลป์ไทย ซึ่งเป็นพื้นฐานในการเรียนนาฏศิลป์ไทยในระดับสูง

1.6.4 นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนคลองเกลือ ปีการศึกษา 2556 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1 ผลการวิจัยจะเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบ ร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น ให้กับนักเรียนในระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4

1.7.2 ได้แนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบ ร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ สำหรับครูผู้สอนนาฏศิลป์ในระดับชั้นอื่นนำไปประยุกต์ใช้เพื่อ จัดการเรียนการสอนและพัฒนาความรู้และทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ไทยเบื้องต้นได้อย่างเหมาะสมต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัย เรื่อง ผลของการจัดกิจกรรมตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกัน ด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดย นำเสนอสาระดังต่อไปนี้

2.1 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ สาระนาฏศิลป์

2.1.2 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนคลองเกลือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระ นาฏศิลป์

2.2 นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น

2.2.1 ความหมายของนาฏศิลป์ไทย

2.2.2 ความสำคัญของนาฏศิลป์ไทย

2.2.3 นาฏยศัพท์เบื้องต้น

2.2.4 ภาษาทำนาฏศิลป์ไทย

2.3 รูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกัน

2.3.1 แนวคิดพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกัน

2.3.2 รูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์

2.4 วิธีสอนตามคู่มือครู

2.4.1 กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 งานวิจัยในประเทศ

2.5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

2.1 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรกลุ่มสาระ การเรียนรู้ศิลปะ (สาระนาฏศิลป์)

นาฏศิลป์ มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบนาฏศิลป์ แสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ ใช้ศัพท์เบื้องต้นทางนาฏศิลป์ วิเคราะห์วิพากษ์ วิจัยคุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ สร้างสรรค์การเคลื่อนไหวในรูปแบบต่างๆ ประยุกต์ใช้นาฏศิลป์ในชีวิตประจำวัน เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์กับประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล

2.1.1.1 คุณภาพผู้เรียน

1) จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

สร้างสรรค์การเคลื่อนไหวในรูปแบบต่างๆ สามารถแสดงท่าทางประกอบจังหวะเพลงตามรูปแบบนาฏศิลป์ มีมารยาทในการชมการแสดง รู้หน้าที่ของผู้แสดงและผู้ชม รู้ประโยชน์ของการแสดงนาฏศิลป์ในชีวิตประจำวัน เข้าร่วมกิจกรรมการแสดงที่เหมาะสมกับวัย

รู้และเข้าใจการละเล่นของเด็กไทยและนาฏศิลป์ท้องถิ่น ชื่นชอบและภาคภูมิใจในการละเล่นพื้นบ้าน สามารถเชื่อมโยงสิ่งที่พบเห็นในการละเล่นพื้นบ้านกับการดำรงชีวิตของคนไทย บอกลักษณะเด่นและเอกลักษณ์ของนาฏศิลป์ไทยตลอดจนความสำคัญของการแสดงนาฏศิลป์ไทยได้

2) จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

รู้และเข้าใจองค์ประกอบนาฏศิลป์ สามารถแสดงภาษาท่า นาฏยศัพท์พื้นฐาน สร้างสรรค์การเคลื่อนไหวและการแสดงนาฏศิลป์ และการละครง่ายๆ ถ่ายทอดลีลาหรืออารมณ์ และสามารถออกแบบเครื่องแต่งกายหรืออุปกรณ์ประกอบการแสดงง่ายๆ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์และการละครกับสิ่งที่ประสบในชีวิตประจำวัน แสดงความคิดเห็นในการชมการแสดง และบรรยายความรู้สึกของตนเองที่มีต่องานนาฏศิลป์

รู้และเข้าใจความสัมพันธ์และประโยชน์ของนาฏศิลป์และการละคร สามารถเปรียบเทียบการแสดงประเภทต่างๆ ของไทยในแต่ละท้องถิ่น และสิ่งที่การแสดงสะท้อนวัฒนธรรมประเพณี เห็นคุณค่าการรักษาและสืบทอดการแสดงนาฏศิลป์ไทย

3) จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

รู้และเข้าใจการใช้นาฏยศัพท์หรือศัพท์ทางการละครในการแปลความ และสื่อสารผ่าน การแสดง รวมทั้งพัฒนารูปแบบการแสดง สามารถใช้เกณฑ์ง่าย ๆ ในการพิจารณาคุณภาพการแสดง วิเคราะห์เปรียบเทียบงานนาฏศิลป์ โดยใช้ความรู้เรื่ององค์ประกอบทางนาฏศิลป์ร่วมจัดการแสดงนำแนวคิดของการแสดงไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

รู้และเข้าใจประเภทละครไทยในแต่ละยุคสมัย ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของนาฏศิลป์ไทย นาฏศิลป์พื้นบ้าน ละครไทย และละครพื้นบ้าน เปรียบเทียบลักษณะเฉพาะของการแสดงนาฏศิลป์จากวัฒนธรรมต่างๆ รวมทั้งสามารถออกแบบและสร้างสรรค์อุปกรณ์เครื่องแต่งกายในการแสดงนาฏศิลป์ และละคร มีความเข้าใจ ความสำคัญ บทบาทของนาฏศิลป์และละครในชีวิตประจำวัน

4) จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

มีทักษะในการแสดงหลากหลายรูปแบบ มีความคิดริเริ่มในการแสดง นาฏศิลป์เป็นคู่และเป็นหมู่ สร้างสรรค์ละครสั้นในรูปแบบที่ชื่นชอบ สามารถวิเคราะห์แก่นของการแสดงนาฏศิลป์และละครที่ต้องการสื่อความหมายในการแสดง อิทธิพลของเครื่องแต่งกาย แสง สี เสียง ฉาก อุปกรณ์ และสถานที่ที่มีผลต่อการแสดง วิเคราะห์การแสดงนาฏศิลป์และละคร พัฒนาและใช้เกณฑ์การประเมินในการประเมินการแสดง และสามารถวิเคราะห์ท่าทางการเคลื่อนไหวของผู้คนในชีวิตประจำวันและนำมาประยุกต์ใช้ในการแสดง

เข้าใจวิวัฒนาการของนาฏศิลป์และการแสดงละครไทย และบทบาทของบุคคลสำคัญในวงการนาฏศิลป์และการละครของประเทศไทยในยุคสมัยต่างๆ สามารถเปรียบเทียบการนำการแสดงไปใช้ในโอกาสต่างๆ และเสนอแนวคิดในการอนุรักษ์นาฏศิลป์ไทย

2.1.1.2 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 3 นาฏศิลป์

มาตรฐาน ศ 3.1

เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 3.2

เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

มาตรฐาน ศ 3.1 เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์
คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ใน
ชีวิตประจำวัน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.4	1. ระบุมุกขณะพื้นฐานทางนาฏศิลป์และ การละครที่ใช้สื่อความหมายและอารมณ์	หลักและวิธีการปฏิบัตินาฏศิลป์ - การฝึกภาษาท่า - การฝึกนาฏยศัพท์
	2. ใช้ภาษาท่า และนาฏยศัพท์หรือศัพท์ ทางการละครง่าย ๆ ในการถ่ายทอด เรื่องราว	การใช้ภาษาท่า และนาฏยศัพท์ประกอบ เพลงปลุกใจและเพลงพระราชนิพนธ์ การใช้ศัพท์ทางการละครในการถ่ายทอด เรื่องราว
	3. แสดง การเคลื่อนไหวในจังหวะต่างๆ ตามความคิดของตน	การประดิษฐ์ท่าทางหรือท่ารำประกอบ จังหวะพื้นเมือง
ป.4	4. แสดงนาฏศิลป์เป็นคู่ และหมู่	การแสดงนาฏศิลป์ ประเภทคู่และหมู่ - รำวงมาตรฐาน - ระบำ
	5. เล่าสิ่งที่ชื่นชอบในการแสดง โดยเน้น จุดสำคัญของเรื่องและลักษณะเด่น ของตัวละคร	การเล่าเรื่อง - จุดสำคัญ - ลักษณะเด่นของตัวละคร

มาตรฐาน ศ 3.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของ
นาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.4	1. อธิบายประวัติความเป็นมาของนาฏศิลป์ หรือชุดการแสดงอย่างง่าย ๆ	ความเป็นมาของนาฏศิลป์ - ที่มาของชุดการแสดง
	2. เปรียบเทียบการแสดงนาฏศิลป์กับการ แสดงที่มาจากวัฒนธรรมอื่น	การชมการแสดง - นาฏศิลป์ - การแสดงของท้องถิ่น

มาตรฐาน ศ 3.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล (ต่อ)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.4	3. อธิบายความสำคัญของการแสดงความเคารพในการเรียนและการแสดงนาฏศิลป์	ความเป็นมาของนาฏศิลป์ - การทำความเคารพก่อนเรียนและก่อนแสดง
	4. ระบุเหตุผลที่ควรรักษา และสืบทอดการแสดงนาฏศิลป์	ความเป็นมาของนาฏศิลป์ - คุณค่า

2.1.2 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนคลองเกลือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ(สาร์นาฏศิลป์)

2.1.2.1 วิสัยทัศน์ของโรงเรียนคลองเกลือ

“จัดการศึกษามุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข มีสุขภาพกายและจิตที่ดี มีจิตสำนึกในความเป็นไทย อนุรักษ์และพัฒนาไว้ซึ่งสิ่งแวดล้อม มีความพร้อมทางเทคโนโลยี สร้างสิ่งที่ดีโดยครุมืออาชีพ”

2.1.2.2 พันธกิจ

- 1) ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง จากแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน และจากเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 2) จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมนำความรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงปลูกฝังในเรื่องศาสนาและวัฒนธรรมแก่นักเรียน
- 3) จัดกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้เต็มตามศักยภาพ และส่งเสริมความเป็นเลิศทางด้านวิชาการทุกสาระวิชาตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของผู้เรียน
- 4) พัฒนาบุคลากรให้ปรับเปลี่ยนแนวความคิดการบริหารจัดการ และวิธีการเรียนรู้ตามแนวทางปฏิรูปการเรียนรู้ โดยมุ่งประโยชน์ของนักเรียนเป็นสำคัญ
- 5) จัดหานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนการสอน และการบริหารจัดการในโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ
- 6) ส่งเสริมให้นักเรียนมีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์แข็งแรงทั้งด้านร่างกายและจิตใจ

7) พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น ตลอดจนใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพัฒนาการเรียนรู้

8) พัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อนำมาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้

2.1.2.3 ภาพความสำเร็จของโรงเรียนนักเรียน

1) นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรม และประพฤติปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

2) นักเรียนสามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้ และส่งผลให้เป็นผู้ที่ใฝ่รู้ใฝ่เรียนอยู่เสมอ

3) นักเรียนก้าวทันเทคโนโลยีที่เข้ามาในชีวิตประจำวัน และรู้จักเลือกสรรใช้ในสิ่งที่มีประโยชน์เพื่อพัฒนาตนเอง

4) นักเรียนมีความสุขและพึงพอใจที่ได้แสดงออกซึ่งความสามารถตามศักยภาพของตนเอง

5) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนบรรลุเป้าหมาย

6) นักเรียนใช้คอมพิวเตอร์เป็นสื่อในการแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง

7) นักเรียนมีสุขภาพอนามัยแข็งแรงสมบูรณ์และเล่นกีฬาเป็น อย่างน้อย

1 ชนิด

8) นักเรียนสำนึก และตระหนักในคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นของตน ตลอดจนรู้สึกรักหวงแหนศิลปวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามในท้องถิ่นของตน

2.1.2.4 ครูอาจารย์

1) ครูพัฒนางานในหน้าที่อย่างครุมีอาชีพ จนสามารถเลื่อนวิทยฐานะที่สูงขึ้นได้

2) ครูมีขวัญ กำลังใจ และมีความสุขในการทำงานในหน้าที่

3) ครูใช้สื่อนวัตกรรม และนำเทคโนโลยีมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ

4) ครูผลิตสื่ออุปกรณ์และนวัตกรรมที่ทันสมัยมาพัฒนาการเรียนการสอนได้

5) ครูพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จัดการเรียนรู้โดยนำสาระท้องถิ่นจังหวัดนนทบุรีสอดแทรกสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 สาระ

6) ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองตามศักยภาพอย่างเต็มกำลังความสามารถ

7) ครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดยใช้คุณธรรมนำความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้การสอนได้

8) ครูใช้วิธีการสอนและประเมินผลผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย

9) ครูเป็นที่ยกย่องศรัทธาของผู้ปกครองและชุมชน มีจริยธรรม คุณธรรม ประจําใจ

2.1.2.5 ผู้บริหาร

1) เป็นผู้นําในการเปลี่ยนแปลงให้โรงเรียนมีการบริหารจัดการที่ดี

2) มีความเป็นผู้นําทางด้านวิชาการ หลักสูตร นวัตกรรม และกระบวนการเรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและคุณภาพ

3) มุ่งประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน โดยอาศัยความร่วมมือทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

2.1.2.6 ด้านโรงเรียน

1) โรงเรียนน่าเรียน น่าอยู่ สภาพแวดล้อมสะอาดร่มรื่น อบอุ่นปลอดภัย เปรียบเสมือนบ้านหลังที่สองของนักเรียน

2) มีการบริหารจัดการในทุกด้านที่มีประสิทธิภาพ

3) พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพภายใน

4) มีกิจกรรมเด่นมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของชุมชน มีเอกลักษณ์โดดเด่นเป็นต้นแบบของการปฏิรูปการศึกษาอย่างแท้จริง

5) จัดบรรยากาศในห้องเรียนน่าอยู่สะอาด ไม่แออัด มีสื่ออุปกรณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัยครบครัน และเอื้อต่อการเรียนการสอน

6) เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ ร่วมพัฒนาในกิจกรรมของโรงเรียน

2.1.2.7 กลยุทธ์สู่ความสำเร็จ

1) พัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และสนองเจตนารมณ์ของกระทรวงศึกษาธิการ ปฏิรูปการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยยึดเด็กเป็นสำคัญ และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต อย่างเต็มศักยภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และใช้คุณธรรมนำความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2) สร้างความเข้มแข็งของสถานศึกษาให้ทันสมัยโดยการบริหารแบบมีส่วนร่วม พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการให้ คล่องตัว ส่งผลต่อนักเรียน ด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย และมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงาน พัฒนาคณาครในโรงเรียนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ให้สามารถจัดกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักเรียน

3) สร้างโอกาสทางการศึกษา และพัฒนาเต็มตามศักยภาพอย่างต่อเนื่อง พัฒนาการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและประชากรวัยเรียน ส่งเสริมการเรียนรู้เต็มตามศักยภาพและมุ่งสู่ความเป็นเลิศ ตลอดจนจัดการศึกษาภายใต้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ศ 14101 ศิลปะ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

เวลา 80 ชั่วโมง

ทัศนศิลป์

ถ่ายทอดจินตนาการธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คิดสร้างสรรค์และนำเสนอผลงานศิลปะจากจินตนาการ สามารถสร้างสรรค์งานศิลปะจากวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย เห็นคุณค่าของงานศิลปะที่สร้างขึ้น ตลอดจนนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้ และเล่าถึงที่มาของเครื่องปั้นดินเผาเกาะเกร็ดและอธิบายถึงวัสดุอุปกรณ์และวิธีการสร้างงานปั้นดินเผาเกาะเกร็ด

เพื่อสร้างและนำเสนอผลงานจากจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ทางทัศนธาตุ ทักษะในการใช้เทคนิคให้เกิดความต้องการของตนเอง สามารถอธิบายให้ผู้อื่นเข้าใจในความสวยงามของศิลปะได้ นำความรู้ทางทัศนศิลป์ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และชื่นชมในคุณค่าของภูมิปัญญาไทย และท้องถิ่น

ดนตรี

แยกเครื่องดนตรี รู้หลักการขับร้องและบรรเลงดนตรี การใช้และดูแลรักษาเครื่องดนตรีไทย การฟังเพลงและวิเคราะห์เพลงไทย การสร้างสรรค์ผลงานทางดนตรี รู้ความเป็นมาของเพลงพื้นบ้าน และคุณค่าของความเป็นไทยและภูมิปัญญาไทย เพื่อให้เห็นคุณค่าของดนตรีพื้นบ้านที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ลักษณะเด่นของเสียงดนตรีและบทเพลงกลองยาว ระบุความสำคัญของเพลงกลองยาว ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

นาฏศิลป์

เคลื่อนไหวท่าทาง ทางด้านนาฏศิลป์เบื้องต้น มีทักษะการสังเกต มีความคิดสร้างสรรค์ต่อการแสดงออก ปฏิบัติการเคลื่อนไหวด้วยลีลาท่าทางอย่างอิสระ เพื่อสื่อความคิดต่อองค์ประกอบนาฏศิลป์ มีความมั่นใจในการแสดงออกตามความสนใจ ชื่นชมรับรู้นาฏศิลป์ บอกลักษณะและเอกลักษณ์ของท่ารำกลองยาว อธิบายความสำคัญและที่มาของท่ารำ ชื่นชมรับรู้นาฏศิลป์อันเป็นมรดกไทย

เพื่อให้มีความรับผิดชอบ มีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน รู้จักใช้วิทยาการและเทคโนโลยีได้เหมาะสม มีบุคลิกที่ดีมีความเชื่อมั่นในการแสดงออก ภูมิใจในการปฏิบัตินาฏศิลป์ไทย

รหัสตัวชี้วัด

ศ 1.1 ป.4/1,ป.4/2,ป.4/3,ป.4/4,ป.4/5,ป.4/6,ป.4/7,ป.4/8,ป.4/9

ศ 1.2 ป.4/1,ป.4/2

ศ 2.1 ป.4/1,ป.4/2,ป.4/3,ป.4/4,ป.4/5,ป.4/6,ป.4/7

ศ 2.2 ป.4/1,ป.4/2

ศ 3.1 ป.4/1,ป.4/2,ป.4/3,ป.4/4,ป.4/5

ศ 3/2 ป.4/1,ป.4/2,ป.4/3,ป.4/4

รวมทั้งหมด 29 ตัวชี้วัด

2.2 นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น

2.2.1 ความหมายของนาฏศิลป์

อมรา กล้าเจริญ (2553, น. 2) กล่าวว่านาฏศิลป์หมายถึง การฟ้อนรำที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้นจากธรรมชาติด้วยความประณีต นอกจากหมายถึงการฟ้อนรำ ระบุว่ารำเต้นแล้ว ยังหมายถึง การร้องและการบรรเลงด้วย

พานี สีสวย (2524, น. 6-7, อ้างถึงใน สุมิตร เทพวงษ์, 2541, น. 1) กล่าวว่า นาฏศิลป์หมายถึง ศิลปะในการฟ้อนรำ หรือความรู้แบบแผนของการฟ้อนรำเป็นสิ่งที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้นด้วยความประณีตงดงาม มีแบบแผน ให้ความบันเทิงอันโน้มน้าวอารมณ์และความรู้สึกของผู้ชมให้คล้อยตาม ศิลปะประเภทนี้ต้องอาศัยการบรรเลงดนตรี เพื่อส่งเสริมให้เกิดคุณค่ายิ่งขึ้น แต่ความหมายที่เข้าใจกันทั่วไป คือ ศิลปะของการร้องรำทำเพลง

ประทีน พวงสำลี (2514, น. 1) กล่าวว่า นาฏศิลป์ หมายถึง การร้องรำทำเพลง การให้ความบันเทิงใจอันร่วมด้วยความโน้มเอียงของอารมณ์และความรู้สึก ส่วนสำคัญส่วนใหญ่ของนาฏศิลป์อยู่ที่การละครเป็นเอก หากแต่ศิลปะประเภทนี้จำต้องอาศัยดนตรีและขับร้องเข้าร่วมด้วยเพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกิดคุณค่าในศิลปะยิ่งขึ้นตามสภาพหรืออารมณ์ต่างๆ กัน สุดแต่จุดมุ่งหมาย

เรณู โกศินานนท์ (2546, น. 1) ได้ให้ความหมายของคำว่า นาฏศิลป์ไทยไว้ว่า หมายถึง ศิลปะแห่งการละครหรือการฟ้อนรำ ประกอบด้วยศิลปะ 3 ประการ ได้แก่ การฟ้อนรำ การดนตรี และการขับร้องรวมเข้าด้วยกัน นาฏศิลป์ไทยมีที่มาและเกิดขึ้นจากสาเหตุตามแนวคิดต่างๆ เช่น เกิดจากความรู้สึกกระทบกระเทือนทางอารมณ์ หรือเกิดจากลัทธิความเชื่อในการนับถือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เทพเจ้า เป็นต้น การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนาฏศิลป์ไทยเบื้องต้นอย่างลึกซึ้ง เพื่อให้สามารถพัฒนาไปสู่การรับรู้ทั้งในด้านเนื้อหาสาระ ทักษะปฏิบัติ รวมทั้งคุณค่าด้านสุนทรียภาพ อันก่อให้เกิดความรัก ความซาบซึ้ง และความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาไทย

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า นาฏศิลป์ หมายถึง ศิลปะแห่งการฟ้อนรำที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้นจากธรรมชาติ ให้มีรูปแบบและท่าทางที่สวยงาม มีความงดงามประณีต มีแบบแผน นอกจากนี้ยังรวมเอาดนตรีและการขับร้องเข้าไปเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.2.2 ความสำคัญของนาฏศิลป์

ประทีน พวงสำลี (2514, น. 2) กล่าวว่า ถึงแม้ว่านาฏศิลป์จะเป็นส่วนหนึ่งของศิลปะสาขาวิจิตรศิลป์ อันเป็นศิลปะที่สร้างสรรค์ ยึดถือเอาความงามเป็นจุดมุ่งหมายสำคัญ สร้างขึ้นเพื่อสนองความต้องการของอารมณ์และจิตใจเพื่อให้เกิดพุทธิปัญญาเป็นสำคัญ โดยวิจิตรศิลป์จะจำแนกออกเป็น 5 สาขา ได้แก่

- 1) จิตรกรรม ได้แก่ ศิลปะในการเขียนภาพหรือการระบายภาพ รวมทั้งงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
- 2) ประติมากรรม ได้แก่ ศิลปะในการสลักรูป รวมทั้งการปั้นและการหล่อให้เกิดรูปคนหรือรูปสัตว์ต่างๆ
- 3) สถาปัตยกรรม ได้แก่ ศิลปะในการออกแบบก่อสร้างอาคาร สถานที่ ปราสาท โบสถ์ วิหาร และอื่น ๆ
- 4) วรรณคดี หรือ วรรณศิลป์ ได้แก่ ศิลปะในการประพันธ์
- 5) ดุริยางคศิลป์ ได้แก่ ศิลปะในการดนตรี สำหรับสาขาวรรณศิลป์และดุริยางคศิลป์ มักจัดให้มีนาฏศิลป์รวมเข้าไว้ด้วยกัน ซึ่งได้แก่ ศิลปะในการละครและฟ้อนรำ นาฏศิลป์จึงเป็นส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญไม่น้อยกว่าศิลปะแขนงอื่นๆ ความสำคัญของนาฏศิลป์ มีดังนี้

(5.1) นาฏศิลป์แสดงออกความเป็นอารยประเทศ โดยเฉพาะศิลปะการละครนี้เป็นสิ่งสำคัญสามารถล่อเมลาจิตใจ ย่อมอารมณ์ได้เข้มข้นผ่องใส เป็นทางนำให้คิดและให้กำลังใจในทางที่จะสร้างความเจริญรุ่งเรืองให้แก่บ้านเมืองสืบไป

(5.2) นาฏศิลป์เป็นแหล่งรวมศิลปะ คือ รวมเอาศิลปะประเภทอื่นๆ มาเกี่ยวเนื่องเพื่อให้สอดคล้องกัน เช่น ศิลปะการเขียน การก่อสร้าง ทั้งนี้ก็เนื่องด้วยศิลปะเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของชาติ สร้างความเป็นแก่นสารให้แก่บ้านเมืองด้วยกันทั้งนั้น

2.2.3 นาฏศัพท์เบื้องต้น

ในการแสดงท่าทางการรำทางนาฏศิลป์ไทยนั้น จะมีพื้นฐานมาจากท่าคนตามธรรมชาติ และนำมาดัดแปลงปรับปรุงให้วิจิตร งดงาม อ่อนช้อย เรียกว่าเป็นภาษาท่าทางนาฏศิลป์ ซึ่งการศึกษาทางด้านนาฏศิลป์ไทย ไม่ว่าจะเป็นการแสดง โขน ละคร หรือระบำเบ็ดเตล็ดต่างๆ ก็ดี ท่าทางที่ผู้แสดงแสดงออกมานั้นย่อมมีความหมายเฉพาะ ยิ่งหากได้ศึกษาอย่างดีแล้ว อาจทำให้เข้าใจในเรื่องการแสดงมากยิ่งขึ้นทั้งในตัวผู้แสดงเองและผู้ชมการแสดงนั้นๆ สิ่งที่เข้ามามีส่วนประกอบเป็นท่ารำและการแสดงทางนาฏศิลป์ไทยที่สำคัญก็คือ เรื่องของนาฏศัพท์และภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไทย (สุมิตร เทพวงษ์, 2514, น. 191–223)

เรณู โกศินานนท์ (2546, น. 1) ได้กล่าวถึงความหมายของคำว่า นาฏศัพท์ไว้ว่า นาฏศัพท์ หมายถึง ศัพท์เฉพาะในทางนาฏศิลป์ เป็นชื่อของลักษณะท่ารำของไทย นาฏศัพท์ที่ใช้เกี่ยวกับท่ารำไทยนั้นมีมากมาย ถ้าแยกตามลักษณะของการใช้จะแบ่งไป 3 หมวด คือ หมวดนามศัพท์ หมวดกริยาศัพท์ และหมวดนาฏศัพท์เบ็ดเตล็ด

1) หมวดนามศัพท์ หมายถึง ศัพท์ที่ใช้ในการเรียกชื่อลักษณะท่ารำต่างๆ บ่งบอกอาการกริยา หรือวิธีปฏิบัติทำนั้นๆ รวมถึงตำแหน่งและระดับที่งามอย่างมาตรฐานด้วย ได้แก่ วง จีบ สลักมือ ม้วนมือ คลายมือ กรายมือ ฉายมือ ประเท้า ก้าวเท้า ตะเท้า ยกเท้า ขยันท้า กระดกเท้า กระทุ้งเท้า ดบเท้า ตีไหล่ กล่อมไหล่

2) หมวดกริยาศัพท์ หมายถึง ศัพท์ที่ใช้ในการเรียกท่าที่จะทำให้รำได้งดงาม สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ ศัพท์เสริมและศัพท์เสื่อม เช่น ก้นวง ลดวง ส่งมือ ดึงมือ ดึงเอว ดึงไหล่ กดไหล่ กดคาง หลบเข้า เปิดคาง เปิดสัน หักข้อ หลบศอก ถีบเข้า แข็งเข้า เป็นต้น

3) หมวดนาฏศัพท์เบ็ดเตล็ด หมายถึง ศัพท์ต่างๆ ที่ใช้เรียกในภาษานาฏศิลป์ นอกเหนือไปจากนามศัพท์และกริยาศัพท์ เช่น เดินมือ จีบยาว จีบสั้น ลักคอ เอียงทางวง อ่อน แม่ท่า นายโรงหรือพระเอก ยืนเครื่อง ยืนเข้า นางตลาด นางกษัตริย์ เป็นต้น

2.2.4 ภาษาทำนาฏศิลป์

ภาษาทำนาฏศิลป์ หมายถึง การแสดงหรือนำท่าทางต่างๆ และสีหน้าที่มีอยู่ตามธรรมชาติ เช่น คำพูด กิริยาอาการ อารมณ์ ความรู้สึก มาปฏิบัติเป็นท่าทางนาฏศิลป์ไทยที่มีความหมายแทนคำพูด ให้สอดคล้องกับจังหวะเพลงและการขับร้อง การฝึกปฏิบัติ การฝึกหัดภาษาท่าจะต้องฝึกให้ถูกต้องตามแบบแผนเพื่อจะได้สื่อความหมายได้โดยตรง ซึ่งจะทำให้ผู้ชมเข้าใจความหมายที่ผู้แสดงต้องการสื่อความหมายมากขึ้น นอกจากจะเป็นสื่อให้ทราบถึงความหมายแล้ว ยังสามารถดัดแปลงท่าทางให้วิจิตรพิสดารกว่าธรรมดา โดยให้สอดคล้องกับการขับร้องและดนตรี มุ่งความงดงาม ความเป็นสง่า ความนุ่มนวล ความเข้มแข็ง โดยอาศัยศีรษะ มือ ใบหน้า แขน ขา เท้า ลำตัว ซึ่งมักจะนำไปใช้ในการรำตามบทหรือ บทเจรจา หรือบทพากย์โขน ซึ่งในทางนาฏศิลป์เรียกว่า การรำบท ภาษาท่าที่ใช้ในการแสดงนาฏศิลป์แบ่งออกเป็น 2 ประเภท

1) ภาษาท่าที่มาจากธรรมชาติ เป็นท่าทางที่ดัดแปลงมาจากท่าทางตามธรรมชาติของคนเรา แต่ปรับปรุงให้ดูสวยงามอ่อนช้อยมากยิ่งขึ้น โดยใช้ลักษณะการรำรำเบื้องต้นมาผสมผสาน เช่น ท่ายิ้ม ท่าเรียก ท่าปฏิเสธ ท่าร้องไห้ ท่าดีใจ ท่าเสียใจ ท่าโกรธ

2) ภาษาท่าที่มาจากการประดิษฐ์โดยตรง เป็นท่าทางที่ประดิษฐ์ขึ้นเพื่อให้เพียงพอใช้กับคำร้องหรือคำบรรยาย ที่จะต้องแสดงออกเป็นการรำ เช่น สอดสร้อยมาลา เป็นต้น

ภาษาท่าเป็นสิ่งสำคัญที่ใช้ความหมายระหว่างผู้แสดงและผู้ชม ในการแสดงนาฏศิลป์ เพราะทำให้ผู้ชมทราบว่าผู้แสดงกำลังสื่ออะไร หรือกำลังมีอารมณ์อย่างไร ภาษาท่าสามารถแบ่งได้เป็น 3 ลักษณะ คือ

- 1) ภาษาท่าที่ใช้แทนคำพูด
- 2) ภาษาท่าที่ใช้แทนกิริยาอาการต่างๆ
- 3) ภาษาท่าที่ใช้แสดงอารมณ์ ความรู้สึกภายใน

ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ ในชีวิตประจำวันทุกวันนี้มนุษย์เราใช้ท่าทางประกอบการพูดหรือบางครั้งมีการแสดงสีหน้า ความรู้สึก เพื่อเน้นความหมายด้วยในทางนาฏศิลป์ ภาษาท่าเสมือนเป็นภาษาพูด โดยไม่ต้องเปล่งเสียงออกมา แต่อาศัยส่วนประกอบอวัยวะของร่างกาย แสดงออกมาเป็นท่าทาง โดยเลียนแบบท่าทางธรรมชาติ เพื่อให้ผู้ชมสามารถเข้าใจได้ การปฏิบัติภาษาท่าทางนาฏศิลป์แบ่งออกได้ ดังนี้ (เรณู โกศินานนท์, 2546, น. 51)

- 1) ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ที่ใช้แทนคำพูด เช่น ฉันทน์ เธอ ปฏิเสธ ท่าเรียก ท่าไป
- 2) ภาษาท่าทางนาฏศิลป์อิริยาบทหรือกิริยาอาการ เช่น ท่ายืน ท่าเดิน ท่านั่ง
- 3) ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ที่ใช้แสดงอารมณ์ความรู้สึก เช่น ดีใจ เสียใจ เสรีาโศก

2.3 รูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์

รูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเป็นแนวคิดที่น่าสนใจและกำลังได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพราะสามารถช่วยให้นักเรียนมีการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้ผลอย่างแท้จริง และสมาชิกทุกคนจะมีความรักใคร่สามัคคีกัน ช่วยเหลือกันในการเรียนเพิ่มมากขึ้น ใ้้บรรลุเป้าหมายในการจัดการเรียนการสอนที่กำหนด ซึ่งรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกัน มีผู้ใช้คำที่แตกต่างกันออกไป เช่น การสอนแบบร่วมมือกัน การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน การเรียนแบบร่วมมือกัน วิชสอนแบบร่วมมือกัน เพื่อให้เกิดความเข้าใจไปในทิศทางเดียวกันในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงใช้คำว่า รูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกัน

2.3.1 แนวคิดพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกัน

2.3.1.1 ความหมายรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกัน

สำหรับรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกัน (Instructional Models Cooperative Learning) ได้มีนักวิชาการให้ความหมายไว้หลายท่าน ดังนี้

จิตติมา อุ่นใจ (2538, น. 28) กล่าวว่า การเรียนการสอนแบบร่วมมือกัน หมายถึง กระบวนการเรียนรู้โดยครูต้องจัดสภาพการณ์และเงื่อนไขให้ผู้เรียนทำงานประสานกัน เป็นกลุ่มตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไป โดยปกติจะประกอบด้วยสมาชิก 2 – 5 คน ที่มีความสามารถและมีบทบาทในกลุ่มต่างกัน ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการแก้ไขปัญหาภายในกลุ่ม เพื่อทุกคนจะได้รับความสำเร็จร่วมกัน

กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ (2539, น. 85) กล่าวว่า การเรียนการสอนแบบร่วมมือกัน หมายถึง การจัดการเรียนที่แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มเล็กๆ สมาชิกในกลุ่มมีความสามารถแตกต่างกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบร่วมกันทั้งในส่วนตัวและในส่วนรวมเพื่อให้กลุ่มได้รับความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด

กนกพร แสงสว่าง (2540, น. 11) กล่าวว่า การเรียนการสอนแบบร่วมมือกัน หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่จัดนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ โดยการจัดให้สมาชิกแต่ละกลุ่มมีความหลากหลายทั้งในด้านความสามารถ ความสนใจ เพศ และอื่นๆ โดยแต่ละคนจะมีบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบที่ต้องพึ่งพาอาศัยกัน โดยเน้นกระบวนการร่วมมือกันมากกว่าการแข่งขัน ความสำเร็จของตนเองจะต้องควบคู่ไปกับความสำเร็จของกลุ่ม

จุฑามาศ สดแสงจันทร์ (2540, น. 9) กล่าวว่า การเรียนการสอนแบบร่วมมือกัน หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เกิดจากการผสมผสานระหว่างทักษะของการอยู่ร่วมกันเป็นสังคมและทักษะในด้านเนื้อหาวิชาการต่างๆ เป็นการเรียนการสอนที่ยึดนักเรียนเป็นจุด

ศูนย์กลาง โดยจัดให้นักเรียนมีความสามารถต่างๆ กัน เรียนและทำงานด้วยกันเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 2-4 คน โดยมีจุดมุ่งหมายเดียวกัน ช่วยเหลือกันและกันภายในกลุ่ม ผู้ที่เรียนเก่งช่วยเหลือผู้ที่อ่อนกว่าและต้องยอมรับซึ่งกันและกันเสมอ ความสำเร็จของกลุ่มขึ้นอยู่กับสมาชิกภายในกลุ่ม

วีชรา เล่าเรียนดี (2547, น. 2) กล่าวว่า การเรียนการสอนแบบร่วมมือกันไม่ใช่ การสอนโดยให้นักเรียนเข้ากลุ่มแบบปกติ แต่กิจกรรมการเรียนรู้จะต้องเน้นการเรียนรู้ร่วมกันอย่างจริงจังของสมาชิกกลุ่มทุกคน เป็นการมุ่งส่งเสริมพัฒนาทักษะทางสังคมและพฤติกรรมการทำงานกลุ่มที่ช่วยเหลือพึ่งพาแนะนำกันจนงานบรรลุผลสำเร็จ ครูต้องติดตามดูแลการเรียนรู้และปฏิบัติงานกลุ่มของนักเรียนตลอดเวลาให้ทุกคนรับผิดชอบต่อผลงานของตนเองและของกลุ่ม

จากความหมายของรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันข้างต้น สรุปได้ว่ารูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกัน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่ผู้สอนจัดผู้เรียนออกเป็นกลุ่มๆ โดยละความสามารถ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการทำงานร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และร่วมกันรับผิดชอบงานในกลุ่มที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้เกิดเป็นความสำเร็จต่อตนเองและสมาชิกภายในกลุ่ม

2.3.1.2 องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกัน

องค์ประกอบพื้นฐานของรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันที่ จอห์นสัน และ จอห์นสัน (Johnson & Johnson, 1994, pp. 22-24) กล่าวถึง มี 5 ประการ ดังนี้

1) ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันในทางบวก (Positive Interdependence) หมายถึง การที่สมาชิกในกลุ่มทำงานอย่างมีเป้าหมายร่วมกัน มีการทำงานร่วมกันโดยที่สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานนั้น มีการแบ่งปันวัสดุ อุปกรณ์ ข้อมูลต่างๆ ในการทำงาน ทุกคนมีบทบาทหน้าที่และประสบความสำเร็จร่วมกัน สมาชิกในกลุ่มจะมีความรู้สึกร่วมกันประสบความสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อสมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบความสำเร็จด้วย สมาชิกทุกคนจะได้รับผลประโยชน์หรือรางวัลผลงานกลุ่มโดยเท่าเทียมกัน เช่น ถ้าสมาชิกทุกคนช่วยกัน ทำให้กลุ่มได้คะแนน 90% แล้ว สมาชิกแต่ละคนจะได้คะแนนพิเศษเพิ่มอีก 5 คะแนน เป็นรางวัล เป็นต้น

2) การมีปฏิสัมพันธ์ที่ส่งเสริมซึ่งกันและกัน (Face To Face Pronotive Interaction) เป็นการติดต่อสัมพันธ์กัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน การอธิบายความรู้ให้แก่เพื่อนในกลุ่มฟัง เป็นลักษณะสำคัญของการติดต่อปฏิสัมพันธ์โดยตรงของการเรียนแบบร่วมมือ ดังนั้น จึงควรมีการแลกเปลี่ยน ให้ข้อมูลย้อนกลับ เปิดโอกาสให้สมาชิกเสนอแนวความคิดใหม่ๆ เพื่อเลือกในสิ่งที่เหมาะสมที่สุด

3) ความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละคน (Individual Accountability) ความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละบุคคล เป็นความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของสมาชิกแต่ละบุคคล โดยมีการช่วยเหลือส่งเสริมซึ่งกันและกัน เพื่อให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมายกลุ่ม โดยที่สมาชิกทุกคนในกลุ่มมีความมั่นใจ และพร้อมที่จะได้รับการทดสอบเป็นรายบุคคล

4) การใช้ทักษะระหว่างบุคคล และทักษะการทำงานกลุ่มย่อย (Interdependence and Small Group Skills) ทักษะระหว่างบุคคล และทักษะการทำงานกลุ่มย่อย นักเรียนควรได้รับการฝึกฝนทักษะเหล่านี้เสียก่อน เพราะเป็นทักษะสำคัญที่จะช่วยให้การทำงานกลุ่มประสบความสำเร็จ นักเรียนควรได้รับการฝึกทักษะในการสื่อสาร การเป็นผู้นำ การไว้วางใจผู้อื่น การตัดสินใจ การแก้ปัญหา ครูควรจัดสถานการณ์ที่จะส่งเสริมให้นักเรียน เพื่อให้ นักเรียนสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และในปี ค.ศ.1991 จอห์นสัน และ จอห์นสัน ได้เพิ่มองค์ประกอบการเรียนรู้แบบร่วมมือขึ้นอีก 1 องค์ประกอบ ได้แก่

5) กระบวนการกลุ่ม (Group Process) เป็นกระบวนการทำงานที่มีขั้นตอนหรือวิธีการที่จะช่วยให้การดำเนินงานกลุ่มเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นั่นคือ สมาชิกทุกคนต้องทำความเข้าใจในเป้าหมายการทำงาน วางแผนปฏิบัติงานร่วมกันดำเนินงานตามแผน ตลอดจนประเมินผลและปรับปรุงงาน

องค์ประกอบของการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันทั้ง 5 องค์ประกอบนี้ ต่างมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ในอันที่จะช่วยให้การเรียนแบบร่วมมือดำเนินไปด้วยดี และบรรลุตามเป้าหมายที่กลุ่มกำหนด โดยเฉพาะทักษะทางสังคม ทักษะการทำงานกลุ่มย่อย และกระบวนการกลุ่มซึ่งจำเป็นที่จะต้องได้รับการฝึกฝน ทั้งนี้เพื่อให้สมาชิกกลุ่มเกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำทักษะเหล่านี้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ ไสว พิกขาว (2544, น. 195) ได้กล่าวว่า จากองค์ประกอบสำคัญของการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) ซึ่งได้แก่ ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันในทางบวก การปฏิสัมพันธ์ที่ส่งเสริมกันและกัน ความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละบุคคล การใช้ทักษะระหว่างบุคคล การทำงานกลุ่มย่อย และกระบวนการกลุ่ม องค์ประกอบเหล่านี้ทำให้การเรียนรู้แบบร่วมมือแตกต่างออกไปจากการเรียนรู้เป็นกลุ่มแบบดั้งเดิม (Traditional Learning) กล่าวคือ การเรียนเป็นกลุ่มแบบดั้งเดิมนั้น เป็นเพียงการแบ่งกลุ่มการเรียนเพื่อให้นักเรียนปฏิบัติงานร่วมกัน แบ่งงานกันทำ สมาชิกในกลุ่มต่างทำงานเพื่อให้งานสำเร็จ เน้นที่ผลงานมากกว่ากระบวนการในการทำงาน ดังนั้นสมาชิกบางคนอาจมีความรับผิดชอบในตนเองสูง แต่สมาชิกบางคนอาจไม่มีความรับผิดชอบ ขอเพียงมีชื่อในกลุ่ม มีผลงานออกมาเพื่อส่งครูเท่านั้น ซึ่งต่างจากการเรียนเป็นกลุ่มแบบร่วมมือที่สมาชิกแต่

ทุกคนต้องมีความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและต่อเพื่อนสมาชิกในกลุ่มด้วย ความแตกต่างระหว่างกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือกับกลุ่มการเรียนรู้แบบดั้งเดิมสามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 2.1 ความแตกต่างของการเรียนรู้แบบร่วมมือกับการเรียนรู้แบบดั้งเดิม

การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning)	การเรียนรู้เป็นกลุ่มแบบดั้งเดิม (Traditional Learning)
1. มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกระหว่างสมาชิก	1. ขาดการพึ่งพากันระหว่างสมาชิก
2. สมาชิกเอาใจใส่รับผิดชอบต่อตนเอง	2. สมาชิกขาดความรับผิดชอบในตนเอง
3. สมาชิกมีความสามารถแตกต่างกัน	3. สมาชิกมีความสามารถเท่าเทียมกัน
4. สมาชิกผลัดเปลี่ยนกันเป็นผู้นำ	4. มีผู้นำที่ได้รับการแต่งตั้งเพียงคนเดียว
5. รับผิดชอบร่วมกับสมาชิกด้วยกัน	5. รับผิดชอบเฉพาะตนเอง
6. เน้นผลงานและการคงอยู่ซึ่งความเป็นกลุ่ม	6. เน้นที่ผลงานเพียงอย่างเดียว
7. สอนทักษะทางสังคมโดยตรง	7. ทักษะทางสังคมถูกเฉลย
8. ครูคอยสังเกตและหาโอกาสแนะนำ	8. ครูขาดความสนใจหน้าที่ของกลุ่ม
9. สมาชิกกลุ่มมีกระบวนการทำงานเพื่อ ประสิทธิผลกลุ่ม	9. ขาดกระบวนการในการทำงานกลุ่ม

2.3.1.3 ลักษณะสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกัน

จอห์นสัน จอห์นสัน และฮอลูเบค (Johnson Johnson & Holubec, 1993, p. 98) ได้กำหนดลักษณะสำคัญของการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันไว้ดังนี้

- 1) สมาชิกรับผิดชอบต่อกลุ่มร่วมกัน ช่วยกันทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ โดยมีจุดมุ่งหมายร่วมกัน แบ่งข้อมูล อุปกรณ์ระหว่างสมาชิกกลุ่ม
- 2) สมาชิกกลุ่มมีปฏิสัมพันธ์อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดซึ่งกันและกัน
- 3) สมาชิกกลุ่มแต่ละคนมีความรับผิดชอบในตนเอง ต่องานที่ได้รับมอบหมายโดยมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญคือการทำงานอย่างเต็มความสามารถ
- 4) สมาชิกกลุ่มมีทักษะในการทำงานกลุ่ม (Group Work Skills) และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ครูสอนทักษะการทำงานกลุ่มและประเมินงานกลุ่มของนักเรียน

ดังนั้นการเรียนการสอนแบบร่วมมือกัน มิใช่การจัดนักเรียนมานั่งรวมกันทำงานกลุ่ม แต่เพียงอย่างเดียว แต่จะต้องมีความรับผิดชอบต่อตนเองและกลุ่ม มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกัน และกัน มีทักษะการทำงานกลุ่ม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการทำงานเพื่อให้งานบรรลุถึงเป้าหมายที่วางไว้

2.3.1.4 เทคนิคการเรียนการสอนแบบร่วมมือกัน

รูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีหลายเทคนิคซึ่งแต่ละเทคนิคจะมีวิธีการดำเนินการหลักๆ ได้แก่ การจัดกลุ่ม การศึกษาเนื้อหาสาระ การทดสอบ การคิดคะแนน และระบบการให้รางวัล แตกต่างกันไป เพื่อสนองวัตถุประสงค์เฉพาะ แต่ไม่ว่าจะเป็นเทคนิคใด ต่างก็ใช้หลักการเดียวกัน คือ หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ 5 ประการ และมีวัตถุประสงค์มุ่งตรงไปในทิศทางเดียวกัน คือ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในเรื่องที่ศึกษาอย่างมากที่สุดโดยอาศัยการร่วมมือกัน ช่วยเหลือกัน และแลกเปลี่ยนความรู้กันระหว่างกลุ่มผู้เรียนด้วยกัน ความแตกต่างของเทคนิคแต่ละเทคนิคจะอยู่ที่เทคนิคในการศึกษาเนื้อหาสาระ และวิธีการเสริมแรงและการให้รางวัล เป็นประการสำคัญ โดยสามารถจำแนกได้ดังนี้

1) รูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (Student Teams Achievement Division หรือ STAD) เป็นวิธีการเรียนที่ง่ายที่สุดในบรรดาการเรียนแบบร่วมมืออื่นๆ เหมาะสำหรับครูที่ใหม่ต่อวิธีการใช้การเรียนการสอนแบบร่วมมือกัน โดยครูเป็นผู้จัดกลุ่มนักเรียนให้เป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 4 คน ที่มีระดับผลการเรียนต่างกันในอัตราส่วนนักเรียนเก่ง นักเรียนปานกลางและนักเรียนอ่อนเป็น 1 : 2 : 1 ตามลำดับ นักเรียนทุกคนจะมีคะแนนฐาน (Base Score) ของแต่ละคน ในการสอนครูจะเสนอสาระสำคัญของบทเรียนแล้วให้นักเรียนเรียนรู้หรือทำงานร่วมกัน แบ่งหน้าที่รับผิดชอบหมุนเวียนกันไป เมื่อเรียนจบบทเรียนในแต่ละคาบแล้ว จะได้ทำแบบฝึกทักษะเพื่อทบทวนความรู้ที่เรียนแล้วทำการทดสอบย่อยเป็นรายบุคคล คะแนนที่ได้จะถูกเปลี่ยนไปเป็นคะแนนกลุ่มเพื่อหาคะแนนพัฒนาของแต่ละบุคคล หลักสำคัญของการเรียนในแบบดังกล่าว คือ การสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนตั้งใจเรียนและช่วยเหลือเพื่อนสมาชิกในกลุ่มให้เรียนรู้สิ่งทีครูสอนอย่างแจ่มแจ้ง ถ้านักเรียนต้องการให้กลุ่มของตนประสบความสำเร็จและได้รับรางวัลต้องช่วยเหลือกันกระตุ้นให้สมาชิกในกลุ่มทำได้ดีที่สุด

2) รูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเทคนิคการแข่งขันเป็นกลุ่ม (Teams Games Tournament หรือ TGT) การเรียนวิธีนี้มีลักษณะคล้ายการเรียนแบบร่วมมือกันเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ แต่มีการใช้เกมเป็นกิจกรรมในการร่วมมือโดยสมาชิกทุกคนจะต้องช่วยกัน ในการเตรียมตัวเพื่อแข่งขันเกมที่ครูกำหนดตามใบงานและอธิบายถึงวิธีการแก้ปัญหาโจทย์ต่างๆ ให้ทุกคน

ในกลุ่มมีความเข้าใจในเนื้อหาบทเรียนนั้นๆ แต่ในขณะที่แข่งขันเกมจะไม่อนุญาตให้สมาชิกเข้าไปให้ความช่วยเหลือ เพราะสมาชิกแต่ละคนจะต้องมีความรับผิดชอบที่จะพยายามทำให้ตนเองชนะการแข่งขัน เพื่อความสำเร็จของกลุ่ม คะแนนของกลุ่มจะได้ออกจากการแข่งขันแทน การทดสอบย่อย กลุ่มที่ได้คะแนนเฉลี่ยสูงจะได้รับรางวัล

3) รูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเทคนิคจิ๊กซอว์ 2 (Jigsaw II) เป็นเทคนิคที่พัฒนาจากเทคนิคจิ๊กซอว์ นักเรียนจะถูกแบ่งเป็นกลุ่มย่อยๆ เหมือนการเรียนแบบร่วมมือกันเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) และการเรียนแบบร่วมมือกันแบบเทคนิคแข่งขันเป็นกลุ่ม (TGT) สมาชิกของกลุ่มแต่ละคนจะแยกกันไปศึกษาร่วมกับสมาชิกของกลุ่มอื่นที่ได้รับมอบหมายให้ศึกษาในหัวข้อเดียวกัน จากนั้นสมาชิกของกลุ่มจะกลับไปยังกลุ่มของตนเพื่อนำข้อมูลมาให้ความรู้ต่อเพื่อนในกลุ่ม ได้เรียนรู้ในเรื่องที่ตนศึกษามา เมื่อจบบทเรียนจะมีการทดสอบย่อย ผลการสอบของแต่ละคนเป็นคะแนนของกลุ่ม กลุ่มที่ทำคะแนนรวมได้ดีกว่าคะแนนฐานจะได้รับรางวัล ในลักษณะเดียวกับการเรียนแบบร่วมมือกันเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์

4) รูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเทคนิคกลุ่มช่วยรายบุคคล (Team Assisted Individualization หรือ TAI) คือ วิธีการสอนที่ผสมผสานระหว่างการเรียนแบบร่วมมือกันเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) และการเรียนแบบร่วมมือกันเทคนิค การแข่งขันเป็นกลุ่ม (TGT) เข้าด้วยกัน เพื่อให้เหมาะสมสำหรับวิชาคณิตศาสตร์ในระดับประถมศึกษาปีที่ 3 – 6 วิธีนี้จัดกลุ่มเช่นเดียวกับ STAD โดยให้ผู้เรียนได้ลงมือทำกิจกรรมในการเรียนได้ด้วยตนเองตามความสามารถของตนและส่งเสริมความร่วมมือภายในกลุ่ม มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้และปฏิสัมพันธ์ทางสังคม

5) รูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเทคนิค ซี ไอ อาร์ ซี (Cooperative Integrated Reading and Composition หรือ CIRC) CIRC คือ โปรแกรมสำหรับสอนการอ่าน การเขียนและทักษะทางภาษา (Language arts) ใช้กับนักเรียนระดับที่สูงกว่าประถมศึกษา หลังจากนั้นให้นักเรียนแยกออกเป็นทีม เพื่อทำงานตามกิจกรรมแบบร่วมมือ โดยการจับคู่กันอ่าน การทำนายเรื่องที่อ่าน การสรุปเรื่องให้อีกคนหนึ่งฟัง การเขียนตอบคำถามจากเรื่อง การฝึกสะกดคำศัพท์ การถอดรหัสและฝึกเรื่องคำศัพท์ นักเรียนทำงานร่วมกันในทีมเพื่อให้นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ และได้ทักษะอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการอ่าน สำหรับการเขียน วิธีการที่ใช้ขึ้นอยู่กับรูปแบบ กระบวนการเขียน ซึ่งใช้รูปแบบทีมเหมือนกับโปรแกรม CIRC สำหรับการอ่าน วิธีการนี้นักเรียนทำงานร่วมกันเพื่อวางแผน (plan) ร่างต้นฉบับ (draft) ทบทวนแก้ไข (revise) รวบรวมและลำดับเรื่อง (edit) และพิมพ์หรือแสดงผลงาน (publish) เรื่องที่แต่งออกมา โดยครู

เป็นผู้เสนอเนื้อหาเพียงเล็กน้อยเกี่ยวกับแนวทาง (style) เนื้อหาและกลวิธีการเขียน CIRC สำหรับการอ่านและการเขียนนั้น โดยปกติแล้วจะใช้ควบคู่ไปด้วยกัน แต่กระนั้นก็สามารถใช้โปรแกรมนี้แยกในการสอนอ่าน หรือสอนการเขียนเพียงอย่างเดียวอย่างใดอย่างหนึ่งได้

6) รูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเทคนิค GI (Group Investigation) เป็นรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือที่มีความซับซ้อนและกว้างมาก ประสิทธิภาพของรูปแบบ GI ก็คือ ต้องการปลูกฝังการร่วมมือกันอย่างมีประชาธิปไตย มีการกระจายภาระงานและสิทธิในการแสดงความคิดเห็นที่เท่าเทียมกันของสมาชิกในกลุ่ม GI มีการกระตุ้นบทบาทที่แตกต่างกันทั้งภายในกลุ่มและระหว่างกลุ่ม

2.3.1.5 ประโยชน์ของการเรียนแบบร่วมมือ

วันเพ็ญ จันเจริญ (2542, น. 119) กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนแบบร่วมมือ มีดังนี้

- 1) สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิก เพราะทุกๆ คนร่วมมือในการทำงานกลุ่ม ทุกๆ คนมีส่วนร่วมเท่าเทียมกัน
- 2) สมาชิกทุกคนมีโอกาสคิด พูดแสดงออก แสดงความคิดเห็น และลงมือกระทำอย่างเท่าเทียมกัน
- 3) เสริมให้มีความช่วยเหลือกัน เช่น เด็กเก่งช่วยเด็กที่เรียนไม่เก่ง ทำให้เด็กเก่ง ภาคภูมิใจ รู้จักใช้เวลา ส่วนเด็กที่ไม่เก่งเกิดความซาบซึ้งในน้ำใจของเพื่อนสมาชิกด้วยกัน
- 4) ร่วมกันคิดทุกคน ทำให้เกิดการระดมความคิด นำข้อมูลที่ได้มาพิจารณา ร่วมกัน เพื่อประเมินคำตอบที่เหมาะสมที่สุด เป็นการส่งเสริมให้ช่วยกันคิดหาข้อมูลให้มาก และวิเคราะห์และตัดสินใจเลือก
- 5) ส่งเสริมทักษะทางสังคม เช่น การอยู่ร่วมกันด้วยมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เข้าใจกันและกัน อีกทั้งเสริมทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น

2.3.2 รูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์

2.3.2.1 ความหมายของรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD)

รูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้หลายท่าน ดังนี้

สุรศักดิ์ หลาบมาลา (2531, น. 4) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) หมายถึง การเรียนโดยแบ่งกลุ่มนักเรียนตามสังกัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทั้งนี้กำหนดให้นักเรียนที่มีความสามารถต่างกันมาทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ โดยปกติในกลุ่มหนึ่งๆ จะมีสมาชิก 4 คน เป็นนักเรียนที่เรียนเก่ง 1 คน เรียนปานกลาง 2 คน และเรียนอ่อน 1 คน ผลการทดสอบของนักเรียนเป็นรายบุคคล การทดสอบทั้ง 2 ครั้ง นักเรียนต่างคนต่างสอบ แต่เวลาเรียนต้องร่วมมือกัน

ฉัตรจิรี แสงพันธุ์ (2536, น. 31) กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือที่ใช้เทคนิค STAD หมายถึง การแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 – 5 คน สมาชิกในกลุ่มช่วยกันทำกิจกรรมในกลุ่ม หลังจากนั้นครูจะให้ทำแบบทดสอบ คะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบจะแปลงเป็นคะแนนของแต่ละกลุ่มโดยใช้ระบบที่เรียกว่า “กลุ่มสัมฤทธิ์”

สุจินต์ วิสวธีรานนท์ (2536, น. 15) กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือที่ใช้เทคนิค STAD หมายถึง ครูผู้สอนจะมอบหมายงานให้นักเรียนทำเป็นกลุ่มขนาดเล็กที่มีสมาชิกกลุ่มละ 2 – 4 คน สมาชิกในกลุ่มจะมีคุณสมบัติแตกต่างกัน สมาชิกของแต่ละกลุ่มทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จโดยร่วมมือกันทำงานอย่างใกล้ชิด ในการจัดกิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือ ความแตกต่างระหว่างสมาชิกในกลุ่มทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนมุมมอง แนวคิด ความเข้าใจและได้พึ่งพาความสามารถของกันและกันในการเรียนรู้

จากความหมายของรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) สรุปได้ว่า รูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนออกเป็นกลุ่ม 4 – 5 คน โดยนักเรียนในกลุ่มมีความสามารถต่างกัน สมาชิกในกลุ่มจะร่วมกันเรียนและทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ

2.3.2.1 องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD)

สำหรับรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) เป็นรูปแบบหนึ่งที่ สลาวิน (Slavin) ได้เสนอไว้เมื่อปี ค.ศ.1980 นั้น มีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ประการ (สุจินต์ วิสวธีรานนท์, 2536, น. 17) คือ

1) การนำเสนอสิ่งที่ต้องเรียน (Class Presentation) ครูเป็นผู้นำเสนอสิ่งที่นักเรียนต้องเรียน ไม่ว่าจะป็นมโนคติ ทักษะและ/หรือกระบวนการ การนำเสนอสิ่งที่ต้องเรียนนี้อาจ

ใช้การบรรยาย การสาธิตประกอบการบรรยาย การใช้วีดิทัศน์ หรือแม้แต่การให้นักเรียนลงมือปฏิบัติทดลองตามหนังสือเรียน

2) การทำงานเป็นกลุ่ม (Teams) ครูจะแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มๆ แต่ละกลุ่มจะประกอบด้วยนักเรียนประมาณ 4 – 5 คน ที่มีความสามารถแตกต่างกัน มีทั้งเพศหญิง และเพศชาย และมีหลายเชื้อชาติ ครูต้องชี้แจงให้นักเรียนในกลุ่มได้ทราบถึงหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่มว่า นักเรียนต้องช่วยเหลือกัน เรียนร่วมกัน อภิปรายปัญหาาร่วมกัน ตรวจสอบคำตอบของงานที่ได้รับมอบหมายและแก้ไขคำตอบร่วมกัน สมาชิกทุกคนในกลุ่มต้องทำงานให้ดีที่สุดเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ให้กำลังใจและทำงานร่วมกันได้

หลังจากครูจัดกลุ่มเรียบร้อยแล้ว ควรให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำงานร่วมกันจากใบงานที่ครูเตรียมไว้ ครูอาจจัดเตรียมใบงานที่มีคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของบทเรียน เพื่อใช้เป็นบทเรียนของการเรียนแบบร่วมมือ ครูควรบอกนักเรียนว่า ใบงานนี้ออกแบบมาให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถาม เพื่อเตรียมตัวสำหรับการทดสอบย่อย สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มจะต้องช่วยกันตอบคำถาม เพื่อเตรียมตัวสำหรับการทดสอบย่อย สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มจะต้องช่วยกันตอบคำถามทุกคำตอบ โดยแบ่งกันตอบคำถามเป็นคู่ๆ และเมื่อตอบคำถามเสร็จแล้วก็จะเอาคำตอบมาแลกเปลี่ยนกันโดยสมาชิกแต่ละคนจะต้องมีความรับผิดชอบซึ่งกันและกันในการตอบคำถามแต่ละข้อให้ได้ ในการกระตุ้นให้สมาชิกแต่ละคนมีความรับผิดชอบซึ่งกันและกันควรปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(1) ต้องแน่ใจว่าสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มสามารถตอบคำถามแต่ละข้อได้อย่างถูกต้อง

(2) ให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถามทุกข้อให้ได้โดยไม่ต้องขอความช่วยเหลือจากเพื่อนนอกกลุ่ม หรือขอความช่วยเหลือจากครูให้น้อยลง

(3) ต้องให้แน่ใจว่าสมาชิกแต่ละคนสามารถอธิบายคำตอบแต่ละข้อได้ ถ้าคำถามแต่ละข้อเป็นแบบเลือกตอบ

3) การทดสอบย่อย (Quizzes) หลังจากที่นักเรียนแต่ละกลุ่มทำงานเสร็จเรียบร้อยแล้ว ครูก็ทำการทดสอบย่อยนักเรียน โดยนักเรียนต่างคนต่างทำ เพื่อเป็นการประเมินความรู้ที่นักเรียนได้เรียนมา สิ่งนี้จะเป็นตัวกระตุ้นความรับผิดชอบของนักเรียน

4) คะแนนพัฒนาการของนักเรียนแต่ละคน (Individual Improvement Score) คะแนนพัฒนาการของนักเรียนจะเป็นตัวกระตุ้นให้นักเรียนทำงานหนักขึ้น ในการทดสอบแต่ละครั้งครูจะมีคะแนนฐาน (Base Score) ซึ่งเป็นคะแนนต่ำสุดของนักเรียนในการทดสอบย่อยแต่ละครั้ง ซึ่งคะแนนพัฒนาการของนักเรียนแต่ละคนได้จากความแตกต่างระหว่างคะแนนพื้นฐาน (คะแนน

ต่ำสุดในการทดสอบ) กับคะแนนที่นักเรียนสอบได้ในการทดสอบย่อยนั้นๆ ส่วนคะแนนของกลุ่ม (Team Score) ได้จากการรวมคะแนนพัฒนาการของนักเรียนทุกคนในกลุ่มเข้าด้วยกัน

5) การรับรองผลงานของกลุ่ม (Team Recognition) โดยการประกาศคะแนนของกลุ่มแต่ละกลุ่มให้ทราบพร้อมๆ ให้คำชมเชย หรือให้ประกาศนียบัตรหรือให้รางวัลกับกลุ่มที่มีคะแนนพัฒนาการของกลุ่มสูงสุด โปรดจำไว้ว่า คะแนนพัฒนาการของนักเรียนแต่ละคนมีความสำคัญเท่าเทียมกับคะแนนที่นักเรียนแต่ละคนได้รับจากการทดสอบ

2.3.2.3 กระบวนการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD)

สำหรับขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นดังนี้

1) ขั้นสอน ครูดำเนินการสอนเนื้อหา ทักษะ หรือวิธีการเกี่ยวกับบทเรียนนั้นๆ อาจเป็นกิจกรรมที่ครูบรรยาย สาธิต ใช้สื่อประกอบการสอน หรือให้นักเรียนทำกิจกรรมการทดลอง

2) ขั้นทบทวนความรู้เป็นกลุ่ม แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิก 4 – 5 คน ที่มีความสามารถทางการเรียนต่างกัน สมาชิกในกลุ่มต้องมีความเข้าใจกัน สมาชิกทุกคนจะต้องทำงานร่วมกันเพื่อช่วยเหลือกันและกันในการศึกษาเอกสารและทบทวนความรู้ เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการสอบย่อยโดยครูเน้นให้นักเรียนทำ ดังนี้

(2.1) ต้องให้แน่ใจว่า สมาชิกทุกคนในกลุ่มสามารถตอบคำถามได้ถูกต้องทุกข้อ

(2.2) เมื่อมีข้อสงสัยหรือปัญหา ให้นักเรียนช่วยเหลือกันภายในกลุ่มก่อนที่จะถามครูหรือถามเพื่อนกลุ่มอื่น

(2.3) ให้สมาชิกอธิบายเหตุผลของคำตอบของแต่ละคำถามให้ได้ โดยเฉพาะแบบฝึกหัดที่เป็นคำถามปรนัยแบบให้เลือกตอบ

3) ขั้นทดสอบย่อย ครูจัดให้นักเรียนทำแบบทดสอบย่อย หลังจากนักเรียนเรียนและทบทวนเป็นกลุ่มเกี่ยวกับเรื่องที่กำหนด นักเรียนทำแบบทดสอบคนเดียวไม่มีการช่วยเหลือกัน

4) ขั้นหาคะแนนพัฒนาการ คะแนนพัฒนาการเป็นคะแนนที่ได้จากการพิจารณาความแตกต่างระหว่างคะแนนการทดสอบครั้งก่อนๆ กับคะแนนการทดสอบครั้งปัจจุบัน ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนกำหนดไว้ ดังนั้น จะต้องมีการกำหนดคะแนนฐานของนักเรียนแต่ละคน ซึ่งอาจได้จากค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบ 3 ครั้งก่อน หรืออาจใช้คะแนนทดสอบครั้งก่อนหากเป็นการหาคะแนนปรับปรุง โดยใช้รูปแบบการสอน STAD เป็นครั้งแรก

การหาคะแนนพัฒนาการอาศัยเกณฑ์ ดังนี้

คะแนนจากแบบทดสอบ	คะแนนปรับปรุง
ต่ำกว่าคะแนนพื้นฐานมากกว่า 10	0
ต่ำกว่าคะแนนพื้นฐาน ระหว่าง 1 – 10	10
เท่ากับคะแนนพื้นฐานถึงมากกว่า 10	20
มากกว่าคะแนนพื้นฐาน ตั้งแต่ 10 ขึ้นไป	30

เมื่อได้คะแนนพัฒนาการของนักเรียนแต่ละคนแล้ว จึงหาคะแนนพัฒนาการของกลุ่ม ซึ่งได้จากค่าเฉลี่ยของคะแนนพัฒนาการของสมาชิกทุกคน

5) ขึ้นให้รางวัลกลุ่ม กลุ่มที่ได้คะแนนพัฒนาการตามเกณฑ์ที่กำหนดจะได้รับคำชมเชยหรือติดประกาศที่บอร์ดในห้องเรียน

เกณฑ์การได้รับรางวัลมีดังนี้

คะแนนพัฒนาการเฉลี่ยของกลุ่ม	ระดับรางวัล
15	ดี
20	ดีมาก
25	ดีเยี่ยม

การจัดรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) อาจนำไปใช้กับบทเรียนใดๆ ก็ได้ เนื่องจากขั้นแรกเป็นการสอนที่ครูดำเนินการตามปกติแล้ว จึงจัดให้มีการทบทวนเป็นกลุ่ม เพื่อน ทองแก้ว (2537, น. 44) ได้กล่าวถึง รูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) ว่า STAD ประกอบด้วย การนำเสนอข้อมูลการทำงานร่วมกัน การทดสอบ การปรับปรุงคะแนน และการตัดสินผลงานของกลุ่ม

การนำเสนอข้อมูล ครูจะเป็นผู้นำเสนอ ข้อมูลอาจเป็นการใช้เอกสาร หรือการบรรยาย เพื่อให้ นักเรียนได้เกิดความสนใจเรื่องที่จะเรียน และเห็นแนวทางที่จะทำกิจกรรมกลุ่มต่อไป

การทำงานร่วมกัน นักเรียนจะทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มกลุ่มหนึ่งมี 4 คน ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์และเพศคละกัน หน้าที่สำคัญของกลุ่มคือการช่วยเหลือกัน อภิปรายปัญหาาร่วมกัน รวมทั้งการตรวจสอบคำตอบ การแก้ไขคำตอบ หัวใจสำคัญอยู่ที่สมาชิกแต่ละคน ทุกคนจึงต้องทำให้ดีที่สุด สมาชิกเรียนรู้ให้กำลังใจ และเข้าใจร่วมกัน การทดสอบเมื่อครูสอนไปประมาณ 1 – 2 ครั้ง นักเรียนทุกคนจะเข้าทำการทดสอบในสาระที่เรียน ต่างคนต่างสอบจะช่วยเหลือกันไม่ได้

การปรับปรุงคะแนน จะเปิดโอกาสให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถของตนอย่างเต็มที่
จึงให้นักเรียนสามารถปรับปรุงคะแนนของตนเองได้สูงขึ้น

การตัดสินผลงานของกลุ่ม จะพิจารณาผลรวมของการปรับปรุงคะแนนของสมาชิกในกลุ่ม
กำหนดระดับความสำเร็จตามคะแนนที่ได้ของกลุ่มอาจเป็นคำชมเชย ประกาศนียบัตร รางวัล เป็นต้น

การจัดนักเรียนเข้ากลุ่ม สลาวิน (Slavin) ได้กำหนดนักเรียนเข้ากลุ่มเพื่อให้สมดุล มีวิธีการ
คือ ในแต่ละกลุ่มนักเรียนจะมีความสามารถแตกต่างกัน มีทั้งนักเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน จะอยู่ใน
กลุ่มเดียวกัน เช่น ในชั้นเรียนหนึ่งมีนักเรียน 34 คน จัดกลุ่มๆ ละ 4 คน จึงสามารถจัดได้ 8 กลุ่ม โดย
จัดเรียงตามความสามารถของนักเรียนจากผลสัมฤทธิ์สูงไปหาต่ำนอกจากนี้ เทื่อน ทองแก้ว (2537,
น. 44) ได้กล่าวถึง กระบวนการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD)

1) บอกเป้าหมายและแนวทางการเรียน เป็นการจูงใจให้นักเรียนสนใจเรียน ได้แก่ การ
บอกจุดประสงค์การเรียนรู้ แล้วทบทวนความรู้เดิม หรือเสนอปัญหาที่จะเชื่อมโยงมาสู่การเรียนเรื่อง
ใหม่

2) การนำเสนอข้อมูลใหม่ที่จะสอน อาจใช้การบรรยาย ให้คู่มือการสอนประกอบเพื่อนำ
เข้าสู่กิจกรรมกลุ่ม

3) กลุ่มนักเรียนที่จะทำกิจกรรมกลุ่มตามที่ได้จัดเตรียมไว้แล้วเริ่มกิจกรรมการเรียนการ
สอน เช่น

(3.1) เขียนขั้นตอนการทำงาน เช่น

- นักเรียนนั่งประจำที่
- นักเรียนส่งตัวแทนมารับเอกสาร
- นักเรียนอ่านคำชี้แจง 10 นาที
- เมื่อครูให้สัญญาณ ให้ลงมือปฏิบัติกิจกรรม
- เมื่อหมดเวลา ให้นักเรียนนำส่งผลงานและเสนอผลงาน

(3.2) บอกขั้นตอนการปฏิบัติงานให้ชัดเจน อาจทดสอบความเข้าใจ โดยให้นักเรียน
2-3 คน ทบทวนคำสั่ง

(3.3) ให้นักเรียนตั้งชื่อกลุ่ม ครูกำหนดสถานการณ์ที่กลุ่ม และวิธีการทำงานกลุ่มให้
ชัดเจน

(3.4) การช่วยเหลือนักเรียนทำงานกลุ่ม โดยแนวคิดการเรียนรู้ร่วมกลุ่มจะเปิดโอกาสให้นักเรียนทำงานของตนเองอย่างเต็มที่และเป็นอิสระ ครูจะเข้าไปช่วยเหลือน้อยที่สุด สิ่งที่ครูจะช่วยเหลือจะเป็นการให้ข้อเสนอแนะหรือให้แนวทางการแสวงหาความรู้

(3.5) การทดสอบย่อยและการนำผลงานไปตัดสินกลุ่ม สลาวิน (Slavin) ได้ให้แนวทางในการประเมินผลกลุ่ม ประกอบด้วย การกำหนดคะแนนพื้นฐาน การทดสอบย่อย การปรับปรุงคะแนนและการตัดสินประเมินผลกลุ่ม ดังนี้

1) การกำหนดคะแนนพื้นฐาน คะแนนพื้นฐานเป็นคะแนนเฉลี่ย ซึ่งได้จากการทดสอบย่อย 3 ครั้ง หรือมากกว่า หรือจะใช้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในปีที่แล้วก็ได้

2) การทดสอบย่อย เป็นการทดสอบย่อยที่ครูจัดตามใบงานหรือกิจกรรมที่นักเรียนทำ

3) การหาคะแนนปรับปรุงโดยวิธีการเปรียบเทียบคะแนนย่อยกับคะแนนพื้นฐาน เพื่อหาความแตกต่างและปรับค่าคะแนนปรับปรุง

4) หาคะแนนกลุ่ม โดยการนำคะแนนปรับปรุงของสมาชิกใส่ในตารางเพื่อตัดสินกลุ่ม ในการตัดสินกลุ่มจะใช้เกณฑ์การตัดสินดังนี้

เกณฑ์	รางวัล
15	ดี
20	ดีมาก
25	ดีเยี่ยม

จะเห็นได้ว่า รูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) ครูจะเป็นผู้นำเสนอข้อมูล นักเรียนจะทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์และเพศคละกัน มีการทดสอบต่างคนต่างสอบ การปรับปรุงคะแนนจะเปิดโอกาสให้นักเรียนสามารถปรับปรุงคะแนนของตนเองได้สูงขึ้น การตัดสินผลงานของกลุ่มจะพิจารณาผลรวมของการปรับปรุงคะแนนของสมาชิกในกลุ่มกำหนดระดับผลสำเร็จตามคะแนนที่ได้จากกลุ่ม

2.4 วิธีสอนตามแนวคู่มือครู

2.4.1 กระบวนการจัดการเรียนรู้

วิธีสอนตามแนวคู่มือครูของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (จินตนา กิจบำรุง, 2545, น.58) ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) มีขั้นตอนการสอน ดังนี้

1) ขั้นนำ ครูใช้คำถามหรือกิจกรรมต่างๆ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมของนักเรียนและดึงดูดความสนใจของนักเรียน ให้มาอยู่ที่การสอนและพร้อมที่จะเริ่มเรียน

2) ขั้นสอน ครูดำเนินการสอนเพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้ในเนื้อหา โดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ในการสอนนี้อาจใช้กิจกรรมต่างๆ เช่น การอภิปราย บทบาทสมมุติ สถานการณ์จำลอง การแสดงละคร เพื่อให้การสอนน่าสนใจและเร้าความสนใจของนักเรียนมากขึ้น ส่งผลให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นตลอดเวลาและให้นักเรียนมีบทบาทในการเรียนการสอน รวมทั้งทำให้การสอนมีประสิทธิภาพ

3) ขั้นสรุป นักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหา เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจเนื้อหาที่เรียนมามากขึ้นและเห็นความสัมพันธ์ของส่วนประกอบต่างๆ ของเนื้อหาที่ได้เรียนมาแล้ว และยังเป็นการย้ำให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ยิ่งขึ้น โดยการอภิปราย การใช้สื่อ เป็นต้น

4) ขั้นวัดผลและประเมินผล เป็นขั้นตอนที่ทำให้ครูทราบว่า นักเรียนได้เรียนไปมากน้อยเพียงใด โดยการทดสอบและการทำแบบฝึกหัด

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ อารยา กล้าหาญ (2545, น. 92) ซึ่งกล่าวถึงขั้นตอน และวิธีสอนตามแนวคู่มือครูไว้ ดังนี้

1) ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน มีการทบทวนความรู้เดิม แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนสู่เนื้อหาใหม่ โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น เกม บทบาทสมมุติ นิทาน เพลง เป็นต้น

2) ขั้นกิจกรรมการเรียนการสอน ประกอบด้วย การเสนอเนื้อหาการเรียนให้กับผู้เรียน โดยให้นักเรียนใช้วิธีการต่างๆ เช่น การอธิบาย การสนทนาซักถาม การตอบปากเปล่า การอภิปราย การทำแบบฝึกหัด การทำกิจกรรมใบงานหรือทำงานกลุ่ม ประกอบกับการใช้สื่อการสอน รูปภาพ ใบงาน หรือสัญลักษณ์ประกอบการเรียนการสอน

3) ขั้นสรุปบทเรียน ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปหลักการและสาระร่วมกัน

4) ขั้นวัดผลและประเมินผล เป็นการตรวจสอบเพื่อวินิจฉัยว่า นักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้หรือไม่ ถ้านักเรียนยังไม่บรรลุตามจุดประสงค์ ก็จะได้รับการสอน

ซ่อมเสริมก่อนเรียนเนื้อหาใหม่ต่อไป โดยสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม การตอบคำถาม การทำแบบฝึกหัด และการตรวจแบบทดสอบ

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 งานวิจัยในประเทศ

เจ็ดฉันทน์ โศตธรมมา (2551, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาผลการเรียนรู้และความสามารถในการปฏิบัติ เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคร่วมมือกันเรียน ผลการวิจัยพบว่า ผลการเรียนรู้เรื่องนาฏศิลป์ไทยเบื้องต้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคร่วมมือกันเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนมีผลการเรียนรู้หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ ในด้านความสามารถในการปฏิบัติทำรำนฏศิลป์ไทยเบื้องต้น โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง โดยนักเรียนมีความสามารถในการปฏิบัติ คือ มีความมั่นใจในการแสดงออกความคิดสร้างสรรค์ของท่าทาง ความสวยงามอ่อนช้อยของท่าทางนาฏศิลป์ การเคลื่อนไหวสอดคล้องกับจังหวะเพลง และการแสดงท่าทางเหมาะสมตามความหมายของบทร้อง

ชนิดา ศรีสำราญ (2549, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถในการแสดงท่าทางประกอบเพลง ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า การใช้ท่าทางนาฏศิลป์ในการแสดงท่าทางประกอบเพลง ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนมีผลการเรียนรู้หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ และนักเรียนมีความสามารถในการแสดงท่าทางประกอบเพลงอยู่ในระดับดี โดยนักเรียนมีความสามารถในการแสดงท่าทางประกอบเพลง คือ สามารถแสดงท่าทางเหมาะสม สอดคล้องตามความหมายตามบทร้อง ท่าทางสะท้อนความคิดสร้างสรรค์ ความพร้อมเพรียง การเคลื่อนไหวสอดคล้องกับจังหวะเพลงและทำนองเพลง ลีลาและความสวยงามของท่าทางนาฏศิลป์ไทย

สมาพร มีเนตรทิพย์ (2547, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาชุดการสอน เรื่อง นาฏยศัพท์และภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไทย สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียน ผู้เชี่ยวชาญด้านนาฏศิลป์ และผู้สอนนาฏศิลป์ต้องการให้มีการพัฒนาชุดการสอน ที่ผู้เรียนร่วมกันศึกษาแบบกิจกรรมกลุ่ม เนื้อหาควรครอบคลุมนาฏยศัพท์และภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไทย มีกิจกรรมที่หลากหลายไม่น่าเบื่อ มีสื่อประกอบชุดการสอน เช่น ใบความรู้ ใบกิจกรรม รูปภาพที่มีสีสันสดใส วิดีทัศน์ พร้อมทั้งให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง และ 2) ชุดการสอน ประกอบด้วย คู่มือครู (แผนการจัด

การเรียนรู้ ใบความรู้สำหรับครู แบบประเมินการปฏิบัติ แบบทดสอบพร้อมเฉลย และแบบสังเกตพฤติกรรม) คู่มือนักเรียน (ใบความรู้ ใบกิจกรรม แบบทดสอบ) และ สื่อประกอบชุดการสอน (ภาพพร้อมคำบรรยาย วีดิทัศน์ แอ็บเสียง) ชุดการสอนมี 2 ชุด คือ 1) นาฏยศัพท์ และ 2) ภาษาทำนาฏยศิลป์ไทย และชุดการสอนมีประสิทธิภาพ 83.43 / 83.64 3) ในการนำชุดการสอนไปทดลองใช้ มีการแบ่งกลุ่มให้นักเรียนทำกิจกรรม แสวงหาความรู้ด้วยตนเองผ่านสื่อประสม ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกและให้คำแนะนำ ระหว่างการใช้ชุดการสอน นักเรียนมีความสนใจชุดการสอนและตั้งใจปฏิบัติกิจกรรมในชุดการสอน และ 4) นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนาฏยศัพท์และภาษาทำนาฏยศิลป์ไทยก่อนและหลังเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 โดยความรู้ความเข้าใจหลังเรียนด้วยชุดการสอนสูงกว่าก่อนเรียน นักเรียนสามารถปฏิบัติทำนาฏยศัพท์ได้ถูกต้องและสวยงาม และนักเรียนมีความเห็นว่าชุดการสอนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยภาพรวมมีความเห็นว่า ชุดการสอนมีสีสันสวยงาม มีรูปภาพประกอบเหมาะสมกับเนื้อหา ให้นักเรียนแสวงหาความรู้และทำกิจกรรมอย่างหลากหลาย

นพนภา อ้อกค้วง (2547, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องคำและหน้าที่ของคำในภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือกันเทคนิค STAD กับการสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องคำและหน้าที่ของคำในภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือกันเทคนิค STAD กับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 โดยกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือกันเทคนิค STAD สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนแบบปกติ และ 2) นักเรียนมีความพอใจต่อการเรียนแบบร่วมมือกันเทคนิค STAD ในระดับมากที่สุด

กนิาริน ต้นเสียงสม (2548, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้สาระภาษาไทย ด้านการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สอนด้วยวิธีสอนแบบร่วมมือกันเทคนิค STAD กับวิธีสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการเรียนรู้สาระภาษาไทย ด้านการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สอนด้วยวิธีสอนแบบร่วมมือกันเทคนิค STAD กับวิธีสอนแบบปกติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่สอนด้วยวิธีสอนแบบร่วมมือกันเทคนิค STAD มีผลการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความสำคัญสูงกว่านักเรียนที่สอนด้วยวิธีสอนแบบปกติ 2) พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนที่สอนด้วยวิธีสอนแบบร่วมมือกันเทคนิค STAD โดยภาพรวมนักเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พฤติกรรมส่งเสริมกระตุ้นให้เพื่อนถาม – ตอบ นักเรียนปฏิบัติมาก

เป็นลำดับที่ 1 รองลงมาคือ การพูดโต้ตอบแสดงความคิดเห็น ความใส่ใจ – ตั้งใจปฏิบัติกิจกรรมร่วมกัน การยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และการพูดชมให้กำลังใจเพื่อนเป็นลำดับสุดท้าย และ 3) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อวิธีสอนแบบร่วมมือกันเทคนิค STAD กับวิธีสอนแบบปกติ นักเรียนทั้งสองกลุ่ม โดยภาพรวมนักเรียนเห็นด้วยในระดับมากเช่นเดียวกันทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นลำดับที่ 1 รองลงมาคือ ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ และด้านการจัดการเรียนรู้เป็นลำดับสุดท้าย

อังคณา ปานนง (2546, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนโดยวิธีการเรียนแบบร่วมมือกันกับการสอนด้วยวิธีสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยวิธีการเรียนแบบร่วมมือกัน STAD กับวิธีสอนแบบปกติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยโดยวิธีการเรียนแบบร่วมมือกัน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่สอนด้วยวิธีการสอนแบบปกติ และ 2) ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการสอนด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือกัน มีความคิดเห็นด้านการจัดบรรยากาศและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในระดับเห็นด้วยมากที่สุด สำหรับนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสอนแบบปกติมีความคิดเห็นต่อการจัดบรรยากาศในการเรียนในระดับเห็นด้วยปานกลาง

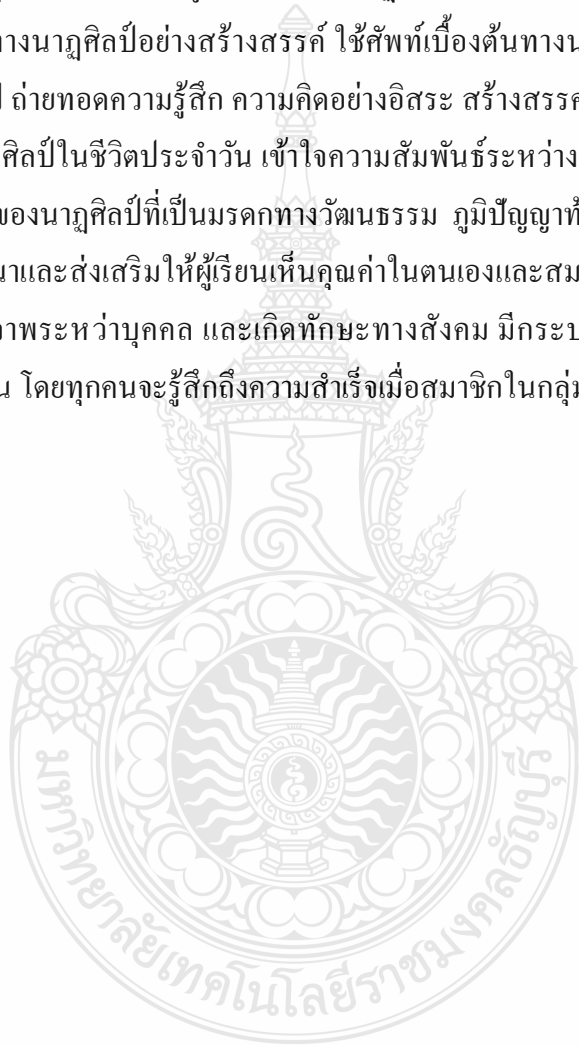
2.5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

นิโคล (Nichols, 1994, Abstract, อ้างถึงใน อินทวรรณ จันทศิริ, 2549, น. 115) ได้ศึกษาผลการเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีต่อนักเรียนในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแรงจูงใจในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ในการวิจัยครั้งนี้ได้อธิบายถึงผลของการใช้วิธีสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้เทคนิค STAD มีการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสำเร็จในการทำงาน และความภาคภูมิใจในตนเอง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้เทคนิค STAD มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปริมาณความสำเร็จในการทำงาน และความภาคภูมิใจในตนเองสูงกว่าการสอนแบบปกติ

อดัมส์ (Adams, 1995, Abstract, อ้างถึงใน อินทวรรณ จันทศิริ, 2549, น. 115) ได้ศึกษาผลของการใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือกันต่อผลสัมฤทธิ์ ระดับความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียน โดยทำการสำรวจผลการสอนแบบร่วมมือกัน เทคนิค STAD กับนักเรียนที่เรียนอ่อน และนักเรียนปกติ เก็บข้อมูลโดยการทดสอบคำและทดสอบการอ่านจับใจความ ผลการวิจัยพบว่า เทคนิค

STAD ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านของนักเรียนทุกกลุ่มสูงขึ้น ส่วนด้านความภาคภูมิใจในตนเองนักเรียนที่เรียนอ่อนอยู่ในระดับน้อย ส่วนนักเรียนปกติอยู่ในระดับปานกลาง

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) สามารถทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ(สาระนาฏศิลป์) ให้มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบนาฏศิลป์ แสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ ใช้ศัพท์เบื้องต้นทางนาฏศิลป์ วิเคราะห์วิพากษ์วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ สร้างสรรค์การเคลื่อนไหวในรูปแบบต่างๆ ประยุกต์ใช้นาฏศิลป์ในชีวิตประจำวัน เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์กับประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล และยังช่วยพัฒนาและส่งเสริมให้นักเรียนเห็นคุณค่าในตนเองและสมาชิกในกลุ่ม อีกทั้งยังทำให้นักเรียนสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล และเกิดทักษะทางสังคม มีกระบวนการในการทำงานกลุ่มช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยทุกคนจะรู้สึกถึงความสำเร็จเมื่อสมาชิกในกลุ่มทุกคนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ร่วมกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ผลของการจัดกิจกรรมตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นลักษณะของการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Research แบบ Non Randomized Control Group Pretest Posttest Design) โดยกำหนดให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนคลองเกลือ ปีการศึกษา 2556 จำนวน 66 คน เป็นหน่วยวิเคราะห์ (Unit of Analysis) ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัย ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 แบบแผนการทดลอง
- 3.3 ขั้นตอนดำเนินการวิจัย
- 3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.5 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย
- 3.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.7 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนคลองเกลือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 138 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนคลองเกลือ อำเภอปากเกร็ด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จำนวน 66 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) มีรายละเอียดดังนี้

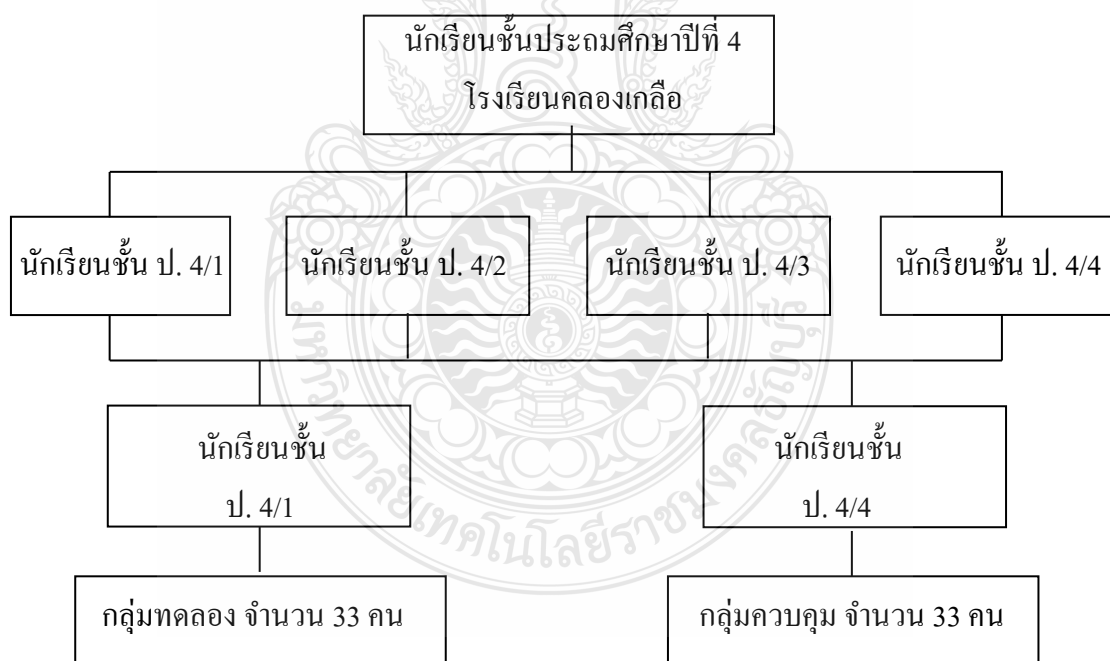
ขั้นที่ 1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 4 ห้องเรียน รวม 138 คนมา 2 ห้องเรียน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนห้องเรียนและนักเรียน

ห้องเรียน	จำนวนนักเรียนในห้องเรียน
ป. 4/1	33 คน
ป. 4/2	32 คน
ป. 4/3	30 คน
ป. 4/4	33 คน

ขั้นที่ 2 สุ่มตัวอย่างห้องเรียน 1 ห้องเรียนเป็นกลุ่มทดลอง และ 1 ห้องเรียนเป็นกลุ่มควบคุม โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับสลาก (Sample Random Sampling) ได้นักเรียนกลุ่มทดลอง จำนวน 33 คน และนักเรียนกลุ่มควบคุม จำนวน 33 คน

รายละเอียดการสุ่มกลุ่มตัวอย่างสามารถแสดงเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

ภาพที่ 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

3.2 แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Research แบบ Non Randomized Control Group Pretest Posttest Design) ดังนี้

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
E	O ₁	X	O ₂
C	O ₃	~X	O ₄
E	แทน	กลุ่มทดลอง (Experimental Group)	
C	แทน	กลุ่มควบคุม (Control Group)	
O ₁	แทน	การทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์	
O ₂	แทน	การทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์	
O ₃	แทน	การทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู	
O ₄	แทน	การทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู	
X	แทน	การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์	
~X	แทน	การจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู	

3.3 ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การดำเนินการวิจัยมีประสิทธิภาพ และเกิดความสมบูรณ์ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงกำหนดรายละเอียดของการดำเนินงานวิจัยไว้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สำหรับสร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยสร้างเครื่องมือวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ เรื่องนาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น แบบประเมินทักษะในการปฏิบัติทำรำนาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น

ขั้นตอนที่ 2 ดำเนินการจัดกิจกรรมตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยทำการขอ

หนังสือจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ถึงผู้อำนวยการ โรงเรียนคลองเกลือ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการทดลองจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ที่พัฒนาขึ้น ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำข้อมูลที่ได้จากการดำเนินการวิจัยมาตรวจสอบ วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบรายงานการวิจัย

ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย เป็นขั้นตอนการจัดทำรายงานผลการวิจัยเพื่อนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้องเพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เสนอแนะ จัดพิมพ์และรายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.4.1 ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

3.4.1.1 แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 2 แผน 8 ชั่วโมง โดยจัดเป็นสัปดาห์ละ 1 วัน วันละ 1 ชั่วโมง รวม 8 สัปดาห์ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556

3.4.1.2 แผนการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 2 แผน 8 ชั่วโมง โดยจัดเป็นสัปดาห์ละ 1 วัน วันละ 1 ชั่วโมง รวม 8 สัปดาห์ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556

3.4.1.3 แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3.4.1.4 แบบประเมินทักษะในการปฏิบัติทำรำนาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น จำนวน 1 ฉบับ

3.4.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

3.4.2.1 การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์และแผนการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1) ศึกษาเอกสาร ตำรา และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ และแผนการจัดการ

เรียนรู้ตามคู่มือครู เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้นสำหรับการฝึกทักษะในการปฏิบัตินาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น

2) ศึกษาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนคลองเกลือ

3) ศึกษาการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ และแผนการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น โดยการประยุกต์จากการศึกษางานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

4) จัดทำโครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้นและแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ จำนวน 8 ครั้ง และแผนการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้นประกอบด้วยนาฏศัพท์เบื้องต้น ภาษานาฏศิลป์ไทย ดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น

ครั้งที่	สาระการเรียนรู้	จำนวน (ชั่วโมง)
1	ความรู้พื้นฐานนาฏศิลป์ไทย <ul style="list-style-type: none"> - ความหมายของนาฏศิลป์ไทย - ที่มาของนาฏศิลป์ไทย - องค์ประกอบของการแสดงนาฏศิลป์ไทย - ประเภทของการแสดงนาฏศิลป์ไทย 	1
2	นาฏศัพท์เบื้องต้น <ul style="list-style-type: none"> - ความหมายของนาฏศัพท์ - ประเภทของนาฏศัพท์ 	1
3	ฝึกปฏิบัตินาฏศัพท์เบื้องต้น <ul style="list-style-type: none"> - กิริยาศัพท์ 	1
4	ฝึกปฏิบัตินาฏศัพท์เบื้องต้น <ul style="list-style-type: none"> - นามศัพท์ - นาฏศัพท์เบ็ดเตล็ด 	1

ตารางที่ 3.2 โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น (ต่อ)

ครั้งที่	สาระการเรียนรู้	จำนวน (ชั่วโมง)
5	ภาษาทำนาฏศิลป์ - ความหมายของภาษาท่า - ประเภทของภาษาท่า	1
6	ฝึกปฏิบัติภาษาทำนาฏศิลป์ - ภาษาท่าแทนคำพูด	1
7	ฝึกปฏิบัติภาษาทำนาฏศิลป์ - ภาษาท่าแทนกิริยาอาการ	1
8	ฝึกปฏิบัติภาษาทำนาฏศิลป์ - ภาษาท่าแสดงอารมณ์ความรู้สึก	1

5) เสนอแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์และแผนการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้นต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบการใช้ภาษา ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือวิจัย โดยทำแบบสำรวจรายการให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเป็นรายข้อ โดยมีเกณฑ์ดังนี้

เกณฑ์การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ มีดังนี้

คะแนน	1	หมายถึง	ใช้ได้
คะแนน	0	หมายถึง	ไม่แน่ใจ
คะแนน	-1	หมายถึง	ใช้ไม่ได้

เกณฑ์การแปลความหมายค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มีดังนี้

คะแนน IOC ตั้งแต่ 0.50 – 1.00 หมายถึง มีค่าความเที่ยงตรงใช้ได้

คะแนน IOC ตั้งแต่ 0.00 – 0.49 หมายถึง มีค่าความเที่ยงตรงใช้ไม่ได้

เมื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้แล้ว นำมาหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาพบว่า แบบประเมินค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มีค่า IOC มีค่าตั้งแต่ 0.67 - 1.00 แสดงว่าสามารถนำไปใช้ได้

6) ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ

7) นำแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์และแผนการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้นไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย

3.4.2.2 การสร้างแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์และแผนการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู จำนวน 1 ฉบับ เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

1) ศึกษาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนคลองเกลือ และศึกษาทฤษฎี หลักการ และวิธีการสร้างเครื่องมือวัดผลทางการศึกษา

2) ศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหาเรื่องนาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น

3) สร้างแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น ทำเป็นแบบทดสอบก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ และแผนการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครูเพื่อวัดผลการเรียนรู้ จำนวน 1 ฉบับ

4) เสนอแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบการใช้ภาษา ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือวิจัย โดยทำแบบสำรวจรายการให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเป็นรายข้อ โดยมีเกณฑ์ดังนี้

เกณฑ์การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ มีดังนี้

คะแนน	1	หมายถึง	ใช้ได้
คะแนน	0	หมายถึง	ไม่แน่ใจ
คะแนน	-1	หมายถึง	ใช้ไม่ได้

เกณฑ์การแปลความหมายค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มีดังนี้

คะแนน IOC ตั้งแต่ 0.50 – 1.00 หมายถึง มีค่าความเที่ยงตรงใช้ได้

คะแนน IOC ตั้งแต่ 0.00 – 0.49 หมายถึง มีค่าความเที่ยงตรงใช้ไม่ได้

เมื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้แล้ว นำมาหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา พบว่าแบบประเมินค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มีค่า IOC มีค่า เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ

5) ปรับปรุงแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ

6) นำแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้เรื่องนาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น ที่ปรับปรุงแล้วไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย

3.4.2.3 การสร้างแบบประเมินทักษะการปฏิบัติท่ารำ เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น จำนวน 1 ฉบับ

1) ศึกษาเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องกับการประเมินทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ไทยเบื้องต้นและการสร้างแบบประเมินทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น

2) สร้างแบบประเมินและเกณฑ์การประเมินทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น โดยกำหนดประเด็นการประเมินให้สอดคล้องและครอบคลุมกับทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

3) เสนอแบบประเมินและเกณฑ์การประเมินทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ไทยเบื้องต้นต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ

4) นำแบบประเมินและเกณฑ์การประเมินทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น ที่ปรับปรุงแล้วไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ดังนี้

3.5.1 การทำแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น ก่อนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ และแผนการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู จำนวน 30 ข้อ 30 คะแนน

3.5.2 ผู้วิจัยดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ และแผนการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น จำนวน 8 ชั่วโมง โดยจัดเป็นสัปดาห์ละ 1 วัน วันละ 1 ชั่วโมง รวม 8 สัปดาห์

3.5.3 การทำแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น หลังการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์และแผนการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู จำนวน 30 ข้อ 30 คะแนน และฝึกทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และเสนอข้อมูลดังนี้

3.6.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

3.6.1.1 การหาค่าเฉลี่ย(Mean) โดยใช้สูตรดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n} \quad (3.1)$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
 n แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

3.6.1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตรดังนี้

$$S = \sqrt{\frac{N \sum fX^2 - (\sum fX)^2}{n(n-1)}} \quad (3.3)$$

เมื่อ S แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 n แทน จำนวนคนทั้งหมด
 \sum แทน ผลรวม
 f แทน ความถี่ของคะแนน
 X แทน ค่ากลางของแต่ละตัว

3.6.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ

3.6.2.1 การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ โดยใช้สูตรดัชนีค่าความสอดคล้อง IOC (สมนึก ภัททิยชนี, 2549, น. 96)

$$IOC = \frac{\sum R}{n} \quad (3.4)$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหา หรือระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์
 $\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 n แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

3.6.2.2 การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ของแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ โดยใช้สูตรดังนี้ (สมนึก ภัททิยธนี, 2549, น. 77)

$$B = \frac{U}{n_1} - \frac{L}{n_2} \quad (3.5)$$

เมื่อ	B	แทน	ค่าอำนาจจำแนก
	U	แทน	จำนวนผู้รอบรู้หรือผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก
	L	แทน	จำนวนผู้ไม่รอบรู้หรือไม่ผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก
	n_1	แทน	จำนวนผู้รอบรู้หรือสอบผ่านเกณฑ์
	n_2	แทน	จำนวนผู้ไม่รอบรู้หรือไม่ผ่านเกณฑ์

3.6.2.3 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ โดยใช้สูตรของ คูเคอร์-ริชาร์ดสัน

$$r_{KR-20} = \left(\frac{K}{K-1} \right) \left(1 - \frac{\sum pq}{S^2} \right) \quad (3.6)$$

เมื่อ	r_{KR-20}	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	K	แทน	จำนวนข้อสอบ
	p	แทน	สัดส่วนของผู้ทำถูก หากด้วยจำนวนคนสอบทั้งหมด
	q	แทน	สัดส่วนของผู้ทำผิดในข้อหนึ่งๆ หรือ $1-p$
	S^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของแบบทดสอบ
โดย	S^2	=	$\frac{N \sum Xx^2 - (\sum x)^2}{N^2}$

3.6.2.4 การหาค่าความยากง่าย (Difficulty index) ของแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ ใช้สูตรดังนี้ (สมนึก ภัททิยธนี, 2549, น. 78)

$$P = \frac{R}{n} \quad (3.7)$$

เมื่อ	P	แทน	ค่าความยากของข้อสอบ
	R	แทน	จำนวนคนตอบถูก
	n	แทน	จำนวนคนทั้งหมด

3.6.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานในการวิจัย

3.6.3.1 ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ t – test (Dependent Samples) (สมนึก ภัททิยธนี, 2549, น. 68)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}} \quad (3.8)$$

เมื่อ D แทน ความแตกต่างระหว่างคะแนนแต่ละคู่
 n แทน จำนวนคู่
 df แทน ความเป็นอิสระมีค่าเท่ากับ n- 1

3.6.3.2 ทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ และแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ โดยใช้ t – test (Independent Samples) (สมนึก ภัททิยธนี, 2549, น. 63 -64)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{S_p^2 \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}} \quad (3.9)$$

$$\text{เมื่อ } S_p^2 = \frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{(n_1 - 1) + (n_2 - 1)} \quad (3.10)$$

เมื่อ S_p^2 แทน ความแปรปรวนร่วม (Pooled Variance)
 \bar{X}_1, \bar{X}_2 แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
 S_1^2, S_2^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
 n_1, n_2 แทน จำนวนคนในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัย เรื่อง ผลของการจัดกิจกรรมตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนคลองเกลือ เป็นกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองที่จัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ จำนวน 33 คน และกลุ่มควบคุมที่สอนด้วยวิธีการสอนแบบปกติตามคู่มือครู จำนวน 33 คน ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามขั้นตอนเพื่อเป็นการตอบวัตถุประสงค์และข้อคำถามการวิจัย ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตารางที่ 4.1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้นของนักเรียนกลุ่มทดลองที่จัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์

การทดสอบ	จำนวน	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	ค่า t - test	Sig.
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน	33	60	32.24	6.14	21.63	.00
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน	33	60	47.51	4.52		

Sig. = 0.00 < 0.05

จากตารางที่ 4.1 พบว่า คะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอน เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น ของนักเรียนที่จัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์มีคะแนนหลังเรียน (\bar{X} =47.51, S.D.=4.52) สูงกว่าคะแนนก่อนเรียน (\bar{X} =32.24, S.D.=6.14) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง นาฏศิลป์ไทย
เบื้องต้นของนักเรียนกลุ่มควบคุมที่จัดการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบปกติตามคู่มือครู

การทดสอบ	จำนวน	คะแนน เต็ม	\bar{X}	S.D.	ค่า t - test	Sig.
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียน	33	60	31.94	5.78	22.61	.00
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียน	33	60	44.95	3.40		

Sig. = 0.00 < 0.05

จากตารางที่ 4.5 พบว่า คะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอน เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น ของนักเรียนที่จัดการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบปกติตามคู่มือครูมีคะแนนหลังเรียน (\bar{X} =44.95, S.D.=3.40) สูงกว่าคะแนนก่อนเรียน (\bar{X} =31.94, S.D.=5.78) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.3 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียน เรื่อง นาฏศิลป์ไทย
เบื้องต้น ที่จัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่ม
ผลสัมฤทธิ์และจัดการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบปกติตามคู่มือครู

วิธีการสอน	จำนวน	คะแนน เต็ม	\bar{X}	S.D.	t - test	Sig.
วิธีการสอนแบบร่วมมือ กันด้วยเทคนิคกลุ่ม ผลสัมฤทธิ์	33	60	47.51	4.52	5.22	.00
วิธีการสอนแบบปกติ	33	60	44.95	3.40		

Sig. = 0.00 < 0.05

จากตารางที่ 4.3 พบว่า คะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอน เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น ของนักเรียนที่จัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ มีคะแนนสูงกว่า ($\bar{X}=47.51$, S.D.=4.52) นักเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบปกติตามคู่มือครู ($\bar{X}=44.95$, S.D.=3.40) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัย เรื่อง ผลของการจัดกิจกรรมตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นลักษณะของการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Research แบบ Non Randomized Control Group Pretest Posttest Design) โดยมีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้นของนักเรียนในกลุ่มทดลองก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้นของนักเรียนในกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู และ 3) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้นของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ และแผนการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนคลองเกลือ จำนวน 138 คน ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนคลองเกลือ จำนวน 2 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 66 คน ที่ได้มาจากวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ซึ่งจัดกลุ่มทดลองให้จัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ จำนวน 33 คน และกลุ่มควบคุมให้จัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติตามคู่มือครู แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนฉบับเดียวกัน เป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก แบบประเมินทักษะในการปฏิบัติทำรำนาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น จำนวน 1 ฉบับ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่า t – test แบบ Dependent และการทดสอบค่า t – test แบบ Independent สรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ผลของการจัดกิจกรรมตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

5.1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น ของนักเรียนที่จัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ โดยมีคะแนนเฉลี่ยหลังการจัดการเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนการจัดการเรียน

5.1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอน เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น ของนักเรียนที่จัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์มีคะแนนสูงกว่านักเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบปกติตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.1.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอน เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น ของนักเรียนที่จัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์มีคะแนนสูงกว่านักเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบปกติตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย เรื่อง ผลของการจัดกิจกรรมตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สามารถนำไปสู่การอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

5.2.1 จากผลการวิจัย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอน เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น ของนักเรียนที่จัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีจุดมุ่งหมายและรูปแบบให้นักเรียนมีการจัดกลุ่มทำงานร่วมกัน โดยการจัดกลุ่มของเด็กนักเรียนนั้นจะจัดกลุ่มเด็กนักเรียนที่มีความสามารถต่างกัน เรียนอยู่กลุ่มเดียวกันเพื่อช่วยเหลือกันในการเรียน นักเรียนจะมีการช่วยกันคิด ช่วยกันอธิบาย ร่วมกันทำกิจกรรม ร่วมกันแก้ไขปัญหา ฟังพาดสายกันอย่างสม่ำเสมอ เกิดการเรียนรู้ร่วมกันเป็นอย่างดี ทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ทั้งกิจกรรมที่จัดยังส่งเสริมให้นักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน สอดคล้องกับแนวคิดของ สุนจินต์ วิสวชิรานนท์ (2536, น. 15) ที่กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือที่ใช้เทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์

เป็นการมอบหมายงานให้นักเรียนทำเป็นกลุ่มขนาดเล็กที่มีสมาชิกกลุ่มละ 2 – 4 คน สมาชิกในกลุ่มจะมีคุณสมบัติแตกต่างกัน สมาชิกของแต่ละกลุ่มทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จโดยร่วมมือกันทำงานอย่างใกล้ชิด ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ความแตกต่างระหว่างสมาชิกในกลุ่มทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนมุมมอง แนวคิด ความเข้าใจและได้พึ่งพาความสามารถของกันและกันในการเรียนรู้ และจากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่จัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น ผลการวิจัยพบว่า มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากก่อนที่นักเรียนจะเรียนนาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น นักเรียนขาดความรู้หรือมีพื้นฐานในเรื่องที่จะเรียนน้อย จึงทำให้ได้คะแนนในการสอบก่อนเรียนน้อย และหลังจากที่นักเรียนได้เรียนนาฏศิลป์ไทยเบื้องต้นที่จัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ ปรากฏว่าคะแนนการสอบของนักเรียนสูงกว่าคะแนนในครั้งแรกที่ทำการสอบ แสดงว่าการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ทำให้นักเรียนนั้นเกิดการเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง ส่งเสริมการทำงานการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนในกลุ่ม มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และเกิดความสามัคคีของสมาชิกในกลุ่ม

5.2.2 จากผลการวิจัย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น ของนักเรียนที่จัดการเรียนการสอนโดยวิธีการสอนตามคู่มือครู มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น อาจเป็นเรื่องที่นักเรียนได้เรียนมาบ้างแล้ว เมื่อมีการเรียนซ้ำทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ต่อยอดจากที่เคยเรียนมาแล้ว และการจัดการเรียนการสอนตามคู่มือครูเป็นไปตามขั้นตอน ดังที่ อารยา กล้าหาญ (2545, น. 92) กล่าวถึงขั้นตอนและวิธีสอนตามแนวคู่มือครูไว้ดังนี้ 1) ชี้นำเข้าสู่บทเรียน มีการทบทวนความรู้เดิม แจกจุดประสงค์การเรียนรู้ ดึงผู้เรียนสู่เนื้อหาใหม่ โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น เกม บทบาทสมมติ นิทาน เพลง เป็นต้น 2) ชี้นกิจกรรมการเรียนการสอน ประกอบด้วย การเสนอเนื้อหาการเรียนให้กับผู้เรียนโดยให้นักเรียนใช้วิธีการต่างๆ เช่น การอธิบาย การสนทนาซักถาม การตอบปากเปล่า การอภิปราย การทำแบบฝึกหัด การทำกิจกรรมใบงานหรือทำงานกลุ่ม ประกอบกับการใช้สื่อการสอน รูปภาพ ใบงาน หรือสัญลักษณ์ประกอบการเรียนการสอน 3) ชี้นสรุปบทเรียน ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปหลักการและสาระร่วมกัน และ 4) ชี้นวัดผลและประเมินผล เป็นการตรวจสอบเพื่อวินิจฉัยว่า นักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้หรือไม่ ถ้านักเรียนยังไม่บรรลุตามจุดประสงค์ก็จะได้รับการสอนซ่อมเสริมก่อนเรียนเนื้อหาใหม่ต่อไป โดยสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม การตอบคำถาม การทำแบบฝึกหัด และการตรวจแบบทดสอบ

5.2.3 จากผลการวิจัย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอน เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น ของนักเรียนที่จัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ มีคะแนนสูงกว่า นักเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบปกติตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ สมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ มีความแตกต่างกับวิธีการสอนแบบปกติตามคู่มือครู เพราะการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์มีจุดมุ่งหมาย และรูปแบบให้นักเรียนมีการจัดกลุ่มทำงานร่วมกัน โดยในการจัดกลุ่มของเด็กนักเรียนนั้นจะจัดกลุ่มเด็กนักเรียนที่มีความสามารถต่างกัน เรียนอยู่กลุ่มเดียวกันเพื่อช่วยเหลือกันในการเรียน นักเรียนจะมีการช่วยกันคิด อธิบาย และร่วมกันทำกิจกรรม ฟังพาดสายกันอย่างสม่ำเสมอ จะทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ดังที่ จอยซ์ และเวล (Joyce & Weil, 1986, อ้างถึงใน วัชราน เล่าเรียนดี, 2545, น. 165) ได้กล่าวไว้ว่า การสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ จะช่วยพัฒนาผู้เรียนด้านสติปัญญา โดยเพื่อนในกลุ่มจะช่วยเหลือแนะนำกัน เนื่องจากผู้เรียนอยู่ในวัยเดียวกัน สามารถสื่อสาร สื่อความหมายแก่กันและกันได้ง่าย และทำให้เข้าใจง่ายกว่าที่ครูสอน สอดคล้องกับแนวคิดของ สุรพล พะยอมแย้ม (2544, น. 98-99) ที่กล่าวว่ากลุ่มเพื่อนร่วมวัยจะช่วยเหลือในเรื่องระหว่างเรียนมีผลต่อการเรียนของเด็กให้ดีขึ้น เนื่องจากกลุ่มเพื่อนร่วมวัยที่มีปฏิสัมพันธ์ต่อกันส่วนใหญ่ช่วยเหลือเกื้อกูลกันในการเรียน ตั้งใจเรียนจะมีแรงจูงใจให้สมาชิกคนอื่นในกลุ่มปฏิบัติตนไปในทางที่ดีและประสบความสำเร็จในการเรียนไปพร้อมๆ กัน และจากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่จัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น ผลการวิจัยพบว่า มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ก่อนที่นักเรียนจะเรียนนาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น นักเรียนขาดความรู้หรือมีพื้นฐานในเรื่องที่จะเรียนน้อย จึงทำให้ได้คะแนนในการสอบก่อนเรียนน้อย และหลังจากที่นักเรียนได้เรียนนาฏศิลป์ไทยเบื้องต้นที่จัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ ปรากฏว่าคะแนนการสอบของนักเรียนสูงกว่าคะแนนในครั้งแรกที่ทำการสอบ แสดงว่าการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ทำให้นักเรียนนั้นเกิดการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองส่งเสริมการทำงานการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนในกลุ่ม มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และเกิดความสามัคคีของสมาชิกในกลุ่ม และยังคงสอดคล้องกับแนวคิดของ ทิศนา ขัมมณี (2545, น. 38) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียน สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิกในกลุ่ม เพราะทุกคนร่วมมือกันในการทำงานกลุ่ม ทุกคนมีส่วนร่วมมีความเท่าเทียมกัน นักเรียนจะช่วยเหลือกันในการเรียน สมาชิกในกลุ่มมีโอกาสแสดงความคิดเห็น มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่หลากหลาย รับรู้ปัญหา และทางเลือกในการแก้ สิ่ง

เหล่านี้มีส่วนส่งเสริมการพัฒนากระบวนการคิด การเรียนรู้ที่มีความคงทนมากขึ้น ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ นักเรียนจะต้องเรียนรู้ทั้งความรู้และทักษะการปฏิบัติ มีความพร้อมทั้งสมอง กายและใจ ซึ่งนักเรียนจะต้องเรียนรู้ด้วยตนเอง มีความรับผิดชอบ มีความกล้าแสดงออก และมีกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม ช่วยเหลือกัน ทำให้เกิดความสัมพันธ์และความรู้สึกที่ดีต่อกันจนทำให้งานประสบความสำเร็จบรรลุตามเป้าหมาย สอดคล้องกับแนวคิดของ อรวรรณ ขมวัฒนา (2544, น. 127) ที่กล่าวว่า การส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความรัก ความเข้าใจ ความเคยชินในศิลปะดนตรีนาฏศิลป์ อันเป็นรากฐานนำไปสู่ความรู้ และทักษะเบื้องต้น ก่อให้เกิดความสนุกสนาน ส่งผลให้นักเรียนเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน ให้นักเรียนเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง ทำให้นักเรียนกล้าแสดงออกในการคิดและปฏิบัติ

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

5.3.1.1 จากผลการวิจัยพบว่า ผลของการจัดกิจกรรมตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ช่วยให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่เรียนได้อย่างชัดเจนถูกต้อง นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น ซึ่งควรมีการนำการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในหน่วยการเรียนรู้อื่นๆ

5.3.1.2 จากผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการปฏิบัติ เรื่องนาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น ที่จัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ โดยภาพรวมพบว่า นักเรียนมีความสามารถในการปฏิบัติโดยมีคะแนนเฉลี่ยในการปฏิบัติอยู่ในระดับดีเยี่ยม ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้นให้หลากหลายมากขึ้น หรือแตกต่างออกไปเพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาและมีการทำงานกลุ่มอย่างต่อเนื่อง และกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในเรื่องที่เรียนเพิ่มมากขึ้น

5.3.1.3 จากการทำกิจกรรมเป็นกลุ่มของนักเรียน ครูควรแนะนำ ติดตาม และดูแลการทำงานเป็นกลุ่มของนักเรียนอย่างใกล้ชิด เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจกระบวนการทำงานเป็นกลุ่มอย่างถูกต้อง และเพื่อให้การทำงานของนักเรียนบรรลุผลตามเป้าหมาย

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรทำการวิจัยการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ ในการพัฒนาความรู้และทักษะปฏิบัติทำรำนาศิลป์ไทยในเรื่องอื่นๆ เช่น รำวงมาตรฐาน การแสดงพื้นเมือง เป็นต้น

5.3.2.2 ควรทำการวิจัยเพื่อพัฒนาความสามารถทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ไทยโดยใช้รูปแบบหรือกิจกรรมการเรียนรู้แบบอื่นๆ เช่น การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กนกพร แสงสว่าง. (2540). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการทำงานร่วมกัน
ในวิชา ๓05 โลกของเราของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยการเรียนแบบ
ร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอร์กับการสอนปกติ. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช).
- กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.
กรุงเทพฯ: คุรุสภา ลาดพร้าว.
- กีนาริน ต้นเสียงสม. (2548). การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่าน
จับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สอนด้วยวิธีสอนแบบร่วมมือกัน
เรียนรู้เทคนิค STAD ร่วมกับวิธีการสอนแบบปกติ. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- จินตนา กิจบำรุง. (2545). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย
และศึกษาทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สอนด้วยวิธีสอนแบบ
ร่วมมือกันเรียนรู้และวิธีสอนตามคู่มือครู. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย
ศิลปากร).
- เจ็ดฉันทน์ โศตรมา. (2551). การพัฒนาผลการเรียนรู้และความสามารถในการปฏิบัติ เรื่องนาฏศิลป์ไทย
เบื้องต้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคร่วมมือกันเรียน.
(วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- ชนิดา ศรีสำราญ. (2549). การพัฒนาความสามารถในการแสดงท่าทางประกอบเพลงด้วยการจัดการ
เรียนรู้โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. (วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- ฐิติมา อุ่นใจ. (2538). การเปรียบเทียบการคิดแบบของเนกนัยของเด็กปฐมวัยที่ได้รับประสบการณ์การ
เรียนแบบร่วมมือกับประสบการณ์ตามแผนปกติ. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช).
- เทียน ทองแก้ว. (2537 มกราคม – มีนาคม). การประยุกต์ใช้สถิติการเรียนรู้ร่วมกลุ่ม (Cooperative
Learning) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน. สารพัฒนาหลักสูตร, 1.

บรรณานุกรม

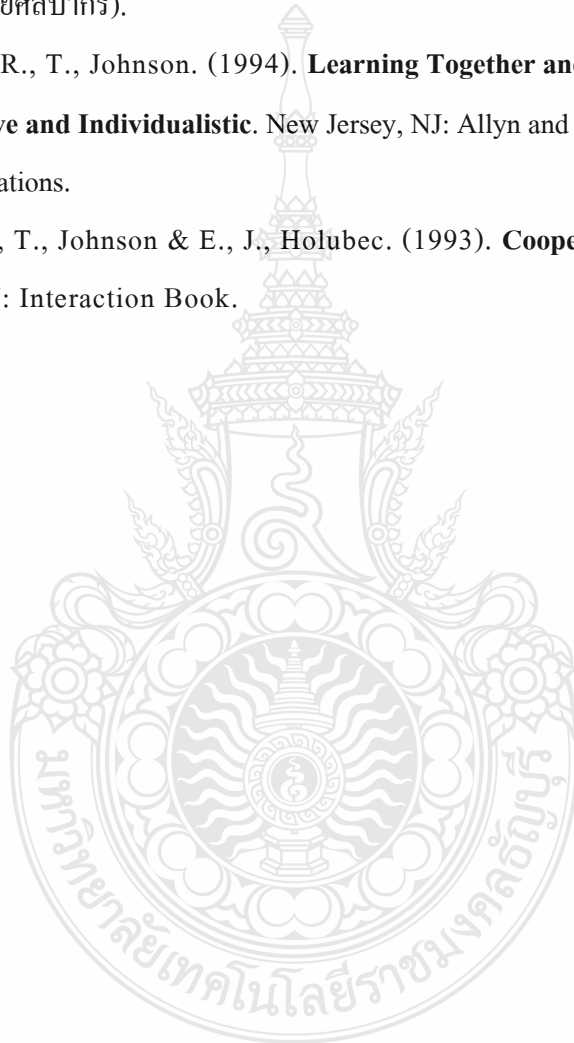
- ประทีน พวงสำลี. (2514). **หลักนาฏศิลป์**. กรุงเทพฯ: ไทยมิตรการพิมพ์.
- เรณู โกศินานนท์. (2546). **นาฏยศัพท์ ภาษาทำนาฏศิลป์ไทย**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2535). **รำไทย**. กรุงเทพฯ: ครูสภา ลาดพร้าว.
- ทศนา เขมมณี. (2553). **ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ** (พิมพ์ครั้งที่ 13). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรสรวง สุทธิสุวรรณค์. (2541). **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกิจกรรมนาฏศิลป์ไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนซ่อมเสริม 2 รูปแบบ**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- วัชรมา เล่าเรียนดี. (2547). **เทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้สำหรับครูมืออาชีพ**. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุจินต์ วิสุทธิรานนท์. (2538). **หน่วยที่ 11 การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์**. ใน **ประมวลสารชุดวิชาสาระศิลปะและวิถีทางวิทยาศาสตร์**. การจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนร่วมมือกัน. นนทบุรี: มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สุมิตร เทพวงษ์. (2542). **นาฏศิลป์ไทย นาฏศิลป์สำหรับครูประถมและมัธยม**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สุรศักดิ์ หลาบมาลา. (2531 กุมภาพันธุ์). **การเรียนการสอนแบบร่วมมือกัน**. *วิทยาจารย์*, 86(2), 4-8.
- ไสว พักขาว. (2542). **การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง**. กรุงเทพฯ: เอมพันธ์.
- อมรา กล้าเจริญ. (2542). **สุนทรียนาฏศิลป์ไทย** (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- อรวรรณ บรรจงศักดิ์ และ อาภรณ์ มาตรีศาสตร์. (2546). **หลักการสอนดนตรีนาฏศิลป์**. ใน **เอกสารการสอนชุดวิชาการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย เล่ม 2 สาขาศึกษาศาสตร์**. กรุงเทพฯ: ครูสภา ลาดพร้าว.
- อังคณา ปานนง. (2546). **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือกับการสอนด้วยวิธีการสอนแบบปกติ**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร).

บรรณานุกรม (ต่อ)

อินทวรรณ จันทศิริ. (2549). การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวกและการลบของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนตามรูปแบบของ อันเตอร์และวิธีการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร).

Johnson, D., W., & R., T., Johnson. (1994). **Learning Together and Alone : Cooperative Competitive and Individualistic.** New Jersey, NJ: Allyn and Bacon A Paramount Communications.

Johnson, D., W., R., T., Johnson & E., J., Holubec. (1993). **Cooperation in the Classroom.** Edina, MN: Interaction Book.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประนอม พันธุ์ไสว อาจารย์ประจำสาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
2. ดร. อุทุมพร ชื่นวิญญา หัวหน้างานหลักสูตร โรงเรียนโยธินบูรณะ
โรงเรียน โยธินบูรณะ
3. นางสมชื้อ กอปรคุณุประการศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นนทบุรี เขต 2

ภาคผนวก ข

หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ที่ คอ 0578.02 / 053ค.1

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ค.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี 12110

6 สิงหาคม 2556

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.อุทุมพร ชื่นวิญญา

เนื่องด้วย นางสาวมยุรี สุขมา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ไทยเบื้องต้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยมี ดร.สริน เจิมไธสง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถอย่างยิ่ง จึงขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยให้แก่ นางสาวมยุรี สุขมา เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ทศพร แสงสว่าง)

ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทน คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 02 5493207

โทรสาร 02 5775020

ที่ ศธ 0578.02 / 0537

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี 12110

๒ สิงหาคม 2556

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณสมชื้อ กอประคุณูปการ

เนื่องด้วย นางสาวมยุรี สุขมา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การจัดการเรียนรู้ความรู้แบบการเรียนรู้การสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะปฏิบัติในนาฏศิลป์ไทยเบื้องต้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยมี ดร.สริน เจิมโสมง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในกรณี คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถอย่างดียิ่ง จึงขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยให้แก่ นางสาวมยุรี สุขมา เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ทศพร แสงสว่าง)

ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทน คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 02 5493207

โทรสาร 02 5775020

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานบัณฑิตศึกษา โทร. 025493207

ที่ ศษ 0578.02 / 1310

วันที่ ๔ สิงหาคม 2556

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประนอม พันธุ์ไสว

เนื่องด้วย นางสาวมยุรี สุขมา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ไทยเบื้องต้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยมี ดร.สริน เจริมโธสง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถอย่างยิ่ง จึงขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยให้แก่ นางสาวมยุรี สุขมา เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

(ดร.ทศพร แสงสว่าง)

ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทน คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

แบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน
วิชา นาฏศิลป์ เรื่อง นาฏยศัพท์และภาษาทำนาฏศิลป์

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว

1. ข้อใดคือความหมายของนาฏศิลป์ไทย ก. การร้องที่ให้ความบันเทิง ข. ศิลปะแห่งการละคร ฟ้อนรำ ค. ศิลปะการดนตรีและการละคร ง. การบรรเลงดนตรีและการขับร้อง	5. ข้อใดคือความหมายของนาฏยศัพท์ ก. ศัพท์ที่เกี่ยวกับเท้า ข. ศัพท์ที่เกี่ยวกับท่ารำ ค. ศัพท์ที่เกี่ยวกับกิริยาอาการ ง. ศัพท์ที่เกี่ยวกับสีหน้าท่าทาง
2. ข้อใดไม่ใช่ที่มาของนาฏศิลป์ไทย ก. การเลียนแบบธรรมชาติ ข. การเช่นสรวงบุชาเทพเจ้า ค. การรับวัฒนธรรมอินเดีย ง. การสร้างสรรค์จากวัฒนธรรมของชนชาติอื่น	6. ข้อใดไม่จัดอยู่ในนาฏยศัพท์ ก. นามศัพท์ ข. กิริยาศัพท์ ค. อาการศัพท์ ง. นาฏยศัพท์เบ็ดเตล็ด
3. องค์ประกอบของนาฏศิลป์ในข้อใดที่ทำให้การแสดงในประเภทต่างๆ เกิดความงดงามในการชมการแสดงมากที่สุด ก. การแต่งกายแต่งหน้า ข. ลีลาท่าทางในการแสดง ค. อุปกรณ์ประกอบการแสดง ง. การขับร้องและการบรรเลงดนตรี	7. ข้อใดไม่ใช่ นาฏยศัพท์ที่เกี่ยวกับเท้า ก. ขยับ ข. เอียง ค. กระดก ง. กระทุ้ง
4. การแสดงในข้อใดไม่จัดอยู่ในประเภทของนาฏศิลป์ไทย ก. โขน ข. ฟ้อน ค. ละคร ง. บัลเลต์	8. ข้อใดไม่จัดอยู่ในหมวดนามศัพท์ ก. ลักคอง ข. ก้าวเท้า ค. จรดเท้า ง. กรายมือ

9. “นิ้วหัวแม่มือกอดอยู่ที่นิ้วกลาง นิ้วที่
เหลือกรีดออก” คือนาฏยศัพท์ใด
ก. ปาดมือ
ข. ขอแก้ว
ค. ล่อแก้ว
ง. กรายมือ
10. “ส่วน โคนึ่งของลำแขนนิ้วหัวแม่มืออง
เล็กน้อย นิ้วทั้งสี่เรียงชิดติดกัน” คือ
นาฏยศัพท์ใด
ก. จีบ
ข. วง
ค. ล่อแก้ว
ง. ขอแก้ว
11. การตั้งวงบนของตัวนางปลายนิ้ว
จะต้องอยู่ระดับใด
ก. ระดับอก
ข. ระดับไหล่
ค. ระดับหางคิ้ว
ง. ระดับแง่ศีรษะ
12. ข้อใดเป็นการจับที่ไม่ถูกต้อง
ก. หักข้อมือเข้าหาลำแขน
ข. นิ้วหัวแม่มือจรดปลายนิ้วชี้
ค. นิ้วกลาง นิ้วนาง นิ้วก้อย กรีดออก
ง. ปลายนิ้วหัวแม่มือจรดข้อสุดท้าย
ปลายนิ้วชี้
จ.
13. การกระทุ้งเท้าใช้ส่วนของเท้ากระทุ้ง
ก. ฝ่าเท้า
ข. ส้นเท้า
ค. หลังเท้า
ง. จมูกเท้า
14. “ระดับวงต่ำกว่าไหล่ สูงกว่าเอว” คือ
ลักษณะของวงใด
ก. วงบน
ข. วงล่าง
ค. วงหน้า
ง. วงกลาง
15. พื้นฐานในการแสดงท่าทางด้าน
นาฏศิลป์มาจากสิ่งใด
ก. ท่าทางตามรูปปั้น
ข. ท่าทางตามภาพวาด
ค. ท่าทางตามธรรมชาติ
ง. ท่าทางตามภาพจำหลัก
16. ข้อใดไม่ใช่ความหมายของภาษาท่า
ก. การแสดงท่าทางเพื่อสื่อความหมาย
ข. การแสดงท่าทางสีหน้าตามบท
ละคร
ค. การแสดงท่าทางแทนคำพูดและ
กิริยาอาการ
ง. การแสดงท่าทางแทนอารมณ์ และ
ความรู้สึกลับ

17. เพราะเหตุใดจึงต้องใช้ภาษาท่าในการแสดงนาฏศิลป์
- ก. เพื่อให้เกิดความสวยงาม
 - ข. เพื่อให้เกิดความสนุกสนาน
 - ค. เพื่อให้ชาวต่างประเทศชื่นชม
 - ง. เพื่อให้เข้าใจเนื้อเรื่องได้ชัดเจนขึ้น
18. ข้อใดคือภาษาท่าที่มาจากธรรมชาติ
- ก. ท่าปฏิเสธ
 - ข. ท่ากระดกเท้า
 - ค. ท่าพรหมสีหน้า
 - ง. ท่าสอดสร้อยมาลา
19. ภาษาท่าในข้อใดใช้แสดงแทนอารมณ์ความรู้สึกภายใน
- ก. ท่าดม
 - ข. ท่าเดิน
 - ค. ท่าดีใจ
 - ง. ท่าเรียก
20. ภาษาท่าในข้อใดใช้แสดงแทนกิริยาอาการ
- ก. ท่าดีใจ
 - ข. ท่าหอม
 - ค. ท่าตัวเรา
 - ง. ท่าโสกเศร้า
21. ภาษาท่าในข้อใดใช้แสดงแทนคำพูด
- ก. ท่าไป
 - ข. ท่าเดิน
 - ค. ท่าเศร้า
 - ง. ท่าเสียใจ
22. “ท่าเดิน” จัดอยู่ในภาษาท่าข้อใด
- ก. ภาษาท่าที่ใช้แทนคำพูด
 - ข. ภาษาท่าที่ใช้แสดงอารมณ์
 - ค. ภาษาท่าที่ใช้แสดงความรู้สึก
 - ง. ภาษาท่าที่ใช้แสดงกิริยาอาการ
23. “มือประสานไขว้กันไว้แนบอก” แสดงถึงภาษาท่าใด
- ก. ท่ารัก
 - ข. ท่าดีใจ
 - ค. ท่าโกรธ
 - ง. ท่าเสียใจ
24. ลักษณะภาษาท่าใดแสดงถึงตัวเรา
- ก. จีบที่อก
 - ข. จีบที่เอว
 - ค. จีบที่ไหล่
 - ง. จีบที่หน้า

25. ภาษาท่า “ ท่าพูด ” ใช้นิ้วใดชี้ที่ปาก
- ก. นิ้วชี้
 - ข. นิ้วนาง
 - ค. นิ้วกลาง
 - ง. นิ้วหัวแม่มือ
26. “ท่าปฏิเสธ” ตั้งวงระดับหน้าอก สายมือ
โบหน้าต้องปฏิบัติอย่างไร
- ก. พยักหน้า
 - ข. ก้มหน้าลง
 - ค. เงยหน้าขึ้น
 - ง. สายหน้าไปมา
27. ภาษาท่าที่สื่อความหมายว่ามอง ปลาย
นิ้วอยู่ในลักษณะใด
- ก. ปลายนิ้วขนานระดับปาก
 - ข. ปลายนิ้วขนานระดับจมูก
 - ค. ปลายนิ้วขนานระดับใบหู
 - ง. ปลายนิ้วขนานระดับสายตา
28. ข้อใดไม่ใช่ภาษาท่า
- ก. ยิ้ม
 - ข. เอียง
 - ค. ดีใจ
 - ง. โกรธ
29. การแสดงในข้อใดใช้ภาษาท่ามากที่สุด
- ก. ลิเก
 - ข. โขน
 - ค. เสภา
 - ง. ละครร้อง
30. ข้อใดคือประโยชน์ของภาษาท่า
- ก. ผู้แสดงรู้ว่าตนจะพูดอะไร
 - ข. ผู้ชมสามารถเลียนแบบการแสดง
 - ค. ผู้ชมเข้าใจความรู้สึกของผู้แสดง
 - ง. ทำให้การแสดงมีความสนุกมากขึ้น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน (เทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (สาระที่ 3 นาฏศิลป์)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น

เรื่อง ความรู้พื้นฐานนาฏศิลป์ไทย

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้ มาตรฐาน ศ.3.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์ และ วัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญา ท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

ตัวชี้วัด มฐ.ศ.3.2 ป.4/1 อธิบายประวัติความเป็นมาของนาฏศิลป์ หรือชุดการแสดง อย่างง่าย ๆ
มฐ.ศ.3.2 ป.4/3 อธิบายความสำคัญของการแสดงความเคารพในการเรียน และการแสดงนาฏศิลป์

จุดประสงค์การเรียนรู้สู่ตัวชี้วัด

1. เข้าใจพื้นฐานนาฏศิลป์ไทย
 - 1.1 อธิบายความหมายของนาฏศิลป์ไทย
 - 1.2 สรุปที่มาของนาฏศิลป์ไทย
 - 1.3 ระบุองค์ประกอบของการแสดงนาฏศิลป์ไทย
 - 1.4 อธิบายประเภทของการแสดงนาฏศิลป์ไทย

สาระสำคัญ

นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น เป็นพื้นฐานในการเรียนนาฏศิลป์ไทยที่ทุกคนควรเรียนรู้และเข้าใจ พื้นฐานเหล่านี้ อันได้แก่ ความหมายของนาฏศิลป์ไทย ที่มาของนาฏศิลป์ไทย องค์ประกอบของการแสดงนาฏศิลป์ไทย และประเภทของการแสดงนาฏศิลป์ไทย

สาระการเรียนรู้

1. ความรู้

1.1 ความรู้พื้นฐานนาฏศิลป์ไทย

1.1.1 ความหมายของนาฏศิลป์ไทย

1.1.2 ที่มาของนาฏศิลป์ไทย

1.1.3 องค์ประกอบของการแสดงนาฏศิลป์ไทย

1.1.4 ประเภทของการแสดงนาฏศิลป์ไทย

2. ทักษะ/กระบวนการ/กระบวนการคิด

การจำแนก การให้เหตุผล การสรุปความรู้ การจัดระบบความคิดเป็นแผนภาพ การแก้ปัญหา การประยุกต์/การปรับปรุง การประเมินค่า

3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

กระบวนการเรียนรู้ของรูปแบบการเรียนการสอน กิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอน
สอนแบบร่วมมือกัน (เทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์) แบบร่วมมือกัน (เทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์)

1. **ขั้นสอน** ครูดำเนินการสอนเนื้อหา ทักษะ หรือวิธีการเกี่ยวกับบทเรียนนั้นๆ อาจเป็น กิจกรรมที่ครูบรรยาย สาธิต ใช้สื่อประกอบ การสอน หรือให้นักเรียนทำกิจกรรมการทดลอง
- ครูนำเข้าสู่บทเรียน โดยแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้
- ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น
- ครูอธิบายเกี่ยวกับนาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น ประกอบด้วย ความหมายของนาฏศิลป์ไทย ที่มาของนาฏศิลป์ไทย องค์ประกอบของการแสดงนาฏศิลป์ไทย และประเภทของการแสดงนาฏศิลป์ไทย

กระบวนการเรียนรู้ของรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกัน (เทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์)	กิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกัน (เทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์)
<p>2. ขั้นทบทวนความรู้เป็นกลุ่ม แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิก 4 – 5 คน ที่มีความสามารถทางการเรียนต่างกัน สมาชิกในกลุ่มต้องมีความเข้าใจกัน สมาชิกทุกคนจะต้องทำงานร่วมกันเพื่อช่วยเหลือกันและกันในการศึกษาเอกสารและทบทวนความรู้เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการสอบย่อย</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มกำหนดบทบาทให้กับสมาชิกในกลุ่มและตั้งชื่อกลุ่มของตนเอง - ครูชี้แจงข้อตกลงในการเรียนที่สมาชิกในกลุ่มต้องมีความเข้าใจกัน สมาชิกทุกคนจะต้องทำงานร่วมกันเพื่อช่วยเหลือกันและกัน - ครูแจกใบความรู้ เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น ให้นักเรียนภายในกลุ่มร่วมกันศึกษาใบความรู้ - นักเรียนทุกคนในกลุ่มทุกคนร่วมกันอภิปรายและสรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษาในความรู้ - ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบงาน เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น โดยให้ตอบคำถามจากใบงานเป็นการทบทวนความรู้ความเข้าใจของนักเรียนในแต่ละกลุ่ม - ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบจากใบงานและทบทวนความรู้ที่ได้จากการศึกษาใบความรู้
<p>3. ขั้นทดสอบย่อย ครูจัดให้นักเรียนทำแบบทดสอบย่อย หลังจากนักเรียน เรียนและทบทวนเป็นกลุ่มเกี่ยวกับเรื่องที่กำหนด นักเรียนทำแบบทดสอบคนเดียวไม่มีการช่วยเหลือกัน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ครูให้นักเรียนแต่ละคนทำแบบทดสอบย่อย โดยกำชับให้นักเรียนแต่ละคนต่างทำข้อสอบของตนเอง จะไม่มีการช่วยเหลือกัน - หลังจากทำแบบทดสอบย่อยแล้วครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแลกเปลี่ยนกันตรวจข้อสอบและให้คะแนน

กระบวนการเรียนรู้ของรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกัน (เทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์)

กิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกัน (เทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์)

4. **ค้นหาคะแนนพัฒนาการ** คะแนนพัฒนาการเป็นคะแนนที่ได้จากการพิจารณาความแตกต่างระหว่างคะแนนการทดสอบครั้งก่อนๆ กับคะแนนการทดสอบครั้งปัจจุบัน ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนกำหนดไว้
- **ครูนำคะแนนคะแนนของนักเรียนแต่ละกลุ่มในกลุ่มมาเปรียบเทียบกับคะแนนก่อนเรียนเพื่อหาคะแนนพัฒนาการของนักเรียนในแต่ละคน ดังนี้**

คะแนนจากการสอบ	คะแนนพัฒนาการ
ต่ำกว่าคะแนนพื้นฐานมากกว่า 10	0
ต่ำกว่าคะแนนพื้นฐาน ระหว่าง 1 – 10	10
เท่ากับคะแนนพื้นฐานถึงมากกว่า 10	20
มากกว่าคะแนนพื้นฐาน ตั้งแต่ 10 ขึ้นไป	30

- **ครูนำคะแนนพัฒนาการของนักเรียนแต่ละคนในกลุ่มไปรวมกันแล้วเฉลี่ยเป็นคะแนนของกลุ่ม ดังนี้**

คะแนนพัฒนาการเฉลี่ยของกลุ่ม	ระดับรางวัล
15	ดี
20	ดีมาก
25	ดีเยี่ยม

5. **ขั้นให้รางวัลกลุ่ม** กลุ่มที่ได้คะแนนพัฒนาการตามเกณฑ์ที่กำหนดจะได้รับคำชมเชยหรือติดประกาศที่บอร์ดในห้องเรียน
- **ครูประกาศผลคะแนนและให้รางวัลแก่นักเรียนที่มีคะแนนพัฒนาการ และกลุ่มที่ได้มีคะแนนพัฒนาการสูงสุด**

สื่อการเรียนรู้

1. ใบความรู้ เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น
2. ใบงานที่ 1 เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น
3. แบบทดสอบ เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล

- ตรวจใบงานที่ 1 เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น
- ตรวจแบบฝึกหัด เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น

2. เครื่องมือ

- ใบงานที่ 1 เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น
- แบบทดสอบ เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น

3. เกณฑ์การประเมิน

- การประเมินแบบทดสอบ

คะแนนจากแบบทดสอบ	คะแนนปรับปรุง
ต่ำกว่าคะแนนพื้นฐานมากกว่า 10	0
ต่ำกว่าคะแนนพื้นฐาน ระหว่าง 1 – 10	10
เท่ากับคะแนนพื้นฐานถึงมากกว่า 10	20
มากกว่าคะแนนพื้นฐาน ตั้งแต่ 10 ขึ้นไป	30

ใบความรู้ เรื่อง ความรู้พื้นฐานทางนาฏศิลป์ไทย

ความนำ

นาฏศิลป์ไทย เป็นสาขาวิชาหนึ่งซึ่งรวมเอาองค์ความรู้ทั้งทางศาสตร์และศิลป์ความคิดอย่างชาญฉลาดของศิลปินรุ่นเก่า เป็นการบูรณาการองค์ความรู้จากภูมิปัญญาไทยทั้งดงาม ทั้งวัฒนธรรม การแต่งกาย ภาษาและสัญลักษณ์ของการสื่อสารของมนุษย์มาไว้อยู่ที่เดียวกัน ทำให้ผู้ชมเกิดสุนทรียภาพในการชมและประทับใจตราตรึงทำให้มีการสืบทอดมาแต่อดีตจนปัจจุบัน ดังนั้น การศึกษารูปแบบของนาฏศิลป์ไทย จะต้องเข้าใจแหล่งที่มาและรูปแบบลักษณะ กล่าวคือ ต้องเข้าใจในความหมายของนาฏศิลป์ ที่มาของนาฏศิลป์ไทย องค์ประกอบของการแสดงนาฏศิลป์ไทย และประเภทของการแสดงนาฏศิลป์ไทย

ความหมายของนาฏศิลป์

คำว่า "นาฏศิลป์" ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 มีความหมายว่า ศิลปะแห่งการละคร หรือการฟ้อนรำ นาฏศิลป์เป็นสิ่งที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้นด้วยความประณีตงดงาม ให้ความบันเทิง อันโน้มน้าวอารมณ์และความรู้สึกของผู้ชมให้คล้อยตาม ศิลปะประเภทนี้ต้องอาศัยการบรรเลงดนตรี และการขับร้องเข้าร่วมด้วย เพื่อส่งเสริมให้เกิดคุณค่ายิ่งขึ้น หรือเรียกว่า ศิลปะของการร้องรำทำเพลง

นาฏศิลป์ หมายถึง ศิลปะการร้องรำทำเพลงที่มนุษย์เป็นผู้สร้างสรรค์โดยประดิษฐ์ขึ้นอย่างประณีตและมีแบบแผน ให้ความรู้ ความบันเทิง ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรมความรุ่งเรืองของชาติได้เป็นอย่างดี (สุมิตร เทพวงศ์, ๒๕๔๘, น.๒)

ที่มาของนาฏศิลป์ไทย

ที่มาของนาฏศิลป์ไทยเกิดจากสภาพความเป็นอยู่โดยธรรมชาติของมนุษย์ที่มีความสงบสุข ความอุดมสมบูรณ์ในทางโภชนาหาร ความพร้อมในการแสดงความยินดี ดังนั้นจึงพบว่าที่มาของนาฏศิลป์ไทยเกิดจากแหล่ง ๓ แหล่ง คือ เกิดจากกระบวนการทางธรรมชาติ เกิดจากการเช่นสรวงบูชา และเกิดจากการรับอารยธรรมของประเทศอินเดีย ดังนี้

1. การเลียนแบบธรรมชาติ แบ่งเป็น 3 ชั้น คือ ขั้นต้น เกิดแต่วิสัยสัตว์ เมื่อเวทนาเสวยอารมณ์ ไม่ว่าจะเป็สุขเวทนาหรือทุกขเวทนามก็ตาม ถ้าอารมณ์แรงกล้ากลั่นไว้ไม่ได้ ก็แสดงออกมาให้เห็นปรากฏ เช่น เด็กทารกเมื่อพอใจก็หัวเราะตบมือ เมื่อไม่พอใจก็ร้องไห้ ขั้นต่อมา เมื่อคนรู้ความหมายของกิริยาท่าทางมากขึ้น ก็ใช้กิริยาเหล่านั้นเป็นภาษาสื่อความหมาย ให้ผู้อื่นรู้ความรู้สึกและความประสงค์ เช่น ต้องการแสดงความเสน่หาก็ยิ้มแย้ม กรู้มกริมขม้อยขม้ายชายตา หรือโกรธเคืองก็ทำหน้าตาตึงตัง ต่อมาอีกขั้นหนึ่ง มีผู้ฉลาดเลือกเอากิริยาท่าทาง ซึ่งแสดงอารมณ์ต่างๆ นั้นมาเรียบเรียงสอดคล้อง ติดต่อกันเป็นขบวนการให้เห็นงาม จนเป็นที่ต้องตาจิตใจคน

2. เกิดจากการเช่นสรวงบูชา กระบวนการประกอบพิธีกรรมตามความเชื่อของกลุ่มชน ซึ่งพบว่า การเช่นสรวงบูชา มนุษย์แต่โบราณมามีความเชื่อถือในสิ่งศักดิ์สิทธิ์ จึงมีการบูชาเช่นสรวงเพื่อขอให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ประทานพรให้ตนสมปรารถนา หรือขอให้ขจัดปัดเป่าสิ่งที่ตนไม่ปรารถนาให้สิ้นไป การบูชาวิธีนี้การตามแต่จะยึดถือมักถวายเป็นสิ่งที่ดีหรือที่ตนพอใจ เช่น ข้าวปลาอาหาร ขนมหวาน ผลไม้ ดอกไม้ จนถึง การขับร้อง ฟ้อนรำ เพื่อให้สิ่งที่ตนเคารพบูชานั้นพอใจ ต่อมา มีการฟ้อนรำบำเรอกษัตริย์ด้วย ถือว่าเป็นสมมุติเทพที่ช่วยบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้ มีการฟ้อนรำรับขวัญขุนศึกนักรบผู้กล้าหาญ ต่อมาการฟ้อนรำก็กลายเป็นความศักดิ์สิทธิ์ลงมา กลายเป็นการฟ้อนรำเพื่อความบันเทิงของคนทั่วไป

3. การรับอารยธรรมของอินเดีย อิทธิพลของประเทศเพื่อนบ้านจากประวัติศาสตร์ประเทศไทยที่ยาวนานกล่าวว่า เมื่อไทยมาอยู่ในสุวรรณภูมิใหม่ มีชนชาติมอญและชาติขอมเจริญรุ่งเรืองอยู่ก่อนแล้ว ชาติทั้งสองนั้นได้รับอารยธรรมของอินเดียไว้มากมาเป็นเวลานาน เมื่อไทยมาอยู่ในระหว่างชนชาติทั้งสองก็มีการติดต่อกันอย่างใกล้ชิด ไทยจึงพลอยได้รับอารยธรรมอินเดียไว้หลายด้าน เช่น ภาษา ประเพณี ตลอดจนศิลปะการแสดง ได้แก่ ระบำ ละครและ โขน ซึ่งเป็นนาฏศิลป์มาตรฐานที่สวยงามดังปรากฏให้เห็นนี้เอง

องค์ประกอบของนาฏศิลป์ไทย

องค์ประกอบของนาฏศิลป์ประกอบไปด้วยการร้อง การบรรเลงดนตรี และการฟ้อนรำ ทั้งนี้เพราะการแสดงออกทางนาฏศิลป์ไทยจะต้องอาศัยบทร้องทำนองเพลงประกอบการแสดง เพราะฉะนั้นก่อนที่จะมาเป็นนาฏศิลป์ไทยได้จะต้องประกอบไปด้วยองค์ประกอบสำคัญ ดังต่อไปนี้

1. การฟ้อนรำหรือลีลาท่ารำ เป็นท่าทางของการเอียงกรายฟ้อนรำที่สวยงาม โดยมีมนุษย์เป็นผู้ประดิษฐ์ท่ารำเหล่านั้นได้ถูกต้องตามแบบแผน รวมทั้งบทบาทและลักษณะของตัวละครประเภทของการแสดงและการสื่อความหมายที่ชัดเจน

2. จังหวะ เป็นส่วนย่อยของบทเพลงที่ดำเนินไปเป็นระยะและสม่ำเสมอ การฝึกหัดนาฏศิลป์ไทย จำเป็นต้องใช้จังหวะเป็นพื้นฐานในการฝึกหัด เพราะจังหวะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากธรรมชาติและมีอยู่ในตัวมนุษย์ทุกคน หากผู้เรียนมีทักษะทางการฟังจังหวะแล้วก็สามารถรำได้สวยงาม

3. เนื้อร้องและทำนองเพลง การแสดงลีลาท่ารำแต่ละครั้งจะต้องสอดคล้องตามเนื้อร้องและทำนองเพลง ทั้งนี้เพื่อบอกความหมายของท่ารำ ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกในการแสดงได้ตามเนื้อเรื่อง ตลอดจนสามารถสื่อความหมายให้กับผู้ชมเข้าใจตรงกันได้

4. การแต่งกาย ในการแสดงนาฏศิลป์สามารถบ่งบอกถึงยศ ฐานะ และบรรดาศักดิ์ของผู้แสดงละครนั้นๆ โดยเฉพาะการแสดงโขน การแต่งกายจะเปรียบเสมือนแทนสีกายของตัวละคร เช่น เมื่อแสดงเป็น หนุมานจะต้องแต่งกายด้วยชุดสีขาว มีลายปักเป็นลายทักษิณาวัตร สวมหัวขนิลงสีขาวปากอ้า เป็นต้น

5. การแต่งหน้า เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ทำให้ผู้แสดงสวยงาม และอำพรางข้อบกพร่องของใบหน้าของผู้แสดงได้ นอกจากนี้ก็ยังสามารถใช้วิธีการแต่งหน้าเพื่อบอกวัย บอกลักษณะเฉพาะของตัวละครได้

6. เครื่องดนตรีที่บรรเลงประกอบการแสดง การแสดงนาฏศิลป์จำเป็นต้องใช้เครื่องดนตรีบรรเลงประกอบการแสดง ดังนั้นผู้แสดงจะต้องทำให้สอดคล้องตามเนื้อร้องและทำนองเพลงในขณะเดียวกัน ดนตรีก็เป็นองค์ประกอบหลักที่สำคัญในการช่วยเสริมให้การแสดงสมบูรณ์

7. อุปกรณ์การแสดงละคร การแสดงนาฏศิลป์ไทยบางชุดต้องมีอุปกรณ์ประกอบการแสดงละครด้วย เช่น ระเบิด ระบายนกเขา ฟ้อนเทียน ฟ้อนเล็บ ฟ้อนร่ม เป็นต้น อุปกรณ์แต่ละชนิดที่ใช้ประกอบการแสดงจะต้องสมบูรณ์ สวยงาม

ประเภทของนาฏศิลป์ไทย

การแสดงนาฏศิลป์ไทยแบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ 4 ประเภท คือ

1. โขน (Khon) เป็นการแสดงนาฏศิลป์ชั้นสูงของไทยมีเอกลักษณ์คือ ผู้แสดงต้องสวมหัวที่เรียกว่า โขน และใช้ลีลาท่าทางการแสดงด้วยการเดินไปตามบทพากย์ การเจรจาของผู้พากย์และตามทำนองเพลง เรื่องที่นิยมนำมาแสดง คือ พระราชนิพนธ์ เรื่องรามเกียรติ์ แต่งกายเลียนแบบเครื่อง

ทรงของพระมหากษัตริย์ที่เป็นเครื่องต้น เรียกว่า การแต่งกายแบบ “ขึ้นเครื่อง” มีจารีตขั้นตอนการแสดงที่เป็นแบบแผน

2. ละคร (Drama) เป็นศิลปะการร่ายรำที่เล่นเป็นเรื่องราว มีพัฒนาการมาจากการเล่านิทาน ละครมีเอกลักษณ์ในการแสดงและการดำเนินเรื่องด้วยกระบวนการลีลาท่าทาง เข้าบทร้อง ทำนองเพลง และเพลง มีแบบแผนการเล่นที่เป็นทั้งของชาวบ้านและของหลวง

3. รำ และ ระบำ (Thai Dance) เป็นศิลปะแห่งการร่ายรำประกอบเพลงดนตรีและบทขับร้อง โดยไม่เล่นเป็นเรื่องราว

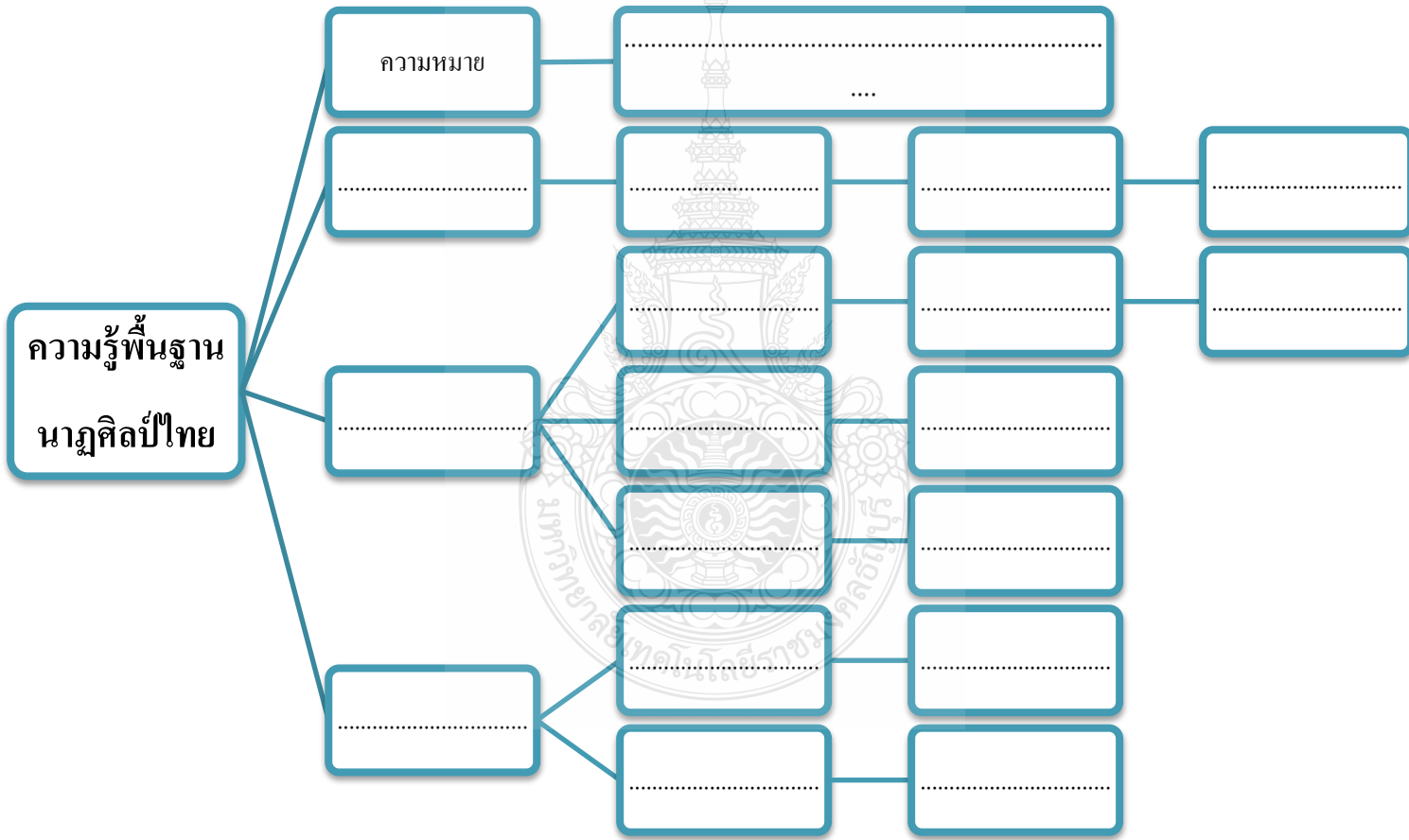
4. การแสดงพื้นเมือง (Folk Dance) เป็นศิลปะแห่งการร่ายรำที่มีทั้งรำ ระบำ หรือ การละเล่นที่เป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มชนตามวัฒนธรรมในแต่ละภูมิภาค เรียกว่า มหรสพหรือ ศิลปะการแสดงพื้นเมือง

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

แบบฝึกหัด เรื่อง ความรู้พื้นฐานนาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น

93

แบบทดสอบ เรื่อง ความรู้พื้นฐานนาฏศิลป์ไทย

คำชี้แจง

จงโยงเส้นจับคู่ให้ถูกต้อง

-
1. ความหมายของนาฏศิลป์ไทย	ก. การแสดงพื้นเมือง
2. ที่มาของนาฏศิลป์ไทย	ข. การรื้อร่ำให้ความบันเทิง
3. องค์ประกอบของนาฏศิลป์ไทย	ค. การเช่นสรวงบูชา
4. ประเภทของนาฏศิลป์ไทย	ง. โขน ละคร
	จ. การขับร้องและการบรรเลงดนตรี
	ฉ. ศิลปะแห่งการละคร ฟ้อนรำ
	ช. ลีลาท่าทางการแสดง
	ซ. การแต่งการแต่งหน้า
	ฅ. การรับอารยธรรมอินเดีย
	ฉ. การเลียนแบบธรรมชาติ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน (เทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (สาระที่ 3 นาฏศิลป์)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น

เรื่อง นาฏยศัพท์เบื้องต้น

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้ มาตรฐาน ศ 3.1 เข้าใจและแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์วิพากษ์วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด มฐ.ศ 3.1 ป.4/1 ระบุทักษะพื้นฐานทางนาฏศิลป์และการละครที่ใช้สื่อความหมายและอารมณ์
มฐ.ศ 3.1 ป.4/2 ใช้ภาษาท่าและนาฏยศัพท์หรือศัพท์ทางการละครง่ายๆ ในการถ่ายทอดเรื่องราว

จุดประสงค์การเรียนรู้ผู้ตัวชี้วัด

2. เข้าใจนาฏยศัพท์เบื้องต้น
 - 2.1 อธิบายความหมายของนาฏยศัพท์เบื้องต้น
 - 2.2 จำแนกประเภทของนาฏยศัพท์เบื้องต้น

สาระสำคัญ

นาฏยศัพท์เป็นพื้นฐานท่ารำไทยที่ทุกคนควรเรียนรู้และฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการเรียนปฏิบัติท่ารำไทยหรือการแสดงนาฏศิลป์ไทย

สาระการเรียนรู้

1. ความรู้

1.1 นาฏยศัพท์เบื้องต้น

1.1.1 ความหมายของนาฏยศัพท์เบื้องต้น

1.1.2 ประเภทของนาฏยศัพท์เบื้องต้น

2. ทักษะ/กระบวนการ/กระบวนการคิด

การจำแนก การให้เหตุผล การสรุปความรู้ การจัดระบบความคิดเป็นแผนภาพ การปฏิบัติ/การสาธิต การแก้ปัญหา การประยุกต์/การปรับปรุง การประเมินค่า

3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

กระบวนการเรียนรู้ของรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกัน (เทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์)	กิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกัน (เทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์)
1. ขั้นสอน ครูดำเนินการสอนเนื้อหาทักษะหรือวิธีการเกี่ยวกับบทเรียนนั้น ๆ อาจเป็นกิจกรรมที่ครูบรรยาย สาธิต ใช้สื่อประกอบการสอน หรือให้นักเรียนทำกิจกรรมการทดลอง	- ครูนำเข้าสู่บทเรียน โดยแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ - ครูให้นักเรียนดูภาพนาฏยศัพท์เบื้องต้น พร้อมทั้งอธิบายความรู้เกี่ยวกับนาฏยศัพท์เบื้องต้น ประกอบด้วยความหมายของ นาฏยศัพท์เบื้องต้น ประเภทของนาฏยศัพท์เบื้องต้น และประโยชน์ของนาฏยศัพท์เบื้องต้น
2. ขั้นทบทวนความรู้เป็นกลุ่ม แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิก 4 – 5 คน ที่มีความสามารถทางการเรียนต่างกัน สมาชิกในกลุ่มต้องมีความเข้าใจกัน สมาชิกทุกคนจะต้องทำงานร่วมกันเพื่อช่วยเหลือกันและกัน	- ครูชี้แจงข้อตกลงในการเรียนที่สมาชิกในกลุ่มต้องมีความเข้าใจกัน สมาชิกทุกคนจะต้องทำงานร่วมกันเพื่อช่วยเหลือกันและกัน - ครูแจกใบความรู้ เรื่อง นาฏยศัพท์เบื้องต้นให้สมาชิกภายในกลุ่มร่วมกันศึกษาใบความรู้

กระบวนการเรียนรู้ของรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกัน (เทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์)	กิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกัน (เทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์)
ในการศึกษาเอกสารและทบทวนความรู้เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการสอบย่อย	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนทุกคนในกลุ่มทุกคนร่วมกันอภิปรายและสรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษาในความรู้ - ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบงาน เรื่อง นานาสัพพท์เบื้องต้น โดยให้ตอบคำถามจากใบงานเป็นการทบทวนความรู้ความเข้าใจของนักเรียนในแต่ละกลุ่ม - ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบจากใบงานและทบทวนความรู้ที่ได้จากการศึกษาใบความรู้
3. ขั้นทดสอบย่อย ครูจัดให้นักเรียนทำแบบทดสอบย่อย หลังจากนักเรียน เรียน และทบทวนเป็นกลุ่มเกี่ยวกับเรื่องที่กำหนด นักเรียนทำแบบทดสอบคนเดียว ไม่มีการช่วยเหลือกัน	<ul style="list-style-type: none"> - ครูให้นักเรียนแต่ละคนทำแบบทดสอบย่อย โดยกำชับให้นักเรียนแต่ละคนต่างทำข้อสอบของตนเอง จะไม่มีการช่วยเหลือกัน - หลังจากทำแบบทดสอบย่อยแล้วครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแลกเปลี่ยนกันตรวจข้อสอบและให้คะแนน
4. ขั้นหาคะแนนพัฒนาการ คะแนนพัฒนาการเป็นคะแนนที่ได้จากการพิจารณาความแตกต่างระหว่างคะแนนการทดสอบครั้งก่อน ๆ กับคะแนนการทดสอบครั้งปัจจุบัน ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนกำหนดไว้	<ul style="list-style-type: none"> - ครูนำคะแนนคะแนนของนักเรียนแต่ละกลุ่มในกลุ่มมาเปรียบเทียบกับคะแนนการสอบครั้งแรก เพื่อหาคะแนนพัฒนาการของนักเรียนในแต่ละคน ดังนี้

กระบวนการเรียนรู้ของรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกัน (เทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์)	กิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือกัน (เทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์)
	<p>คะแนนจากการสอบ คะแนนพัฒนาการ</p> <p>ต่ำกว่าคะแนนพื้นฐานมากกว่า 10 0</p> <p>ต่ำกว่าคะแนนพื้นฐาน ระหว่าง 1 – 10 10</p> <p>เท่ากับคะแนนพื้นฐานถึงมากกว่า 10 20</p> <p>มากกว่าคะแนนพื้นฐาน ตั้งแต่ 10 ขึ้นไป 30</p> <p>คะแนนพัฒนาการเฉลี่ยของกลุ่ม ระดับรางวัล</p> <p>15 ดี</p> <p>20 ดีมาก</p> <p>25 ดีเยี่ยม</p>
<p>5. ชั้นให้รางวัลกลุ่ม กลุ่มที่ได้คะแนนพัฒนาการตามเกณฑ์ที่กำหนดจะได้รับคำชมเชย หรือติดประกาศที่บอร์ดในห้องเรียน</p>	<p>- ครูประกาศผลคะแนนและให้รางวัลแก่นักเรียนที่มีคะแนนพัฒนาการ และกลุ่มที่ได้มีคะแนนพัฒนาการสูงสุด</p>

สื่อการเรียนรู้

1. ใบความรู้ เรื่อง นาฏยศัพท์เบื้องต้น
2. ใบงานที่ 2 เรื่อง นาฏยศัพท์เบื้องต้น
3. แบบทดสอบ เรื่อง นาฏยศัพท์เบื้องต้น
4. บัตรภาพ เรื่อง นาฏยศัพท์เบื้องต้น

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล

- ตรวจใบงานที่ 2 เรื่อง นาฏยศัพท์เบื้องต้น
- ตรวจแบบทดสอบ เรื่อง นาฏยศัพท์เบื้องต้น
-

2. เครื่องมือ

- ใบงานที่ 2 เรื่อง นาฏยศัพท์เบื้องต้น
- แบบทดสอบ เรื่อง นาฏยศัพท์เบื้องต้น

3. เกณฑ์การประเมิน

- การประเมินแบบทดสอบ

คะแนนจากแบบทดสอบ	คะแนนปรับปรุง
ต่ำกว่าคะแนนพื้นฐานมากกว่า 10	0
ต่ำกว่าคะแนนพื้นฐาน ระหว่าง 1-10	10
เท่ากับคะแนนพื้นฐานถึงมากกว่า 10	20
มากกว่าคะแนนพื้นฐาน ตั้งแต่ 10 ขึ้นไป	30

ใบความรู้ เรื่อง นาฏยศัพท์เบื้องต้น

การศึกษาทางด้านนาฏศิลป์ไทย ไม่ว่าจะเป็นการแสดง โขน ละคร หรือระบำเบ็ดเตล็ดต่างๆ ท่าทางที่ผู้แสดงแสดงออกมานั้นย่อมมีความหมายเฉพาะ ยิ่งหากได้ศึกษาอย่างดีแล้ว อาจทำให้เข้าใจในเรื่องการแสดงมากยิ่งขึ้นทั้งในตัวผู้แสดงเอง และผู้ที่ชมการแสดงนั้นๆ สิ่ง que เข้ามาประกอบเป็นท่าทางนาฏศิลป์ไทยนั้นก็คือ เรื่องของนาฏยศัพท์

ความหมายของนาฏยศัพท์

นาฏยศัพท์สามารถแยกออกได้เป็นคำว่า "นาฏย" กับคำว่า "ศัพท์" ดังนี้

“นาฏย” หมายถึง เกี่ยวกับการพ่อนรำ เกี่ยวกับการแสดงละคร

“ศัพท์” หมายถึง เสียง คำ คำยากที่ต้องแปล เรื่อง

เมื่อนำคำสองคำมารวมกัน ทำให้ได้ความหมายขึ้นมาดังนี้

นาฏยศัพท์ หมายถึง ศัพท์ที่ใช้เกี่ยวกับลักษณะท่ารา ที่ใช้ในการฝึกหัดเพื่อแสดง โขน ละคร เป็นคำที่ใช้ในวงการนาฏศิลป์ไทย สามารถสื่อความหมายกันได้ทุกฝ่ายในการแสดงต่างๆ

ประเภทของนาฏยศัพท์

นาฏยศัพท์สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท คือ

1. **นามศัพท์** หมายถึง ศัพท์ที่เรียกชื่อท่ารา หรือชื่อท่าที่บอกอาการกระทำของผู้นั้น เช่น วง จีบ สลักมือ คลายมือ กรายมือ ฉายมือ ปาดมือ กระทบ กระดก ยกเท้า ก้าวเท้า ประเท้า ดบเท้า กระทุ้ง กระเทาะ จรดเท้า แตะเท้า ซอยเท้า ขยั้นเท้า ฉายเท้า สะดุดเท้า รวมเท้า โย้ตัว ยักตัว ดีไหล่ กล่อมไหล่

2. **กิริยาศัพท์** หมายถึง ศัพท์ที่ใช้เรียกในการปฏิบัติบอกอาการกิริยา ซึ่งแบ่งออกเป็น

- **ศัพท์เสริม** หมายถึง ศัพท์ที่ใช้เรียกเพื่อปรับปรุงท่าทำให้ถูกต้องสวยงาม เช่น ก้นวง ลดวง ส่งมือ ดึงมือ หักข้อ หลบศอก เปิดคาง กดคาง ทรงตัว เฝ่นตัว ดึงไหล่ กดไหล่ ดึงเอว กดเกลียวข้าง ทับตัว หลบเข่า ถีบเข่า แข็งเข่า ก้นเข่า เปิดสัน ชักสัน

- ศัพท์เสื่อม หมายถึง ศัพท์ที่ใช้เรียกชื่อตำราหรือท่วงทีของผู้รำที่ไม่ถูกต้องตามมาตรฐาน เพื่อให้ผู้รำรู้ตัว และแก้ไขท่าทีของตนให้ดีขึ้น เช่น วงล้ำ วงคว่ำ วงเหยียด วงหัก วงสั้น คอค่อม คางโก่ ฟาดคอ เกร็งคอ หอบไหล่ ทรวดตัว ข่มตัว เหลี่ยมล้ำ รำแอ้ รำลน รำเลื่อย รำล้ำจังหวะ รำหน่วงจังหวะ

3. นาฏยศัพท์เบ็ดเตล็ด หมายถึง ศัพท์ต่างๆที่ใช้เรียกในภาษานาฏศิลป์ นอกเหนือไปจากนามศัพท์ และกิริยาศัพท์ เช่น จีบยาว จีบสั้น ลักคอ เคนมือ เอียงหางวง คืบตัว อ่อนเหลี่ยม เหลี่ยมล่าง แม่ท่า ขึ้นท่า ยืนเข้า ทลายท่า นายโรง พระใหญ่ - พระน้อย นางกษัตริย์ นางตลาด ผู้เมีย ยืนเครื่อง

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

แบบฝึกหัด เรื่อง นาฏยศัพท์เบื้องต้น

คำชี้แจง จงโยงเส้นจับคู่คำตอบให้ถูกต้อง

1. นามศัพท์	ก. ล้อแก้ว
	ข. เปิดคาง
	ค. กระจดกเท้า
	ง. เปิดสัน
	จ. จีบยาว
2. กริยาศัพท์	ฉ. จีบหาง
	ช. กระจ้งเท้า
	ซ. จีบสั้น
	ฅ. กดไหล่
3. นาฏยศัพท์เบ็ดเตล็ด	ญ. เอียงทางวง

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

แบบทดสอบ เรื่อง นาฏยศัพท์เบื้องต้น

คำชี้แจง จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. นาฏยศัพท์ หมายถึง.....

.....

2. นาฏยศัพท์มีกี่ประเภท อะไรบ้าง.....

.....

3. “ล่อแก้ว” จัดอยู่ในนาฏยศัพท์ประเภทใด.....

4. “กดไหล่” จัดอยู่ในนาฏยศัพท์ประเภทใด.....

5. “จีบยาว” จัดอยู่ในนาฏยศัพท์ประเภทใด.....

ผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้
แบบร่วมมือกัน (เทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์) จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			$\sum R$	ค่า IOC	ความ หมาย
	1	2	3			
1. สาระสำคัญ						
1.1 สาระสำคัญสอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
1.2 สาระสำคัญกระชับและ ครอบคลุมสาระการเรียนรู้	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
2. จุดประสงค์การเรียนรู้						
2.1 จุดประสงค์การเรียนรู้ สอดคล้องกับมาตรฐาน และตัวชี้วัด	1	1	1	1	0.00	ใช้ได้
2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้มี ความชัดเจน แสดงถึงสิ่งที่ มุ่งหวังให้เกิดกับนักเรียน	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
2.3 จุดประสงค์การเรียนรู้มี ความเป็นไปได้	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

ผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้
แบบร่วมมือกัน (เทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์) จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			$\sum R$	ค่า IOC	ความ หมาย
	1	2	3			
3. สาระสำคัญ						
3.1 สาระสำคัญสอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
3.2 สาระสำคัญกระชับและ ครอบคลุมสาระการเรียนรู้	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
3.3 สาระการเรียนรู้สอดคล้อง สาระสำคัญ	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4. กิจกรรมการจัดการเรียนรู้						
4.1 กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ มีความชัดเจนเพียงพอต่อ การนำไปปฏิบัติ	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
1.1 กิจกรรมการจัดการการ เรียนรู้สอดคล้องกับรูป แบบการเรียนการสอนที่ใช้	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
4.3 กิจกรรมการจัดการการ เรียนรู้สามารถส่งเสริมให้ นักเรียนบรรลุจุดประสงค์ การเรียนรู้	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
4.4 กิจกรรมการจัดการการ เรียนรู้หลากหลาย เหมาะสมและสอดคล้อง กับความสามารถผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

ผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้
แบบร่วมมือกัน (เทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์) จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			$\sum R$	ค่า IOC	ความ หมาย
	1	2	3			
5. การวัดและการประเมินผล การเรียนรู้						
5.1 การวัดและการประเมินผล การเรียนรู้สอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
5.2 เครื่องมือการวัดและการ ประเมินผลการเรียนรู้ หลากหลาย	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
5.3 เกณฑ์การประเมินผล ชัดเจน						
6. สื่อการเรียนรู้						
6.1 สื่อการเรียนรู้สอดคล้องกับ กิจกรรมและจุดประสงค์	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
6.2 สื่อการสอนหลากหลาย สอดคล้องกับ วัย และ ความสามารถผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

ผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผล
การเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียนแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก
จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			$\sum R$	ค่า IOC	ความ หมาย
	1	2	3			
ความสอดคล้องของแบบทดสอบข้อ 1	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
ความสอดคล้องของแบบทดสอบข้อ 2	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
ความสอดคล้องของแบบทดสอบข้อ 3	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
ความสอดคล้องของแบบทดสอบข้อ 4	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
ความสอดคล้องของแบบทดสอบข้อ 5	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
ความสอดคล้องของแบบทดสอบข้อ 6	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
ความสอดคล้องของแบบทดสอบข้อ 7	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
ความสอดคล้องของแบบทดสอบข้อ 8	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
ความสอดคล้องของแบบทดสอบข้อ 9	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
ความสอดคล้องของแบบทดสอบข้อ 10	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
ความสอดคล้องของแบบทดสอบข้อ 11	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
ความสอดคล้องของแบบทดสอบข้อ 12	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
ความสอดคล้องของแบบทดสอบข้อ 13	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

**ผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผล
การเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียนแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก
จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน (ต่อ)**

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			$\sum R$	ค่า IOC	ความ หมาย
	1	2	3			
ความสอดคล้องของแบบทดสอบข้อ 14	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
ความสอดคล้องของแบบทดสอบข้อ 15	-1	1	1	2	0.66	ใช้ได้
ความสอดคล้องของแบบทดสอบข้อ 16	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
ความสอดคล้องของแบบทดสอบข้อ 17	-1	1	1	2	0.66	ใช้ได้
ความสอดคล้องของแบบทดสอบข้อ 18	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
ความสอดคล้องของแบบทดสอบข้อ 19	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
ความสอดคล้องของแบบทดสอบข้อ 20	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
ความสอดคล้องของแบบทดสอบข้อ 21	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
ความสอดคล้องของแบบทดสอบข้อ 22	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
ความสอดคล้องของแบบทดสอบข้อ 23	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
ความสอดคล้องของแบบทดสอบข้อ 24	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
ความสอดคล้องของแบบทดสอบข้อ 25	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
ความสอดคล้องของแบบทดสอบข้อ 26	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
ความสอดคล้องของแบบทดสอบข้อ 27	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
ความสอดคล้องของแบบทดสอบข้อ 28	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

ผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผล
การเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน แบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก
จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			$\sum R$	ค่า IOC	ความ หมาย
	1	2	3			
ความสอดคล้องของแบบทดสอบข้อ 29	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
ความสอดคล้องของแบบทดสอบข้อ 30	-1	1	1	2	0.66	ใช้ได้

คะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่จัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอน
แบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์และนักเรียนที่จัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู

นักเรียนคนที่	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม	
	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ก่อนเรียน	หลังเรียน
1	36	48	24	43
2	30	42	28	44
3	36	52	28	42
4	40	49	36	45
5	34	48	32	42
6	20	41	20	39
7	32	51	34	51
8	32	48	36	49
9	34	48	28	48
10	40	54	20	41
11	20	40	36	43
12	20	41	34	45
13	38	49	28	42
14	32	46	34	45

คะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่จัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนรู้
การสอนแบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์
และนักเรียนที่จัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู (ต่อ)

นักเรียนคนที่	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม	
	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ก่อนเรียน	หลังเรียน
15	34	46	26	41
16	28	42	30	41
17	24	41	40	50
18	36	52	36	52
19	44	55	40	47
20	30	46	34	45
21	34	47	26	42
22	38	53	40	48
30	30	52	30	46
31	40	54	28	47
32	38	53	34	47
33	38	49	32	43
ค่าเฉลี่ย	32.24	47.51	31.94	44.95
ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	6.14	4.52	5.78	3.40

**คะแนนการพัฒนารายกลุ่มของนักเรียนที่จัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอน
แบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์**

กลุ่มที่	แผนที่ 1	แผนที่ 1	แผนที่ 1	แผนที่ 1	แผนที่ 1	แผนที่ 1	แผนที่ 1	แผนที่ 1	\bar{X}	S.D.	อันดับที่
	คะแนน 30	คะแนน 30	คะแนน 30	คะแนน 30	คะแนน 30	คะแนน 30	คะแนน 30	คะแนน 30			
1	24 ดีมาก	19 ดี	29 ดีเยี่ยม	26 ดีเยี่ยม	23 ดีมาก	25 ดีเยี่ยม	24 ดีมาก	26 ดีเยี่ยม	24.47	2.97	6
2	24 ดีมาก	21 ดีมาก	27 ดีเยี่ยม	26 ดีเยี่ยม	25 ดีเยี่ยม	25 ดีเยี่ยม	25 ดีเยี่ยม	27 ดีเยี่ยม	24.94	1.95	4
3	23 ดีมาก	22 ดีมาก	26 ดีเยี่ยม	24 ดีมาก	25 ดีเยี่ยม	25 ดีเยี่ยม	24 ดีมาก	26 ดีเยี่ยม	24.38	1.50	7
4	22 ดีมาก	20 ดีมาก	26 ดีเยี่ยม	26 ดีเยี่ยม	21 ดีมาก	24 ดีมาก	22 ดีมาก	26 ดีเยี่ยม	23.44	2.59	8
5	23 ดีมาก	18 ดี	28 ดีเยี่ยม	27 ดีเยี่ยม	25 ดีเยี่ยม	27 ดีเยี่ยม	26 ดีเยี่ยม	28 ดีเยี่ยม	25.13	3.38	3
6	24 ดีมาก	23 ดีมาก	29 ดีเยี่ยม	27 ดีเยี่ยม	24 ดีมาก	26 ดีเยี่ยม	26 ดีเยี่ยม	28 ดีเยี่ยม	25.13	2.08	2
7	23 ดีมาก	20 ดีมาก	28 ดีเยี่ยม	26 ดีเยี่ยม	23 ดีมาก	26 ดีเยี่ยม	25 ดีเยี่ยม	26 ดีเยี่ยม	24.56	2.56	5
8	24 ดีมาก	24 ดีมาก	28 ดีเยี่ยม	27 ดีเยี่ยม	22 ดีมาก	27 ดีเยี่ยม	26 ดีเยี่ยม	28 ดีเยี่ยม	25.80	2.36	1

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – นามสกุล	นางสาวมยุรี สุขมา
วัน เดือน ปีเกิด	9 พฤษภาคม พ.ศ.2529
ที่อยู่ปัจจุบัน	135/32 ลุมพินีคอนโดทาวนรัตนาธิเบศร์ ถนนรัตนาธิเบศร์ ตำบลบางกระสอบ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000
ประวัติการศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” ปริญญาตรี นาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ปริญญาโท ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการวิจัย และพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ประวัติการทำงาน	ข้าราชการครู โรงเรียนคลองเกลือ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
โทรศัพท์	089 - 7880454
อีเมล	MAYUREESUKMA@GMAIL.COM

